

Názov dokumentácie:

Územný plán obce Dolná Streda

Obstarávateľ dokumentácie:

Obec Dolná Streda
Obecný úrad
925 63 Dolná Streda

prostredníctvom odborne spôsobilej osoby
podľa §2 a/ zákona č.50/1976 Zb.
v znení neskorších predpisov:

Ing.arch. Marianna Bogyová (reg.č.141/2002)
Bratislavská 110
921 01 Piešťany

Spracovateľ dokumentácie:

Ing.arch.Blanka Seidlová, aut.arch.(reg.č.AA 0403)
Ing.arch.Peter Seidl, aut.arch. (reg.č.AA 0402)

Františkánska 2
917 01 Trnava

a kolektív:

urbanizmus - Ing.arch.Blanka Seidlová,
Ing.arch.Peter Seidl

doprava - Doc.Ing.Bystrík Bezák, CSc.

technická infraštruktúra -
Ing.Vlastimil Močko, vodné hospodárstvo a plynofikácia
Ing.Jozef Alchus, elektrifikácia

protipožiarna ochrana - Ing.Klaudia Hudecová

Dátum spracovania:

marec 2005

Obsah:

A.1. ÚVOD	5
A.1.1. Základné údaje	5
A.1.1.1. Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši	
A.1.1.2. Údaje o dôvodoch obstarania ÚPD obce Dolná Streda	
A.1.1.3. Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi	
A.1.1.4. Hlavné ciele riešenia	
A.1.2. Vyhodnotenie doteraz spracovaných súvisiacich materiálov	6
A.1.3. Údaje o súlade riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom	7
A.2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE DOLNÁ STREDA	7
A.2.1. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis	7
A.2.1.1. Charakteristika územia z hľadiska prírodných podmienok	
A.2.1.2. Dopravná štruktúra	
A.2.2. Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu vyššieho územného celku Trnavského kraja	10
A.2.3. Základné demografické , sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce Dolná Streda	14
A.2.3.1. Demografická charakteristika a dynamika rastu počtu obyvateľstva	
A.2.3.2. Veková skladba	
A.2.3.3. Ekonomická aktivita	
A.2.3.4. Zdravotná situácia obyvateľstva	
A.2.3.5. Charakteristika bytového fondu	
A.2.4. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce za členenie obce Dolná Streda do systému osídlenia	19
A.2.4.1. Poloha a význam obce v rámci štruktúry osídlenia, funkčné a priestorové usporiadanie širšieho územia, väzby obce na záujmové územie	
A.2.4.2. Územný priemet ekologickej stability krajiny, zásady ochrany a využívania osobitne chránených častí prírody a krajiny	
A.2.5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	20
A.2.5.1. Stanovenie základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce	
A.2.5.2. História vzniku a vývoja osídlenia	
A.2.5.3. Kultúrnohistorické hodnoty v obci	
A.2.6. Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania	26
A.2.6.1. Funkčné členenie územia z hľadiska bývania	
A.2.6.2. Funkčné členenie z hľadiska občianskeho vybavenia	
A.2.6.3. Funkčné členenie z hľadiska rekreácie, oddychu a športu	
A.2.6.4. Funkčné členenie z hľadiska výroby	

A.2.6.5. Vymedzenie častí územia pre riešenie vo väčšej podrobnosti - v územnom pláne zóny	
A.2.7. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie	29
A.2.7.1. Konceptcia rozvoja obytných plôch	
A.2.7.2 Konceptcia rozvoja sociálnej infraštruktúry	
A.2.7.3 Konceptcia rozvoja občianskej vybavenosti	
A.2.7.4 Konceptcia rozvoja hospodárskej základne	
A.2.7.5 Potreba nových plôch, resp.reštrukturalizácia jestvujúcich plôch pre rozvoj hospodárskej základne a ich lokalizácia	
A.2.7.6 Konceptcia rozvoja cestovného ruchu, rekreácie a športu	
A.2.8. Vymedzenie zastavaného územia obce Dolná Streda	36
A.2.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území	36
A.2.10. Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	39
A.2.10.1. Civilná obrana štátu	
A.2.10.2. Protipožiarne zabezpečenie obce	
A.2.10.3. Ochrana pred povodňami	
A.2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny	43
A.2.12. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia	45
A.2.12.1.Návrh základného dopravného systému obce Širšie dopravné vzťahy Zásady návrhu riešenia dopravy v ÚPN-O obce Dolná Streda. Analýza negatívnych dopadov cestnej dopravy na funkciu bývania v existujúcich a navrhovaných územiach	
A.2.12.2.Návrh vodného hospodárstva Návrh zásobovania vodou Návrh odkanalizovania územia Vodné toky a nádrže	
A.2.12.3. Konceptcia zásobovania elektrickou energiou	
A.2.12.4. Konceptcia zásobovania plynom	
A.2.12.5. Konceptcia zásobovania teplom	
A.2.12.6. Rozvoj pevných telekomunikačných sietí a pokrytie územia mobilnými zariadeniami	
A.2.13. Konceptcia starostlivosti o životné prostredie, zhodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie	64
A.2.13.1. Ekologická únosnosť územia	
A.2.13.2. Voda	
A.2.13.3. Ovzdušie	
A.2.13.4. Pôda	
A.2.13.5. Hluk a vibrácie	
A.2.13.6. Faktory pozitívne ovplyvňujúce životné prostredie	
A.2.13.7.Odpady	
A.2.13.8. Územný priemet ekologickej stability krajiny	

A.2.14. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	75
A.2.15. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	75
A.2.16. Vyhodnotenie perspektívneho použitia PPF a LPF	75
A.2.17. Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska enviromentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov	77
A.2.18. Návrh záväznej časti	79
A.2.18.1. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia	
A.2.18.2. Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia jednotlivých plôch	
A.2.18.3. Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia	
A.2.18.4. Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene	
A.2.18.5. Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie	
A.2.18.6. Vymedzenie zastavaného územia obce	
A.2.18.7. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území	
A.2.18.8. Plochy pre verejnoprospešné stavby	
A.2.18.9. Určenie, pre ktoré časti územia je potrebné obstarat' a schváliť územnoplánovaciú dokumentáciu nižšieho stupňa	

B. GRAFICKÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE DOLNÁ STREDA

1.	Širšie vzťahy	M 1 : 50 000
2.	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia	M 1 : 5 000
3.	Verejné dopravné vybavenie	M 1 : 5 000
4a.	Verejné technické vybavenie - vodné hospodárstvo	M 1 : 5 000
4b.	Verejné technické vybavenie - energetika	M 1 : 5 000
5.	Ochrana prírody a tvorby krajiny	M 1 : 10 000
6.	Perspektívne použitie poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely	M 1 : 5 000

A.1. ÚVOD

A.1.1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1.1.1. Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

A.1.1.2. Údaje o dôvodoch obstarania ÚPD obce Dolná Streda

Hlavným dôvodom obstarania územného plánu obce je skutočnosť, že v súčasnosti absentuje pre obec legislatívny nástroj, ktorý by usmerňoval a koordinoval rozvoj jednotlivých zložiek v obci. Významné socio-ekonomické a politické zmeny, ktoré nastali v našej spoločnosti po roku 1989, výrazne zasiahli obec, ktorá bola pôvodne plánovaná ako súčasť aglomerácie Sereď. Po osamostatnení sa (31. augusta 1990 uznesením ONV Galanta) a zastavení prevádzky Niklovej hute prešlo do kompetencií obce riešiť problémy súvisiace s enviromentálnymi záťažami, so zvýšením podielu zainteresovanosti podnikateľských subjektov, ktorí sú znečisťovateľmi životného prostredia, na zlepšovaní jeho stavu.

Prieskumy a rozборы územia obce poukázali na stagnáciu a pokles vnútornej dynamiky obce, ktoré súvisia so starnutím a nízkym stupňom vitality, nedostatočnou aktivitou občanov vo verejných veciach (chýbajúce motivácia a pocit komunity, odchádzka za prácou, negatívne skúsenosti z minulosti, nezáujem o zmenu myslenia ľudí, vysoký podiel starých obyvateľov).

Medzi vystupujúce problémy obce patrí i nedostatočné využívanie objektov a pozemkov v obci, opustené rodinné domy a vlastnícky neusporiadané objekty, agresívne zásahy do existujúcej zástavby, presadzovanie individualistických záujmov s cieľom ekonomického zisku jednotlivca pred záujmami obce, nízky stupeň propagácie, celkový vzhľad obce poškodený chátrajúcimi priemyselnými objektami bývalej NHS ako aj gigantickou skládkou lúženca. V poslednej dobe sa na rozvoji obci silne odzrkadľuje nedostatok finančných zdrojov ako aj absencia záujmu o hľadanie riešení.

Dôležitým dôvodom obstarania ÚPD je aj zosúladenie, koordinácia a optimalizácia zámerov a požiadaviek rozvojových a plánovacích dokumentov na úrovni vyšších územných celkov s rozvojovými zámermi obce.

A.1.1.3. Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi

Obstarávateľom ÚPD obce Dolná Streda je obec Dolná Streda pod vedením starostu obce Ing. Jána Vranku.

Spracovateľom dokumentácie je Ing. arch. Blanka Seidlová, aut. arch., Ing. arch. Peter Seidl, aut. arch., a kolektív autorizovaných projektantov, Františkánska 2, Trnava.

A.1.1.4. Hlavné ciele riešenia

Základným cieľom riešenia územného plánu obce je vytvorenie nástroja pre optimalizáciu využívania jej územia, pri rešpektovaní existujúcich funkčných

subsystémov v súlade s únosnosťou územia a princípmi trvalo udržateľného života ako aj stanovenie funkčnopriestorových, urbanistických a architektonických limitov a regulatívov pre budúcu investičnú činnosť.

Ciele a smerovanie rozvoja územia územný plán podriaďuje ochrane a rozvoju životného prostredia, kultúrno-historických a prírodných hodnôt územia, pričom hľadá možnosti optimálneho využitia zdrojov a rezerv územia na jeho spoločensky najefektívnejší urbanistický rozvoj.

Pre ďalší rozvoj riešeného územia majú nasledovné ciele charakter strategických rozvojových priorít:

- využiť príležitosti vyplývajúce z polohy obce v imigračnom priestore Trnavy (výstavba závodu Peugeot), Bratislavy - záujem o trvalé či rekreačné prisťahovanie

- využiť príležitosti vyplývajúce z výhodnej polohy voči dopravným a infraštruktúrnym koridorom pre lokalizáciu nových výrobných prevádzok a podnikateľských aktivít ako rozhodujúceho faktora zamestnanosti a ekonomickej prosperity obce,

- rozvíjať diferencované formy bývania v obci, ktoré by uspokojovali požiadavky všetkých cieľových skupín obyvateľov, z hľadiska sociálnych vrstiev, veku, profesijnej orientácie a špecifických požiadaviek

- v súlade s ÚPD VÚC Trnavského kraja zámer vybudovať rekreačné územie pri VD Sered'-Hlohovec a z časti VD Kráľová a orientovať ho v prospech aktívneho zapojenia (nielen technického zázemia) obce , vytvoriť doplnkové služby pre rekreáciu a cestovný ruch

- využiť všetky dostupné investičné zámery, ktoré by pomohli riešiť staré enviromentálne záťaž (skládka lúženca, narušené životné prostredie, revitalizácia priestoru bývalej NH Sered'...), hospodárenie s odpadmi, ozelenenie obce - bariérová a ochranná zeleň, zložitú dopravnú situáciu v prospech zvýšenia bezpečnosti a ochrany pred hlukom

- jasná funkčná diferencácia výrobnéj, obytnej a rekreačnej zóny, vytvorenie podmienok pre intenzifikáciu využitia územia

- zamerať sa na priemet nových poznatkov o alternatívnych zdrojoch energie v rozvoji obce

- minimalizovať zábery kvalitnej ornej pôdy mimo zastavaného územia obce

A.1.2. Vyhodnotenie doteraz spracovaných súvisiacich materiálov

Samotná obec Dolná Streda doposiaľ nemala vypracovanú územnoplánovaciú dokumentáciu. Pred osamostatnením bola uvažovaná ako časť mesta Sered', pričom mesto Sered' malo vypracovanú ÚPD (1986). Jej záväznosť je po zmene sociálno-ekonomických a politických ako i správnych pomerov pre obec Dolná Streda informatívna, odborné výstupy sú v súčasnosti orientačné.

Pre vypracovanie ÚPN obce boli použité nasledovné podklady:

- digitálna mapa celého katastrálneho územia obce Dolná Streda

- projekty inžinierskych sietí
- výsledky z posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov 5/2001
- Program obnovy a rozvoja obce Dolná Streda
- ÚPD aglomerácie Šintava - Sered' - Dolná Streda (Stavoprojekt Bratislava, 1986)
- Prieskumy a rozborov obce Dolná Streda (Ing.arch.Seidlová, aut.arch., Ing.arch.Seidl,aut.arch.,2003)
- Územný plán Veľkého územného celku Trnavského kraja (Chudík a kol., 1998,AUREX Bratislava)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Galanta (Slovenská agentúra životného prostredia, 1994, Trnava)
- Zbierka zákonov č.111/2003 Nariadenie vlády SR z 12.marca 2003 č. 183/1998 Z.z.,ktorým sa dopĺňa a mení Príloha č.2 k nariadeniu vlády č.183/1998 Z.z.- Závazná časť Územného plánu Veľkého územného celku Trnavského kraja
- Enviromentálny akčný program Trnavsko-galantskej ohrozenej oblasti (Slov.agentúra život.prostredia, Banská Bystrica ,1997)
- štúdie Štátneho zdravotného ústavu v Galante

A.1.3. Údaje o súlade riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom

ÚPN -O je plne v súlade s požiadavkami na riešenie, ktoré boli stanovené v zadaní tak z hľadiska ich obsahového vymedzenia, ako aj koncepčného smerovania. Štruktúra textovej a grafickej časti dodržala podmienky týkajúce sa rozsahu a úpravy dokumentácie územného plánu.

A.2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE DOLNÁ STREDA

A.2.1. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Riešeným územím je celé katastrálne územie obce Dolná Streda vymedzené katastrálnou hranicou s dôrazom na skutočne zastavané územie k 1.8.2003 vrátane príslušného územia zastavaného Niklovou hutou.Nachádza sa v nadmorskej výške cca 126 m n.m. majoritnou časťou na pravom brehu rieky Váh. Rozprestiera sa na Dolnovážskej nive, na západnom Slovensku,v severozápadnej časti okresu Galanta.

Územie obce susedí s katastrálnymi územiami mesta Sered', obcí Gáň, Váhovce, Veľká Mača a Šintava, Veľká Mača. Podľa nového územnosprávneho usporiadania Slovenskej republiky je súčasťou stredno-južnej časti Trnavského kraja (rozloha 4 148 km²) a okresu Galanta (rozloha 147 km²).

A.2.1.1. Charakteristika územia z hľadiska prírodných podmienok

Územie obce Dolná Streda patrí do vnútrokarpatskej Podunajskej panvy založenej na poklesových zlomoch a nerovnako rýchlo klesajúcich kryhách zemskej kôry. Výplň Podunajskej panvy tvoria neogénne a kvartérne sedimenty s celkovou hrúbkou 4000 až 5000 m, pričom hlavná výplň panvy je pliocénna. Sedimenty sú zastúpené pestrofarebnými ílmi s vložkami pieskov, štrkov a organických sedimentov.

Kvartér je tvorený náplavmi Váhu a je súčasťou mohutných náplavových kužeľov s typickým striedaním agradačných valov a medziagradačných depresíí. Hrúbka kvartérnych faciálne pestrých sedimentov fluviálneho a eolického pôvodu dosahuje 1 – 5 m.

Plošne prevládajú riečne sedimenty – štrkopiesky, piesky, íly a organické sedimenty.

Na riečnej nive Váhu sú časté a významné (aj pochované) pokrovy eolických pieskov uložených na nívnych hlinách a kaloch holocénneho veku. Všetky tieto hmoty sú priepustné až vysokopriepustné.

Dolná Streda leží v centrálnej časti Podunajskej nížiny. Povrch územia obce je rovný, zhruba vo výške 125,5 m n. m.. Tvorený je vrstvou naplavených piesčitých hĺn. Pod touto hmotou sa nachádzajú fluviálne piesky s rôznym stupňom zahĺnenia, s obsahom 10 – 15 % štrkovej frakcie, priemer valúnov 4 – 70 mm. Súvrstvie je stredne uľahlé.

V hĺbke zhruba 2,7 m prechádza táto poloha do vrstvy štrkov piesčitých a hlinopiesčitých, miestami do vrstvy prachovej hliny so štrkom. V priemere ide o stredne uľahlé sedimenty. Vrstva štrkov s rôznou mierou piesčitej prímesty zasahuje až do hĺbky cca 10 m, kde sa začína poloha neogénnych ílov prevažne hrzdavohnedej farby konzistencie pevnej prípadne tuhej.

Seizmicita

Dolná Streda sa nachádza v oblasti so seizmickými účinkami stupnice MCS max. 6 stupňov.

Zosuvné a poddolované územia sa v obci nenachádzajú.

Hydrogeológia

Medzi základné typy hydrogeologických štruktúr patria :

-vody hlbokých neogénnych štruktúr s obmedzenou alebo nulovou vodovýmenou, prevažne termálne

-artézske vody plytkých štruktúr, prevažne na rozhraní kvartéru a neogénu

-vody s voľnou hladinou v kvartérnych a levantských sedimentoch, tj. v plytko a horizontálne uložených vysokopriepustných kolektoroch

Hydrogeologický prieskum stanovil hladinu podzemnej vody v hĺbke 2,5 – 2,9 m pod povrchom terénu.

Hydrológia

Hlavnou osou územia je rieka Váh, hydrologicky obec spadá do povodia Váhu. Juhovýchodne od obce, v dolnej časti vodného toku, sa nachádza nádrž Vodného diela Kráľová (celkový objem 51,8 mil. m³, úžitkový objem 22,3 m³, plocha 11,7 km²). Hlavným zdrojom povrchových vôd je rieka Váh, ktorá priteká do katastrálneho územia Dolnej Stredy zo Serede a z hľadiska znečistenia sa radí medzi toky v 3. – 5. triede znečistenia. Váh je rozhodujúci pri doplňovaní zásob podzemných vôd, ktoré však bez potrebných úprav nie sú použiteľné na priamu spotrebu. Na území obce sa nachádzajú hlavne podpovrchové vody s napätou hladinou, celková vodohospodárska bilancia katastra je aktívna.

Najvýznamnejším zdrojom pitnej vody je vodný zdroj v Jelke s výdatnosťou takmer 1000 l/s, z čoho je aktivovaných asi 700 l/s.

Klimatológia

osami a navzájom sa tu križujú:

- železničná trať č. M.133 ako magistrálny ťah siete ŽSR spája významné stanice kraja na trase Leopoldov - Sered' – Galanta;
- odbočujúca základná železničná trať č. Z.133/116 má funkciu prepojenia Považia cez regionálne sídlo Trnava na Záhorie;
- osobná a nákladná stanica je v Seredi;
- napojenie obce na železničnú trať je realizované prostredníctvom systému vlečiek pre nákladnú dopravu v priestore bývalej NHS v intraviláne obce;
- katastrom obce vo vzdialenosti cca 125m od intravilánu prechádza rýchlostná cesta R1 v trase cesty I.triedy I/51 Trnava - Nitra, na ktorú sa mimoúrovňovým križovaním v južnej strane intravilánu obce napája;
- hlavná cestná komunikácia obce cesta II.triedy č. 507 Žilina -Sered' – Galanta – Gabčíkovo, ktorá, prechádzajúc stredom obce, tvorí cestný priedah na ktorý nadväzuje;
- cesta III/5084 smerom na Váhovce;
- autobusová stanica v lokalite mesta Sered', kadiaľ prechádzajú linky medzimestskej a diaľkovej autobusovej dopravy je v dostupnosti cca 4 km, prostredníctvom miestnej autobusovej dopravy, ktorá má zastávky na území obce;
- vodná cesta Váh je v bezprostrednom dotyku obce Dolná Streda a už v súčasnosti je podmienčne splavná až po Sered', pričom po realizácii VD Hlohovec - Sered' bude zriadený nákladný prístav na hranici katastrov Sered' a Dolná Streda, čím vznikne potenciál pre uzol kombinovanej dopravy;
- katastrálnym územím obce vedie po novej hrádzi Váhu hlavná Považská cyklistická magistrála, ktorej dopĺňujúca trasa vedie po starej hrádzi, čím sa vytvárajú veľmi vhodné podmienky pre rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu v dotyku obce.

Obec Dolná Streda bola v predchádzajúcom období súčasťou mesta Sered' a vzhľadom na predchádzajúce rozsiahle zámery rozvoja hutníckeho priemyslu bola určená na dožitie. V tejto oblasti sa mal ďalej rozvíjať hutnícky priemysel, čomu bola podriadená aj dopravná infraštruktúra. Obec leží v zovretí rýchlostnej cesty R1 (I/51) a cesty I/62, ktoré sú prepojené cez obec Dolná Streda cestou II/507 (ob.č.1). Tieto podmienky a požiadavky na funkčnú náplň územia sa prejavili celkom konkrétne na veľmi silnom vybavení územia dopravnou infraštruktúrou (cestná sieť s mimoúrovňovým prepojením, železnica, vodná cesta s plánovaným prístavom), čo sa prejavilo tiež aj na vysokom zaťažení cestnej siete, predovšetkým na ceste II/507, ktorá fyzicky v nezmenenej forme prechádzala v poslednom období 15 rokov postupnými premenami dopravných procesov, reprezentujúcich zmeny časovopriestorových variácií intenzity cestnej dopravy v tomto priestore.

A.2.2. Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu vyššieho územného celku Trnavského kraja

Záväzným dokumentom pre riešenie ÚPN obce Dolná Streda sú výstupy z riešenia ÚPD vyššieho stupňa - záväzná časť Územného plánu VÚC Trnavského kraja (spracovateľ AUREX Bratislava, 1998), vyhlásená všeobecne záväzným nariadením vlády SR (Nariadenie vlády SR č.183/1998 Z.z. z 13.júna 1998) ako aj obsah vyhlášky č.111/2003 Z.z. k záväznej časti tejto dokumentácie.

ÚPN VÚC Trnavského kraja vo svojej záväznej časti určuje niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí Trnavského kraja, resp. okresu Galanta :

Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

V oblasti usporiadania územia

podporovať rozvoj obytnej funkcie, sociálnej a technickej vybavenosti, ale aj hospodárskych aktivít a rekreačnej funkcie vo všetkých vidieckych sídlach s cieľom postupne zvýšiť ich štandard.

zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí

pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadniť ich špecifické prírodné a krajinné prostredie

vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracovne rovnocenné prostredie vo vzťahu k urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.

V oblasti rekreácie a turistiky

podporovať a prednostne rozvíjať ťažiskové oblasti rekreácie – pobyt pri vode na báze vodných plôch a tokov, na vhodných úsekoch Váhu (vodné dielo Kráľová, úsek VD Sered' – Hlohovec)

vytvoriť podmienky pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky

zabezpečiť nadštandardnú vybavenosť na hlavných turistických dopravných trasách

V oblasti sociálnej infraštruktúry

zamerať sa na zvyšovanie kvalitatívneho štandardu jestvujúcich zariadení riešiť zvýšené nároky na organizáciu a prevádzku verejnej dopravy v súvislosti s vývojom a rozložením základného školstva, ktorý počíta v základnej školskej dochádzke s pohybom žiakov do väčších sídiel.

rozvíjať zdravotnú starostlivosť v preventívnej, liečebnej a rehabilitačnej oblasti zvyšovať kvalitu a kvantitu sociálnych služieb pre starých ľudí v súvislosti s nárastom ľudí v postproduktívnom veku

V oblasti kultúrno- historických hodnôt

- nadväzovať na historicky vytvorenú štruktúru mestského a vidieckeho osídlenia s cieľom dosiahnuť ich funkčnú a priestorovú previazanosť pri akceptovaní ich tvaru, obsahu a foriem, ako aj ich identity, špecifickosti a tradícií

- rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky, a to aj v širšom rozsahu , ako požaduje ochrana pamiatok

- rešpektovať potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických a hospodárskych hodnôt charakterizujúcich dané prostredie, a to vo forme hmotnej , ako aj nehmotnej, a vytvárať pre ne vhodné prostredie.

V oblasti poľnohospodárskej výroby

rešpektovať pri ďalšom urbanistickom rozvoji územia poľnohospodársky pôdny fond ako jeden z limitujúcich faktorov tohoto rozvoja
zabezpečiť protieróznú ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu prvkami vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín
podporovať alternatívne poľnohospodárstvo na chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a na územiach začlenených do územného systému ekologickej stability

V oblasti lesného hospodárstva

rozširovať výmeru lesného pôdneho fondu
vytvárať územno-technické predpoklady na zachovanie stability lesných porastov lužných stanovišť, zabrániť neodborným zásahom do hydrologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery vzhľadom na protipovodňové opatrenia
pri úprave pozemkov riešiť ochranu poľnohospodárskej pôdy pred veternou eróziou sústavou vetrolamov v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability

V oblasti ťažby a priemyselnej výroby

usmerniť v súlade s ochranou životného prostredia, pôdneho fondu a vodohospodárskymi záujmami ťažbu štrkopieskov v alúviu Váhu s uprednostnením ťažby vo vodných nádržiach alebo v korytách tokov oproti ťažbe z porasteného terénu

V oblasti odpadového hospodárstva

uprednostňovať minimalizáciu odpadov, separovaný zber a recykláciu druhotných surovín s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení
rozšíriť separovaný zber úžitkových zložiek z komunálneho odpadu
vybudovať v okrese minimálne jedno zariadenie na kompostovanie biologických odpadov, dotačnými fondmi podporovať aktivity zamerané na kompostovanie biologického odpadu
pokračovať v sanácii neriadených skládok a enviromentálnych záťaží

V oblasti rozvoja dopravnej infraštruktúry

vybudovať zariadenie pre športovú a turistickú plavbu v súvislosti s vybudovaním Vážskej vodnej cesty
rezervovať priestor na vybudovanie riečneho prístavu Sereď s nadväznosťou na I/51
vybudovať považskú trasu pre cykloturistiku vedenú po hrádzach Váhu v spojení s Medzinárodnou podunajskou cykloturistickou trasou.
modernizovať železničnú trať č.133 Leopoldov – Galanta s jej zaradením do siete TINA a upraviť ju na traťovú rýchlosť v rozpätí 120 – 140 km/hod.

V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

realizovať piatu líniu tranzitného plynovodu s inštaláciou optokábla a zariadení na meranie a reguláciu

stabilizovať hladiny podzemných vôd po oboch stranách Váhu pozdĺž vodnej nádrže Kráľová
 rezervovať koridor na výstavbu Vážskej vodnej cesty, nadväzných zariadení a potrebnej technickej infraštruktúry
 rezervovať územie pre uvažované vodné dielo Sered'

V oblasti ekológie

v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou zabezpečiť protieróznú ochranu pôdy vedením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov prevažne v oblastiach Žitného ostrova, vlastné fyzické vytvorenie prvkov realizovať v zmysle zák.SNR č.330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva...

odstrániť skládky odpadu lokalizované na území prvkov ÚSESu

vhodnými technickými, biologickými, ekologickými, ekonomickými a právnymi opatreniami prinavrátiť pôvodný charakter krajiny v územiach dotknutých výraznou výstavbou, a to najmä pri vodnom diele Kráľová a v budúcnosti zabezpečiť túto požiadavku aj pri výstavbe VD na Váhu v úseku Sered' – Hlohovec.

v lesnom hospodárstve zabezpečovať postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov pre lužné lesy v oblastiach nivy Váhu zabezpečiť vodný režim tak, aby nenastalo odumieranie lesných porastov.

podporiť zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie hlavne pozdĺž tokov, ciest, výsadbu nových prvkov vegetácie riešiť v súlade s projektmi pozemkových úprav území

vysadiť lesy v nivách riek, zachovať staré ramená a meandre v okolí Váhu

usmerniť využívanie ornej pôdy v súlade s produkčným potenciálom a s ohľadom na náročnosť na vlhkosť a zrnitosť pôd

výrazne zvýšiť podiel nelesnej drevinnej vegetácie, ozeleniť vodné toky v oblastiach intenzívne poľnohospodársky využívannej krajiny

Požiadavky na spracovanie podrobnejších riešení územného rozvoja vybraných problémových území

optimalizácia funkčného využitia vodného diela Kráľová, navrhovaného VD Sered' – Hlohovec a príslušných úsekov toku

Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

Verejnoprospešné stavby dopravnej infraštruktúry

cesta I/ - rekonštrukcia ťahu Trnava – Sered' – Nitra

modernizácia železničnej trate Galanta – Leopoldov

výstavba terminálu kombinovanej dopravy v Seredi v nadväznosti na splavnenie rieky Váh

vodné dielo Sered' – Hlohovec

prístav Sered'

modernizácia železničnej trate Galanta – Leopoldov

Verejnoprospešné stavby vodného hospodárstva

vodné diela v kategórii A (do 10 rokov) : Sered'

rekonštrukcia častí hrádzí a odvodňovacích systémov na dolnom Váhu, úpravy režimu podzemných vôd v oblasti vodného diela Kráľová
 dobudovanie kanalizácie v obci Dolná Streda
Verejnoprospešné stavby energetiky
 piata línia tranzitného plynovodu, v tom inštalácia optokábla a zariadení na meranie a reguláciu

A.2.3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

A.2.3.1. Demografická charakteristika a dynamika rastu počtu obyvateľov

Pri sčítaniach ľudu konaných po desaťročiach zaznamenala Dolná Streda takýto populačný vývoj:

Rok	obyvatelia
1869	1024
1880	1190
1890	1278
1900	1308
1910	1478
1921	1555
1930	1658
1940	1787
1950	1659
1961	1957
1970	1710
2001	1304
2003	1369

Skladba obyvateľstva podľa národností SODB 2001:

slovenská	1227
maďarská	15
rómska	46
česká	12
nemecká	1
ostatné	3

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania SODB 2001:

Rímsko-katolícka cirkev	1111
Gréckokatolícka cirkev	1
Pravoslávna cirkev	3
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	8
Reformovaná kresťanská cirkev	2
Apoštolská cirkev	1
Kresťanské zbory	1
Židovské náboženské obce	1
Jehovovi svedkovia	5
Bez vyznania	168
Ostatné	3

Skladba obyvateľstva podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania:

Základné	387
Učňovské bez maturity	362
Stredné odborné bez maturity	11
Úplné stredné učňovské s maturitou	49
Úplné stredné odborné s maturitou	158
Úplné stredné všeobecné	39
Vyššie	3
Vysokoškolské bakalárske	40
Vysokoškolské magisterské, inžinier., doktorské	40
Vysokoškolské doktorandské	2
Ostatní bez udania školského vzdelania	3
Ostatní bez školského vzdelania	4
Deti do 16 rokov	244

Podľa prieskumov a rozborov vykonaných pri sčítaní obyvateľov bolo zistené, tak ako v prevažnej väčšine vidieckych sídiel, relatívne nízky počet detí.

Počet umelých prerušení tehotenstva v rokoch:

1993	1996	1997	1998	1999	2000
3	3	4	3	2	2

Počet potratov v rokoch:

1993	1996	1997	1998	1999	2000
6	3	4	6	2	4

Počet živonarodených v rokoch:

1993	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
6	6	10	3	9	14	12	10	11

Počet prisťahovaných podľa rokov:

1993	1997	1998	1999	2000	2002	2003
37	3	66	123	47	50	58

Mortalita obyvateľstva podľa rokov:

1993	1996	1997	1998	1999	2000	2002	2003
26	21	17	18	15	21	23	15

Celková úmrtnosť presahuje v globále celoslovenský priemer.

A.2.3.2. Veková skladba

Veková štruktúra obyvateľov podľa SODB 2001:

0-14	15-60 muži	15-54 ženy	Nad 60 muži	Nad 54 ženy	celkom
233	415	341	97	218	1304

základné údaje o obyvateľstve z r.2001

obec	Počet trvale bývajúcich obyvateľov			Veková štruktúra obyvateľov								
	celkom	muži	ženy	0-14			15-59			60+		
D.Streda				celk.	muži	ženy	celk.	muži	ženy	celk.	muži	ženy
r.2001	1304	631	673	233			75	415	341	315	97	218
r.2003	1369			198			82			342	103	239

A.2.3.3. Ekonomická aktivita obyvateľstva

Veľkým prínosom v zabezpečení pracovných príležitostí sú miestne podniky. Pozitívom je aj dobrá dostupnosť do Seredi (resp. Galanty a Trnavy), čím sú vytvorené ďalšie pracovné príležitosti.

Obec Dolná Streda	Počet ekonomicky akt. obyv.	Miera ekonomickej aktivity	Odchádzajúci za prácou	
			Absolútny počet	% podiel z EA
r.2001	619	47,5	287	46,4

Index vitality a index ekonomického zaťaženia:

Obec Dolná Streda	Index vitality	Index ekonom. zaťaženie
r.2001	73,9	72,4

Počet nezamestnaných v rokoch:

1996	1997	1998	1999	2000	2001	2003
108	109	111	142	149	171	125

Počet poberaúcich sociálne dávky v roku 2003 je 90 (57 mužov a 33 žien).

A.2.3.4. Zdravotná situácia obyvateľstva

Pri priemernom počte 1220 obyvateľov v rokoch 1993 -1998:

Dlhodobá a pretrvávajúca exploatácia prírodných zdrojov, rozsiahle znečisťovanie ovzdušia, vody a pôdy (býv. NHS, tepelné hospodárstvo, dopravná záťaž, poľnohospodárska výroba - hnojivá...), vnášanie množstva cudzorodých látok do prostredia a teda do potravinového reťazca, nedomyšlené zásahy do štruktúry krajiny (odlesňovania, odvodňovanie...) hromadenie priemyselných a komunálnych odpadov a zastaranosť technológií a infraštruktúry, podmienili celkový

zhoršený stav prostredia s dopadom na celkové zníženie kvality štruktúry krajiny s prejavmi a vplyvmi na vek ľudskej populácie a jej zdravotný stav. Stredná dĺžka života u mužov je v intervale 65 -66 rokov u žien 74 -75 rokov.

Najčastejšou príčinou smrti sú ochorenia srdcovo-cievne, novotvary, choroby tráviacej a dýchacej sústavy, poranenia a otravy.

U mužov dochádza k nárastu počtu úmrtí vo vekovej skupine 40 -44 ročných, u žien o dekádu neskôr.

Výraznou mierou sa na chorobnosti a úmrtnosti podieľajú srdcovocievne a nádorové ochorenia obyvateľstva.

Najfrekvencovanejší zhubný nádor v okrese v rokoch 1993 -1998 C 44 (Iné zhubné nádory kože) zastúpený v obci Dolná Streda 2 prípadmi.

2.najfrekvencovanejší zhubný nádor C 34 (priedušiek a pľúc) v okrese je v obci charakterizovaný 3 prípadmi.

3.najfrekvencovanejší zhubný nádor C 50 (prsníka) v okrese je v obci Dolná Streda v 2 prípadoch.

4.najfrekvencovanejší zhubný nádor v okrese C 18(hrubého čreva) je v obci v 3 prípadoch.

Okrem uvedených diagnóz dochádza k nárastu chorobnosti na ochorenia dýchacieho ústrojenstva chronického charakteru a alergickej etiológie a to nielen u dospelých, ale vo zvýšenej miere i u detskej populácie vo veku od 0 - 18 rokov. Je zaznamenaný rastúci trend výskytu chronickej bronchitídy, alergickej nádchy a astma bronchiale.

A.2.3.5. Charakteristika bytového fondu

Je možné konštatovať, že v celom sídle je pomerne kvalitný bytový fond. Veľký záujem o kúpu nehnuteľností je komplikovaný zložitými a nevysporiadanými vlastníckymi vzťahmi a neukončenými dedičskými konaniami. Nezanedbateľnou je aj parcelácia, ktorá sa vyznačuje novoutvorenými (zlúčenými) širokými parcelami na jednej strane a úzkymi dlhými jednotraktovými domami s niekoľkými súpisnými číslami v jednom dvore. Silnými negatívnymi javmi je osádzanie nových rodinných domov na miestach asanovanej staršej zástavby bez akýchkoľvek súvislostí s okolitou uličnou zástavbou, ako prejav nezájmu kompetentných rozhodovacích orgánov o urbanistickú štruktúru obce ako aj presadzovanie záujmov jednotlivca pred záujmami obce. Živelná výstavba bez koncepcie rozptýlená v celom intraviláne obce je dôsledok vyššie spomínaných negatívnych javov.

Počet bytov (SODB)

Obec Dolná Streda	Celkový počet bytov	Z toho : trvale obývané			neobývané	
		spolu	V tom		Absolútny počet	% podiel na celk. počte bytov
			V rodinných domoch	% podiel		
r.2001	536	436	378	86,7	100	18,6

Ukazovatele úrovne bývania (SODB)

Obec Dolná Streda	Trv.obývané byty vybavené				Počet obyv. Miestn. . 8 m2	Obyt. pl. bytov m2	Po č. HD byt	Poč . CD byt	Na 1trv.obý.byty			Trv.obý.byty s 1 býv.osobou	
	Vodo- vodo m	Kúpeľ . Sprch . kút	Splach. záchod	Ústr. Kúre - ním								Abs.	%úhr.
r. 2001	409	400	389	289	1456	4069 0	48 6	28 1	2,9 9	3,34	62	173	39,6

Štruktúra bytového fondu podľa veku (SODB)

Obec Dolná Streda	Trvale obývané byty			Veľkosť bytu				Byty postavené v rokoch				Neobýv. byty	
	200 1	198 0	197 0	1 ob. mies t.	2 izb y	3 izb y	4+ izie b	-1919		1920 -	1970 -	spol u	nevyčl.rekr . chalupy
abs.		v %											
	436	361	179	12	62	20 6	156	3	63 ,1	157	112	97	39

Štruktúra trvale obývaného bytového fondu podľa kategórií (SODB)

Obec Dolná Streda	Trvale obývané byty	Z toho byty		% podiel bytov
		I. + II. kategórie	III. + IV. kategórie	III. a IV.kategórie
	436	381	55	12,6

Kvalitatívne ukazovatele úrovne bývania

Obec Dolná Streda	Koeficient obýv.bytov (osôb/1 byt)	Na 1000 obyv.pripadá bytov
r.2001	3,14	318,5

Súčasný dopyt po bytoch

Podľa nárastu počtu obyvateľov a počtu prisťahovaných možno usudzovať, že záujem o rozvinutie bytovej výstavby v obci je veľký. Dopyt po kúpe rodinných domov či stavebných pozemkov je značný, preto obec rozširuje intravilán obce posunutím jeho hraníc, čím sa vytvoria nové možnosti umiestnenia obytných zón, spĺňajúcich vysoké nároky na obytný štandard. ÚPN -O kladie dôraz na kvalitnú koncepčnú projektovú prípravu týchto nových obytných zón. Zaujímavým z hľadiska vytvorenia nových bytových kapacít sa javí i výstavba v záhradách pôvodných rodinných domov za predpokladu vytvorenia novej uličnej zástavby s náležitými parametrami technickej infraštruktúry.

A.2.4. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie obce do systému osídlenia

A.2.4.1. Poloha a význam obce v rámci štruktúry osídlenia, funkčné a priestorové usporiadanie širšieho územia, väzby obce na záujmové územia.

Obec Dolná Streda sa dá charakterizovať ako prímestské sídlo s prevažujúcou obytnou funkciou dnes už, po likvidácii Niklovej hute, s rozptýlenou priemyselnou a poľnohospodárskou výrobou súkromného charakteru. Poloha sídla a jeho dotyková blízkosť k mestu Sereď a jeho priaznivé vnútorné a vonkajšie faktory spolu s prírodným potenciálom obce a jej okolia vytvárajú možnosť spojiť prednosti spôsobu života na vidieku s prednosťami mesta. Mesto Sereď je sídelný útvar regionálneho významu a plní pre obec čiastočne administratívnu funkciu, je súčasne pre obec centrom obchodov ako i školského a zdravotníckeho obvodu. V základnej občianskej vybavenosti je po intenzifikačných opatreniach sebestačná. Katastrálne územie obce Dolná Streda susedí s územiaми Sereď, Šintavy, Váhoviec, Gáňu a Veľkej Mače.

Územie sídelného útvaru Dolná Streda je charakteristickým typom krajiny s veľmi vysokým potenciálom na hospodárske využitie. Rozprestiera sa v oblasti, ktorá spadá do kategórie s veľmi vhodnými podmienkami na poľnohospodársku výrobu. S prihliadnutím na nadpriemerné vybavenie dopravnou infraštruktúrou územie je vhodné na urbanistické zámery a to tak na obytnú ako aj už spomínanú výrobnú funkciu. Jeho poloha mu zabezpečuje možný rozvoj či už v oblasti bývania, čo je predurčené dopytom o pozemky na výstavbu rodinných domov ako aj o kúpu neobývaných rodinných domov či usadlostí, vrátane rozvoja rekreácie a cestovného ruchu v súvislosti s výstavbou vodného diela Sereď – Hlohovec a navrhovanou vodnou cestou. Táto umožní vytvorenie uzla kombinovanej dopravy, čo podnieti ďalšie podnikateľské aktivity v širšom území.

Perspektívne sa počíta s postupnou reštrukturalizáciou bývalého areálu Niklovej hute na podnikateľský park, zameraný na také druhy výrobných aktivít, ktoré budú v súlade s ekologickými limitmi územia. Preferovanými sa stanú odvetvia, ktoré sú súčasťou poľnohospodársko – potravinárskeho komplexu, ako aj hospodárske aktivity založené na využití High Tech. Limitujúcimi faktormi sú ochranné pásma jestvujúcich nadradených trás a zariadení dopravy, produktovodov, energetiky a spojov, nevyriešené environmentálne záťaž ako aj záväzná časť ÚPN VÚC Trnavského kraja.

A.2.4.2. Územný priemet ekologickej stability krajiny, zásady ochrany a využívania osobitne chránených častí prírody a krajiny

Biokoridory nadregionálneho významu

Váh – je najväčším vodným tokom okresu, ktorý preteká jeho východnou časťou. Svojou činnosťou v rozhodujúcej miere modeloval okolitú časť Podunajskej nížiny. Výsledkom dlhodobého vývoja je súčasný charakter alúvia Váhu značne pozmenený zásahmi človeka. Celé alúvium lemujú lesné spoločenstvá lužných lesov v pozmenenej forme. Pôvodné lesné spoločenstvá ako vrbové topoliny (*Saliceto – Populetum*) ako aj topoľové jaseniny (*Fraxineto-Populetum*) sa zachovali len v refugiálnych polohách. Napriek uvedeným premenám rieka Váh a jeho inundácia je najdôležitejším prvkom ekologickej stability okresu.

Návrhy dotýkajúce sa potrieb ďalšieho dotvorenia siete osobitne chránených častí prírody a krajiny

- v biokoridoroch priebežne zabezpečiť programy starostlivosti alebo záchrany
- v biokoridoroch prednostne odstraňovať stresové faktory

Návrhy tvorby vychádzajúce z potrieb úpravy súčasnej krajinnej štruktúry

- zabezpečiť výsadbu líniovej zelene pozdĺž poľných ciest, podporovať návrat autochtónnych drevín a pôvodných ovocných odrôd s nadväzujúcimi spoločenstvami ako náhrady za topol' šľachtený a agátové zárašty v poľnohospodárskej krajine
- zabezpečiť revitalizáciu tokov
- vypracovať osobitné projekty pre renaturáciu a revitalizáciu mŕtvych ramien
- zabezpečiť revitalizáciu sídiel a poľnohospodárskych objektov
- obnoviť pôvodné poľné (furmanské) cesty v kombinácii s cyklistickými trasami formou polyfunkčných komunikácií s nadväzujúcimi prvkami líniovej zelene (malá architektúra)

Návrhy tvorby vychádzajúce z potreby sanačných a agrotechnických úprav

- vylúčiť závlahové systémy s veľkým akčným rádiusom (fregaty) v záujme obnovenia siete líniovej zelene a ochrany zajaca poľného

Návrhy tvorby vychádzajúce z potreby realizácie znižovania vplyvu stanovených faktorov

- dobudovanie verejnej kanalizácie
- revitalizácia skládky lúženca v NH Sered'
- sanácia nevyhovujúcich skládok odpadov
- vybudovanie skládky stavebného odpadu pre obvod Sered'
- maximálne spracovanie biologického odpadu na organické hnojivá
- rozširovať zber a využívanie druhotných surovín
- v iných aspektoch uplatňovať POH okresu Galanta v časových horizontoch cieľov

Ostatné opatrenia

- uprednostňovať tvorbu projektov pozemkových úprav v územiach najviac ovplyvnených antropogénnou činnosťou
- vytvoriť podmienky pre výkon komplexného monitoringu prostredia v území s najvyššou kontamináciou pôd
- vykonať prevod častí PPF a ostatných plôch do LPF.

A.2.5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

A.2.5.1. Stanovenie základnej urbanistickej koncepcie

Kultúrne - historická charakteristika

Po prvý krát sa obec spomína ako Zeredahel 28.augusta 1283 a história siaha podľa archeologických nálezov do obdobia pred našim letopočtom, čoho dôkazom je i nález sošky „ dolnostredskej venuše“.Na území obce sa nachádzajú pohrebiská staromaďarských bojovníkov z 10. storočia ako i slovanské pohrebisko z 11. storočia. Najviac obyvateľov zaznamenal súpis v roku 1910 s počtom 1957.

V roku 1970 bola obec bez súhlasu obyvateľov pripojená k mestu Sereď. K osamostatneniu prišlo až po zmene politicko-ekonomických pomerov na Slovensku v roku 1990.

Najvýznamnejšou a najhodnotnejšou kultúrnou pamiatkou v obci je dominanta rímsko-katolíckeho kostola sv. Jakuba, umiestnená v centre obce na Kostolnom námestí. Uvedené námestie s kostolom je vrátane okolitej zástavby rodinných domov a ďalšieho objektu s historickou a kultúrnou hodnotou - býv. fary najcennejším a najucelenejším urbanistickým a sídlo tvorným prvkom obce.

Priestorová charakteristika.

Z urbanistického hľadiska zástavbu obce možno členiť na tri časti, čomu približne zodpovedá aj veková skladba objektov. Najstaršou je časť sústredená okolo výškovej dominanty kostola, Kostolné námestie, z juhu ohraničená štátnou cestou II/ 507. Táto je tvorená kompaktnou zástavbou na parcelách rozdielnych širok s pôvodne dlhými dvormi a viacbytovou rodinnou zástavbou. V súčasnosti je na mnohých miestach narušená a veľmi nevhodne doplnená necitlivou novou zástavbou, nerešpektujúcou žiadne urbanistické a architektonické zásady tvorby. Výnimkou nie sú objekty v zlom až nevyhovujúcom technickom stave, neobývané, bez známok snahy o využitie na pôvodnú obytnú funkciu.

Novšia časť zástavby je riešená lineárnou zástavbou pozdĺž novovytvorených ciest a uličiek, sú to prevažne jednopodlažné rodinné domy, s využitým podkrovím alebo dvojpodlažné.

Samostatnú časť tvoria výškovo dominantné štvorpodlažné bytové domy, násilne včlenené do územia zastavaného rodinnými domami, s obslužnou komunikáciou a kolóniou k bytom priradených záhradiek. Sú pozostatkom urbanistickej reorganizácie územia z doby socialistickej výstavby, keď bola obec súčasťou Sereďe a ako sídlo vidieckeho charakteru bolo potláčané a určené na zánik.

Výraznými priestorotvornými prvkami mimo prírodných dominant a centra obce sú:

- priemyselné objekty so svojimi areálmi, horizontálnymi a vertikálnymi dominantami: býv. Niklová huta, býv. LSH Pórobotón a.s., Novoplast, UT UMWELT, býv. paneláreň dnes SAVOČ,
- poľnohospodárske objekty so svojimi areálmi: býv. ŠM, sušička.

Vyhodnotenie urbanistickej štruktúry

Hlavnou urbanistickou a nosnou kostrou obce je pomyselný kríž tvorený v jednom smere komunikačným cestným ťahom v smere Sereď – Váhovce a v smere druhom osou Kostolného námestia a cestným ťahom zo Sereďi cez obec smerom na Galantu. Výškovou dominantou historického centra je kostol sv. Jakuba, v priemyselných zónach sú to komíny priemyselných objektov a dopravný most v areáli NH, skládka lúženca. Prírodnou líniovou dominantou je tok Váhu s meandrami. Plošnými limitujúcimi prvkami sú plocha odkaliska a ochranné pásma energetických trás nadradeného významu, cesta I/51. Cenným urbanistickým priestorom je Kostolné námestie so sústredenou zeleňou, artézskou studňou a pamätníkom obetiam vojny a po prehodnotení jeho jednotlivých zložiek môže tvoriť faktické ťažisko sídelného útvaru Dolná Streda. Hmotovými dominantami sú objekty bytových domov, obecného úradu a pošty, viacúčelovej sály, predajne autosúčiastok, pohostinstva. Súčasná aj výhľadová funkcia obce je dominantne obytná a subsystémovo výrobná. Za negatívne javy možno označiť nešetrnú infiltráciu priemyselnej a skladovej funkcie do exponovaných miest centra obce a obytných zón pri presadzovaní ekonomických záujmov jednotlivca

pred záujmami obce, čo je dôsledok dlhej absencie akejkoľvek ÚPD pre toto územie ako aj aktívneho prístupu v prospech celej obce z pozície kompetentných orgánov. Bytový fond sa javí pri bežnom bonitačnom hodnotení schopný uspokojovať súčasné domáce požiadavky, no nie je možné v zastavanom území uspokojiť tlak a požiadavky zvonka. Predpokladom uspokojenia výhľadových požiadaviek revitalizácie sídla je jeho koncepcná prestavba, dostavba a nová výstavba orientovaná do novonavrhovaných obytných lokalít (Haviarske pole, pri Novej ulici, Pod starou hrádzou).

A.2.5.2. História vzniku a vývoja osídlenia

Archeologické nálezisko mezolitickej silexovej industrie z obdobia tardenoisieniu dosvedčuje, že stopy po živote a činnosti človeka na území Dolnej Stredy možno sledovať už od konca staršej doby kamennej. Neskôr sa v chotári obce častejšie objavujú nálezy z novších archeologických období: neolitické sídlisko tzv. lengyelskej kultúry z mladšej doby kamennej, nálezy maďarovskej kultúry zo staršej doby bronzovej, hrobové a sídliskové nálezy zo staršej doby bronzovej, hrobové a sídliskové nálezy zo staršej doby železnej (halštatskej). Z 11. storočia nášho letopočtu je datované slovanské pohrebisko. Dolná streda spolu so Sereďou a Šintavou sa nachádzala pri dôležitých komunikačných ťahoch:

- „česká cesta“ smeru západojuhovýchodného z Moravy cez Trnavu, Šintavu na Ostrihom
- cesta severojužným údolím Váhu.

Po Váhu sa plavili plte, čo taktiež napomohlo vzniku trhových osád. Trhy sa konali v strede týždňa, teda v stredu, podľa čoho sa pomenovala aj Dolná Streda (Zeredahel) a Sereď (Zered).

Listina z roku 1283 spomína Dolnú Stredu ako majetok ostrihomského arcibiskupa a bola ním až do konca feudalizmu.

Listina z roku 1312 uvádza škody vzniknuté vypálením Dolnej Stredy aj s kostolom vojskami Matúša Čáka z Trenčína.

Listina vydaná 12.marca 1313 v Dolnej Strede ostrihomským arcibiskupom Tomášom o spálení kostola sv. Jakuba dokumentuje existenciu farského kostola a teda aj farnosti v tejto obci (vrátane farára), kým susedná Sereď bola filiálkou Dolnej Stredy – toto pretrvalo až do pol.16.storočia.

Ďalšie písomné zmienky sú v súvislosti s daňovými súpismi a urbármí. Z nich je možné zistiť typy usadlostí, ktoré boli v obci: porty – pôvodné intravilánne usadlosti s charakteristickou bránou – portou – do nej s pôdou v extraviláne, polovičné usadlosti – sedliacke hospodárstva (zemianske s uprchlíkmi, želiarske). Príliv utečencov (okolo roku 1553) pravdepodobne súvisí s tureckými nájazdmi a plienením južného a juhozápadného Slovenska, slovensko – maďarského pohraničia. Toto môže byť príčinou objavenia sa medzi slovenskými aj maďarských priezvisk. Najstaršie známe priezviská: Križan, Barta, Kontar, Kováč, Horváth, Varga, Forro, Tomka, Tóth, Molnár a i.

V urbáre r.1571 je Dolná Streda už zapísaná ako oppidum teda mestečko. Podľa neho malo mestečko 52 hospodárstiev – rodín, okolo 6 opustených usadlostí, 6,5 usadlosti slobodníkov (libertínov) a 12 rodín želiarov.

Druhá pol.16.stor., celé 17.stor a začiatok 18.stor. bolo pre Dolnú Stredu obdobím vojnových pustošení a povodní Váhu ,(pri nich azda v 17.stor. prišlo aj k výraznej zmene koryta - vodný hrad v Šintave sa dostal na druhú stranu Váhu a bol pričlenený k Sereďi).

Veľa obetí si vyžiadala morová epidémia 1710-1711.

Roku 1712 obecné predstavenstvo dáva vyhotoviť pečatidlo obce, ktoré má v pečatnom poli postavu biskupa (arcibiskupa) s berlou a okolo kolopis „ Sigillum Vaghszerdaliense“, t.j.“ Pečať Stredy nad Váhom“. Postava arcibiskupa symbolizuje skutočnosť, že zemepánom bol ostrihomský arcibiskup.

Od roku 1717 sa viedla na fare v Dolnej Strede matrika narodených(pokrstených) sobášených a zomrelých (pochovaných).Vyskytujú sa priezviská: Danihel, Hulak, Jamrich, Chrapko, Majerník, Tančík, Boledovič, Sekáč, Ševčík, Dubovanský, Horňák, Dúbrava atď. a sú celkom iné ako tie zo 16.stor. Je to odraz fluktuácie obyvateľstva za časov vojen s Turkami aj povstaní. Dolná Streda v týchto časoch klesla z postavenia mesta na úroveň dediny.

Až v roku 1765 sa dedina opäť dostáva na postavenie mestečka s 92 rodinami.

Krajinský súpis z roku 1828 zaznamenáva v Dolnej Strede súhrnne 1005 obyvateľov a 140 domov (984 katolíkov a 21 židov).

V roku 1850 bolo v Dolnej Strede 1071 obyvateľov (1050 katolíkov a 21 židov).

Pri sčítaniach ľudu konaných po desaťročiach zaznamenala Dolná Streda takýto urbanistický vývoj:

Rok	domy
1869	186
1880	189
1890	203
1900	211
1910	217
1921	220
1930	257
1950	399
1961	459
1970	454

Sociálnoekonomická štruktúra obyvateľstva v roku 1910 stanovuje v poľnohospodárstve zárobkovo činných 400 obyvateľov, v remeslách (priemysle) 42, v obchode činných 8, v doprave 9, ostatok boli osoby činné vo verejnej službe 7 – 16, domáca čelad' 14 a rôzni 7 – 69.

Po nástupe socializmu značná časť obyvateľstva nachádza zamestnanie v neďalekej Seredi o čom svedčí i následná migrácia obyvateľov Dolnej Stredy do Serede.

Medzi zaujímavosti sa zaraďuje zmienka o názve obce z roku 1927, keď na "Priepustnom vysvedčení z ľudovej školy" Jozefa Ševčíka je miesto názvu obce Dolná Streda názov Povážska Streda.

V Štátnom oblastnom archíve v Bratislave sa nachádzajú obe pečatidlá obce (1608, 1712).

Cennou a netypickou je drobná plastika ženy, objavená výskumom lokality Karol majer pri Dolnej Strede „dolnostredská Venuša“. Postráda síce atribúty ženského tela, veľmi cenná je však rytinou šerpy z ľavého pleca k pravému boku.

Významnými osobnosťami obce v histórii Dolnej stredy boli napr.: kňaz Ferdinand Juriga, poslanec Uhorského snemu, 1923 –1925 ako farár v Dolnej Strede , žiadal uznať právo na sebaurčenie slovenského národa, Ján Severini , polyhistor, nar. 1716 v Dolnej Strede, matematik, historik, geograf, filológ obhajoval autochtónnosť Slovákov.

Erb Dolnej Stredy

-obsahuje zlaté figúry na modrom štíte a heraldicky vyjadruje posolstvo starej predheraldickej pečate obce s postavou sv. Vojtecha .Jeho atribútom je berla, ale aj veslo, pretože veslami bol pri svojej misijnej činnosti pohanskými Prusmi usmrtený. Spomedzi atribútov sv.Vojtecha boli vybraté práve veslá, pretože korešpondujú s motívom rýb. Tie sú starým symbolom Ježiša Krista a v prípade kresťanskej Dolnej Stredy majú ryby ešte ďalšie opodstatnenie, totiž vyjadrujú spätosť obce s Váhom a tiež skutočnosť, že obyvatelia Dolnej Stredy odovzdávali dávky vrchnosti aj v rybách. Erb je zapísaný v Heraldickom registri SR od roku 2000 v tejto podobe: V modrom štíte dve zlaté skrížené sklonené veslá so zlatými zakončeniami, prekryté zo spodného okraja štítu vyrastajúcou zlatou berlou s dvojitým zlatým nodusom, to všetko sprevádzané po bokoch dvomi zlatými prehnutými odvrátenými rybkami v striebornej zbroji.

Vlajka obce pozostáva z deviatich pozdĺžnych pruhov vo farbách bielej, modrej, žltej, modrej, žltej, modrej, žltej, modrej a bielej. Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončený je tromi cípmi, t.j.dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

A.2.5.3. Kultúrnohistorické hodnoty v obci

Najhodnotnejšími kultúrnymi pamiatkami a kultúrnohistorickými objektami obci sú:

rímskokatolícky kostol sv. Jakuba, ostavený v r. 1781 na mieste staršieho kostola v barokovo – klasicistnom slohu, jednolodová pozdĺžna stavba s oválnym presbytériom a so vstavanou vežou zakončenou zvonovitou prilbou.Fasády sú členené vertikálnymi lizénami

plastika sv.Jána Nepomuckého pri r.k. kostole, kamenná, rokoková zo 60-tych rokov 18.stor.

kríž pri kostole z r.1774

plastika sv.Trojice z r.1914

hlavný kríž na cintoríne 1778

kríž pred domom č.576 z r.1760

božia muka v záhrade domu č.562

plastika sv.Vendelína pred domomč.600

budova bývalej fary

pamätník obetiam I. a II.svetovej vojny v parku v strede obce z r. 1937

K pamätihodnostiam obce možno priradiť:

pamätník Jána Majku, rodáka obce a objaviteľa jaskyne Domica (pred Obec. úradom)

obytné domy so zachovaným slohovým exteriérovým výrazom (napr. domy č.718,709,687,602,599,306,302,291,197

budova pekárne (juhovýchodne od parku, s plastickou výzdobou hlavnej fasády)

dom č.313 na Kostol. nám.s plastickou výzdobou fasády

Východiská pre definovanie zásad rozvoja sídla z hľadiska kultúrnohistorickej a spoločenskej topografie (KHST)

Principiálnym východiskom je predstava obnoviť a ďalej rozvíjať prostredie, v ktorom ľudia žijú, na základe rešpektovania kultúrnej a spoločenskej continuity. Prvoradou požiadavkou KHST vo vzťahu k obci je maximálne poludštenie a vytvorenie resp. obnovenie normálnych medziľudských vzťahov v konkrétnom prostredí na základe kultúrnej a spoločenskej identifikácie a motivácie ho chrániť a

zveľaďovať. Obec bola počas prevádzky NHS v určitých enklávach určená na zánik a stala sa lokalitou na skládkovanie odpadov výrobných procesov. Pôvodní obyvatelia boli svedkami zničenia životného prostredia vo všetkých jeho zložkách, čo sa prenieslo aj do zmeny ich spôsobu života a vyústilo do apatického nezáujmu riešiť bezvýhodkovú situáciu.

Na základe bohatého historického vývoja sídla v rámci čitateľného etnokultúrneho nodálneho územného celku je nutné obnoviť a rozvíjať tie javy a hodnoty, ktoré dávajú obci a jednotlivým jej častiam neopakovateľnú, pôvodnú identitu. Ide o budovanie obce s vlastným funkčným a spoločenským charakterom, originálnou zástavbou a architektúrou, autentickým okolím a prírodným prostredím ako aj vysokou mierou participácie obyvateľov na živote a rozvoji obce na základe lokálnej a regionálnej identifikácie.

Štrukturálne prvky pre definovanie zásad rozvoja - komponenty rozvoja sídla

- jednotlivé formy a druhy pracovných činností a spoločenského postavenia vrátane prírodnej podmienenosti a spôsobu exploatacie prírodného bohatstva
- logika vývoja pôdorysu sídla, jeho charakteristických prostredí a kompozično-priestorové vzťahy ťažiskových priestorov
- úloha a forma dominanty ako miesta spoločenského a kultúrneho stretávania
- spoločenské trasy, pohyb v sídle a mimo neho

Znaky uvedených komponentov

- pôvodný typ sídla a pôvodný typ zástavby
- umiestnenie domu voči verejným-spoločenským priestorom do ulice, (priečelie a komunikácia s okolím)
- druh, miesto, význam a vývin centier a dominant
- charakter komunikácií

Priemet princípov KHST do hlavných zásad v procese územného rozvoja

- zachovať vidiecky charakter sídla ochranou pôvodnej ľudovej architektúry, rešpektovať mierky a tvaroslovia architektúry
- pri ďalšom rozvoji rešpektovať celkový obraz a siluetu sídla
- v pôdoryse sídla rešpektovať ideovo významové a priestorové dominanty sídla - Kostolné námestie s kostolom sv. Jakuba
- rozvíjať lokálne formy a typy zástavby, ktoré podporujú špecifický charakter sídla
- podporovať nosnú logiku rozvoja sídla, zároveň rozvíjať pôvodné formy výstavby a osídlenia v zachovaných enklávach
- v celkovom obraze riešiť bezkonfliktný prechod medzi pôvodnou zástavbou a novou architektúrou
- neprekročiť dnešnú maximálnu výšku zástavby
- minimalizovať negatívne dopady plánovaných rozvojových zámerov na prírodné prostredie obce
- snažiť sa o maximálnu obnovu prírodného rámca sídla a podporovať obnovu autoregulačných prírodných a poloprírodných ekosystémov Vážskej nivy
- obnoviť väzbu sídla na prostredie lužných lesov pri pôvodnom toku Váhu
- pri budovaní novej identity podporovať nové formy podnikateľských aktivít s orientáciou na polohový potenciál celého sídla s ich priamym záväzným zainteresovaním na riešení enviromentálnych záťaží v obci.

Zásady regulačných princípov urbanistickej kompozície

Novonavrhané lokality zohľadňujú jestvujúcu pôdorysnú štruktúru a siluetu obce v krajine. V lokalitách určených na bývanie sa navrhuje zástavba obytná, resp. horizontálna polyfunkcia bývania so službami, obchodom a nezávadnou

malovýrobou. Pri urbanistickej tvorbe je potrebné zachovávať charakter ulicovej zástavby, optimálnu výškovú hladinu objektov, mierku priestoru a tvaroslovný detail zohľadňujúci kontinuitu tvaroslovného vývoja. Ide najmä o:

- polohu stavebnej čiary v nadväznosti na kontext existujúcich priestorov
- optimálnu výšku zástavby do 1 nadzemného podlažia a podkrovia v obytných zónach, v centrálnej časti pri budove OÚ je možná výška polyfunkčnej zástavby do 2 až 3 NP
- používanie tradičných tvaroslovných prvkov a prírodných materiálov

Vo funkčnej štruktúre je potrebné rešpektovať požiadavky špecifické pre jednotlivé funkčné územia (zóny) a neumiestňovať do nich funkcie, ktoré by narúšali ich priority (napr. hygienicky závadná výroba v obytnej zóne vrátane funkcie skladov a parkovania vozidiel, ktoré sú súčasťou podnikania).

A.2.6. Návrh funkčného využitia územia obce

Hlavné zásady rozvoja obce:

- vytvorenie podmienok pre rozšírenie obytnej zóny v juhovýchodnej a juhozápadnej časti katastra v dotyku na zastavané územie
- intenzifikácia obytnej zóny s vylúčením objektov slúžiacich na výrobu a podnikateľské aktivity s negatívnym a rušivým dopadom na hlavnú obytnú funkciu
- intenzifikácia výrobných a skladových areálov s priamym zainteresovaním podnikateľských subjektov na revitalizácii územia a objektov využívaných na svoju činnosť s cieľom zlepšenia životného prostredia sídla ako celku
- vytvorenie a posilnenie zariadení na kultúrny a spoločenský život a sociálne služby obyvateľom všetkých vekových kategórií
- diferenciacia výrobnéj a obytnej zóny
- vytvorenie hlukovej bariéry pozdĺž cesty I/51 umiestnením priemyselnej zástavby
- regulácia usídľovania nových firiem vo vzťahu k životnému prostrediu, orientácia na firmy s nízkou produkciou odpadu a snahou revitalizovať kontaminované územia
- vymedzenie plôch pre rozvoj cestovného ruchu a športu a to: využitie vodných plôch pre vodné športy a rybolov, cyklistické trasy (prepojenie Vážskej cyklomagistrály), výstavba centier rekreácie, športu a oddychu pre obyvateľov a turistov.

Cieľom ÚPD je zaviesť poriadok do usporiadania funkcií v katastrálnom území. Jasná identifikácia funkcií umožňuje uplatnenie regulatívov a opatrení v jednotlivých zónach a medzi zónami navzájom.

Návrh uvažuje s:

- rozšírením a intenzifikáciou obytnej zóny so zameraním sa na zvýšenie kvalitatívnych parametrov úrovne bývania a vylúčením negatívnych vplyvov podnikateľských aktivít (nevhodná remeselná výroba, skladovanie, chov hospodárskych zvierat...)
  - rozšírením výrobnéj zóny so zameraním sa na revitalizáciu kontaminovanej pôdy a vytvorenia hlukovej bariéry od rýchlostnej komunikácie D I/51
  - rozšírením rekreačno-športovej zóny so zameraním sa na zariadenia poskytujúce služby pre rekreáciu, oddych a šport pre obyvateľov obce a následne pre turistov
- Územný plán vymedzuje v rámci riešeného územia priestorové celky, pre ktoré sa stanovuje súbor regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia. Jednotlivé regulatívy sú rozdelené na záväzné a smerné (odporúčajúce). Regulatívy označené ako záväzné sú rekapitulované aj v návrhu záväznej časti ÚPD.

Mimo zastavaného územia a navrhovaných rozvojových zámerov sa s ďalšou výstavbou nepočíta. Toto územie bude využívané pre potreby poľnohospodárskej výroby a pre účely zvýšenia ekologickej stability územia.

A.2.6.1. Funkčné členenie územia z hľadiska bývania

V riešenom území prevažuje individuálna bytová výstavba vo forme rodinných domov. Záujem o byty v bytovej výstavbe pokrýva jestvujúca výstavba bytových domov.

Typická vidiecka zástavba je doplnená prvkami mestskej štruktúry často nevhodne inplantovanými v 70-tych a 80-tych rokoch. Reprezentujú ich objekty občianskej vybavenosti, KBV, OÚ a telocvične v centrálnej polohe.

Obytné zóny sú znehodnocované výsledkami podnikateľských aktivít vo výrobnej, skladovacej a dopravnej sfére. Výstavba a rekonštrukcie rodinných domov po roku 1990 nerešpektujú uličnú zástavbu a postrádajú hmotovo-priestorovú a tvaroslovnú kontinuitu s prostredím.

Obytné územie podľa vyhl.55/2001 Z.z. §12 odst. 4 písm.f.) tvoria plochy, ktoré sú určené pre obytné domy a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia napr.garáže, stavby občianskeho vybavenia, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň, detské ihriská.

Nové rozvojové plochy bývania (lokalita Haviarske pole 16,41 ha, pri Novej ulici 14,36 ha, pri Kostolnom námestí 3,16 ha, pri Slnecnej ulici 1,7 ha, pod Starou hrádzou 1,16 ha) sú navrhované v priamej nadväznosti na v súčasnosti zastavané územie, čo umožňuje plynule nadviazať na existujúce dopravné a technické vybavenie.

Súčasnú funkčné využitie zastavaných plôch bývania odporúčame rešpektovať s tým, že je prípustná intenzifikácia využitia týchto plôch v rámci nadmerných záhrad, na nezastavaných prielukách, dostavbami a rekonštrukciami existujúcich objektov. Intenzifikáciu využitia možno (vo väčšine prípadov) dosiahnuť aj bez nárokov na dodatočné investície (nie je potrebné vybudovanie nových komunikácií ani technického vybavenia).

A.2.6.2. Funkčné členenie z hľadiska občianskeho vybavenia

Základná občianska vybavenosť je rozložená pozdĺž komunikačných ťahov na Kostolnom námestí v centre obce, ďalej pri Galantskej ceste . Jestvujúce plochy sú pre rozvoj občianskej vybavenosti formou intenzifikácie dostatočné (vynímajúc rekreačné územie), predmetom riešenia je ich lokalizácia v rámci územia. Prevádzky služieb majú deficitný charakter z hľadiska skladby i lokalizácie.

Z centra obce je potrebné vylúčiť tie zariadenia, ktoré zhoršujú kvalitu centrálného priestoru (akékoľvek sklady s distribúciou, špecifické predajne, výrobu, pohostinstvo s výdajom stravy pre vodičov ťažkej nákladnej dopravy...) z dôvodu zhoršenia dopravných vzťahov a zníženia bezpečnosti, estetiky a kultúry jadra dediny.Vnášaním nevhodných zariadení občianskej vybavenosti sa síce obnovuje stavebný potenciál centra, ale porušuje sa princíp nadradenosti záujmov obce a jej občanov všetkých vekových kategórií pred ekonomickými záujmami jednotlivcov. Občiansku vybavenosť s týmto dopadom navrhujeme umiestniť na okrajové časti obytných zón v nadväznosti na komunikácie vedúce z obce. Pre služby (starým

občanom) navrhujeme využiť aj objekt bývalej fary s výhodnou centrálnou a tichou polohou, celkovo je prioritným záujmom posilniť občiansku vybavenosť najmä v oblasti služieb pre všetky vekové kategórie so zreteľom na značný nárast obyvateľov v postproduktívnom veku.

A.2.6.3. Funkčné členenie z hľadiska rekreácie, oddychu a športu

Okrem športovísk (futbalové a tréningové ihrisko) obec postráda zariadenia poskytujúce funkcie rekreácie a oddychu širokému okruhu obyvateľstva. Rekrečné aktivity sú živelne rozptýlené popri Váhu resp. pri slepých ramenách a globálne pôsobia skôr nevhodne a devastačne, bez záujmu o rozvoj v budúcnosti. Územie na rekreáciu postupne odzrkadľuje snahu presádzanie jednotlivcov pred záujmami obce (infiltrácia neprípustných funkcií bývania, výroby...)

Prírodné danosti územia popri Váhu napriek negatívnym dopadom činnosti NHS a Cukrovaru Sered' a výstavby VD Kráľová ako aj mosta ponad Váh, poskytujú silný priestorový potenciál na vybudovanie rekreačného krajinného útvaru, ktorý bude rozčlenený na jednotlivé špecifické zóny so zameraním sa na zabezpečenie služieb a vybavenosti pre realizáciu oddychu, športových činností a rekreácie pre obyvateľov Dolnej Stredy aj záujemcov o turistiku.

A.2.6.4. Funkčné členenie z hľadiska výroby

Hlavnú funkciu priemyselnej výroby plní bývalý areál Niklovej hute, Novoplast VD, UT UMWELT UND TRANSPORTTECHNIK, Dong Jinn Slovakia (areál býv. Pórobetónky).

Zastúpenie v poľnohospodárskej výrobe predstavujú Agrozal a súkromne hospodáriaci roľníci.

Plochy priemyselnej výroby čiastkovo vykazujú nízky stupeň intenzifikácie svojho využitia.

Skladové a výrobné plochy sú nevhodne implantované v obytných zónach, nachádzajú sa v centrálnych polohách obce a sú výsledkom presadzovania ekonomických záujmov jednotlivcov podnikateľov pred záujmami obce ako celku.

Umiestnenie výrobných areálov nespĺňa inú ako samoúčelnú funkciu voči sídlu.

Žiadna z výrobných prevádzok vo svojom prostredí ani v kontakte na bezprostredné okolie nepôsobí cielene revitalizačne ani sídlotvorne, napriek vysokému ekologickému zaťaženiu územia svojej lokalizácie.

Napriek rozsiahlym plochám priemyslu ako pozostatkom bývalých výrobných aktivít v území, ÚPD uvažuje o funkčnom pričlenení príľahlých plôch (napr. kontaminovaná pôda) z dôvodu ich využitia k zvýšeniu ochrany obytných území a zefektívnenia v prospech rozvoja obce.

A.2.6.5. Vymedzenie častí územia pre riešenie vo väčšej podrobnosti - v územnom pláne zóny

Na základe platných predpisov - zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov Územný plán obce Dolná Streda vymedzuje plochy, pre ktoré bude nutné obstarat' dokumentáciu nižšieho stupňa (územný plán zóny alebo urbanistickú štúdiu) pred vstupom investorov do daných území. V prípade riešeného územia pôjde o rozsiahlejšie plochy navrhované pre výstavbu rodinných domov a rekreáciu

s oddychom, ako aj výrobu, kde spôsob parcelácie pozemkov vyžaduje sceľovanie alebo delenie parciel. V dokumentácii je nutné jednoznačne určiť prípustné, vhodné a výslovne neprípustné funkcie.

Pre ostatné plochy (plochy menšieho rozsahu, voľné prieluky v zástavbe) budú stavby riešené jednotlivo v projektovej dokumentácii pre územné rozhodnutie s uplatnením princípu nadradenosti potrieb obce pred potrebami jednotlivca.

A.2.7.Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie.

A.2.7.1. Konceptia rozvoja obytných plôch

Je možné konštatovať, že v celom sídle je pomerne kvalitný bytový fond. Veľký záujem o kúpu nehnuteľností je komplikovaný zložitými a nevysporiadanými vlastníckymi vzťahmi a neukončenými dedičskými konaniami. Nezanedbateľnou je aj parcelácia, ktorá sa vyznačuje novoutvorenými (zlúčenými) širokými parcelami na jednej strane a úzkymi dlhými jednotraktovými domami s niekoľkými súpisnými číslami v jednom dvore. Silnými negatívnymi javmi je osádzanie nových rodinných domov na miestach asanovanej staršej zástavby bez akýchkoľvek súvislostí s okolitou uličnou zástavbou, ako prejav nezájmu kompetentných rozhodovacích orgánov o urbanistickú štruktúru obce ako aj presadzovanie záujmov jednotlivca pred záujmami obce. Živelná výstavba bez koncepcie rozptýlená v celom intraviláne obce je dôsledok vyššie spomínaných negatívnych javov.

Návrh obytného územia:

- je možné lokalizovať funkcie bývania, občianskej vybavenosti, nevýrobných služieb, technickej vybavenosti, ale aj drobné výrobné prevádzky pokiaľ budú rešpektované regulačné podmienky dané regulačným plánom obce, z obytných zón vylúčiť objekty skladov, výroby a parkovania vozidiel určených na podnikanie-úžitkové, nákladné, ťahače, vlečky, autobusy...) a budú spĺňať princíp povýšenia záujmov obce a jej obyvateľov pred záujmami jednotlivca, hygienické a bezpečnostné predpisy
- v obytnej zóne nie je možné prevádzkovanie chovu hospodárskych zvierat, psov...mimo chovu drobných hospodárskych úžitkových zvierat pre vlastnú spotrebu v objektoch spĺňajúcich všetky hygienické a veterinárne zabezpečenia voči obťažovaniu okolia zápachom, hlukom... Uvedené objekty musia byť bez optického kontaktu s ulicou a nesmú negatívne vplývať na parametre kvality bývania v území.
- miera využitia pozemkov je definovaná koeficientom zastavanosti, indexom podlažných plôch a koeficientom stavebného objemu
- obytná zóna bude oddelená od výrobnéj a skladovej a od nadradenej dopravy zeleňou
- centrálna zóna obce bude verejným obecným priestorom
- prioritu v obytnej zóne majú pešiaci a cyklisti
- všetky obytné domy musia mať jednu „tichú“ stranu, t.j. nerušenú dopravou
- do obytnej zóny nemajú prístup ťažké nákladné vozidlá, doprava obsluhujúca jestvujúce prevádzky musí mať časové a situačné vymedzenie

- okolo obytnej zóny je vhodné v rámci pozemkových úprav vytvoriť prstenec ochrannej zelene proti hluku, prachu, exhalátom
- všetky novopostavené domy musia zabezpečiť parkovanie alebo garážovanie svojho auta, existujúce objekty nesmú parkovaním obmedziť pohyb chodcov po chodníku a bezpečnosť cestnej premávky, verejné parkoviská a komunikácie v blízkosti rodinných domov nesmú byť využívané na parkovanie a odstavovanie súkromných vozidiel (vrátane autobusov, dodávok, ťahačov, vlečiek...)
- intenzifikácia výstavby a rekonštrukcie v existujúcich obytných zónach musia byť posudzované podľa vplyvu na okolie, musia zachovávať výrazové prostriedky pôvodnej vidieckej zástavby (vrátane keramickej respekt. betónovej strešnej krytiny vo farebnej škále červených a hnedých odtieňov, sedlovej strechy s valbami, polvalbami, bez čistého štítu v uličnej fasáde...) rešpektovať uličnú a stavebnú čiaru, na uličné oplotenie nepoužívať bariérové oplotenie
- posilniť zakomponovanie prechodu súkromnej zelene predzáhradok do verejnej zelene
- z dôvodu historickej hodnoty urbanistického celku Kostolného námestia dôkladne prehodnocovať všetky stavebné aktivity, podriaďiť ich princípu zachovania výrazových prostriedkov pôvodných objektov a štruktúry zástavby, vrátane komponentov použitých materiálov a farby

Rozšírenie obytného územia

Lokalita Haviarske pole	16,41 ha	90 RD
Lokalita pri Novej ulici	14,36 ha	120 RD na etapy
Lokalita pri Kostolnom námestí	3,16 ha	35 RD
Lokalita Slnčná ulica	1,7 ha	15 RD
Lokalita Pod starou hrádzou	1,16 ha	10 RD

A.2.7.2 Konceptia rozvoja sociálnej infraštruktúry

V obci Dolná Streda nie je zabezpečená žiadna lekárska starostlivosť. Do r. 1993 dochádzal do obce detský lekár raz týždenne z Polikliniky v Seredi za účelom vykonania poradne pre matky s deťmi.

Ošetrovateľská starostlivosť a iné druhy sociálnych služieb v obci absentujú. Vzhľadom na vysoký nárast občanov v postproduktívnom veku je dôležité v obci umiestniť prevádzky sociálneho charakteru (centrálne polohy v mieste bývalej fary), ktoré by poskytovali opatrovateľské a ošetrovateľské služby, prípadné ubytovanie a hospicovú starostlivosť.

Za zdravotníckym ošetrením obyvatelia dochádzajú do Polikliniky v Seredi, resp. do Nemocnice s poliklinikou v Galante. K zvýšeniu štandardu poskytovania sociálnych služieb nevyhnutne patrí zabezpečenie lekárskej starostlivosti minimálne raz za týždeň.

Do školských zariadení patrí I. stupeň ročník 1.-4. štátnej základnej školy s počtom žiakov 41 a 5 zamestnancami, školská jedáleň s kuchyňou – 3 zamestnanci, 28 miest pri stoloch.

Materská škola – 2 triedy, spolu 40 detí, 5 zamestnancov. Využíva kuchyňu v ZŠ -jedlo sa do škôlky dováža. Objekt svojím stavebnotechnickým stavom vzhľadom na záujem o poskytovanie služieb pre deti vo veku 2 -6 rokov nevyhovuje súčasným štandardným požiadavkám a vyžaduje celkovú rekonštrukciu. Poloha aj plocha areálu sú vyhovujúce.

Z hľadiska umiestnenia je poloha ZŠ nevhodná (frekventovaná a hlukom zaťažená komunikácia II/507), v návrhovom období ÚPN-O treba uvažovať o novej lokalite ako aj o prehodnotení priestorovo-plošných nárokov na zariadenie ZŠ, o ekonomickej únosnosti prevádzky. Priestory prevádzky ZŠ je vhodné kumulovať s priestormi na kultúrnu a osvetovú činnosť v obci (krúžky, kluby, spolky...) v centrálnej polohe (objekt Obecného úradu, pošty...).

A.2.7.3 Konceptia rozvoja občianskej vybavenosti

Obchod a služby komerčného charakteru sú zabezpečované v obci hlavne súkromným sektorom.

Predajne potravinárskeho tovaru

- potraviny DAMA 4 zamestnanci- samostatný objekt
- predajňa potravín Vančo – pri pekárni

Predajňa zmiešaného tovaru

- Božena Radimáková, býv.rod.dom na Kostol. nám., 1 zamest.
- Predajňa záhradkárskych potrieb, v priesto. rod.domu č.313 na Kostol. nám.
- Predajňa súčiastok a príslušenstva pre motor. vozidlá
Autopotreby Chmelár – 2 predajne, samostatný objekt s priradeným skladom a bývaním, v centre obce, 13 zamestnancov

Zariadenia pre údržbu a opravu motor. vozidiel

Pneuservis Eliáš, býv.rod.dom s dostavbou, s funk.bývania, 1 zamest.

oprava vozidiel Farský Ján, objekt býv. školy + funkcia bývania, 1 zamest.

Autodielňa Lóci, prístavba pri rod.dome

Predaj okras drevín PROSAD – objekt v areáli býv.ŠM, Váhovská cesta

Predaj nábytku Franko – samostat.objekt, Galantská cesta

FAPO trafika – predaj cigariet a tlačie –samostat.objekt, pri zastávke MHD, 1 zam.

Stravovacie zariadenia

reštaurácia ROMANTIK, samostat.objekt na Kostol.nám., 8 zamest.

pohostinstvo Sabo, samost.objekt,Váhovská cesta-križovat., 8 zamest.

Občerstvenie

SPORT CLUB pohostinstvo, pri futb.ihrisku,samost.objekt, 1 zamest.

Matula Robert, bufet, 1 zamest.

SNACK BAR, samostat. objekt, 2 zamestnanci

Ubytovanie

reštaurácia ROMANTIK, penzión 12 lôžok

Predajne pohonných hmôt

SLOVNAFT ČS PHM, pri ceste I/51, 13 zamestnancov

OMV ČS PHM, pri ceste I/51, 12 zamestnancov

Služby

Pošta, v objekte Obecného úradu, 4 zamestnanci
Kaderníctvo Ľubka, v objekte Obec. úradu, 1 zamest.
Kozmetický salón, v objekte Obec.úradu, 1 zamest.

Ostatná vybavenosť

V obci sa 1x mesačne schádza Klub dôchodcov v d.č.686, prevádzku hradí OÚ v Dolnej Strede.

Dotovaným je Športový klub Dolná Streda - futbalisti.

V zasadačke OU mávajú svoje stretnutia členovia MO SZZ, SČK miestny spolok.

Lesík má v prenájme poľovnícke združenie Hubert - Nebojsa, na Dolnostredskom ramene lovia členovia Slovenského rybárskeho zväzu - Sered'. Pri futbalovom ihrisku sa na zatrávnenom priestranstve schádzajú členovia Slovenského kynologického zväzu.

V oblasti komerčnej vybavenosti je možné uvažovať s rozširovaním spektra nevýrobných služieb pre obyvateľstvo. Perspektívu má aj vznik ďalších prevádzok remeselno-výrobných služieb. Lokalizácia týchto zariadení nevyžaduje rezervovanie nových plôch pre občiansku vybavenosť, keďže sa počíta, že drobné prevádzky budú otvárané v jestvujúcich objektoch. Územný plán presne nedefinuje typ zariadení občianskej vybavenosti, keďže zriadenie týchto prevádzok závisí predovšetkým od stavu ponuky a dopytu v obci, ochoty obyvateľov začať podnikáť a celkovej ekonomickej situácii. Zriadené drobné prevádzky nesmú negatívne vplyvať a zaťažovať svoje okolie, musia rešpektovať uličnú zástavbu a používať vhodné a doporučené výrazové hmotové a reklamné prostriedky.

Pre zariadenia občianskej vybavenosti sú vyčlenené plochy v rámci rozvojových zámerov s majoritnou funkciou bývania (lokalita pri Novej ulici), s funkciou bývania doplnenou o drobné prevádzky (lokalita Haviarske pole) ako aj v rekreačných územiach (R1 zariadenia vyššieho štandardu poskytujúce služby obyvateľom všetkých vekových kategórií, R3 zariadenia zabezpečujúce služby pre záujemcov o turistiku a oddych).

Medzi problémy, ktoré vyžadujú riešenia patria:

- hmotovo-priestorové a ekonomické prehodnotenie objektov Obecného úradu, telocvične a objektu Klubu dôchodcov
- lokalizácia nových priestorov pre zariadenie ZŠ a zhodnotenie školskej jedálne a kuchyne
- celková rekonštrukcia priestorov MŠ v havarijnom stave
- koncepcná úprava miestneho cintorína a domu smútku
- vylúčenie skladových prevádzok a špecifických komerčných zariadení z centrálnych polôh v obci do okrajových lokalít
- podporovať vznik sociálnych a špecializovaných služieb v obci pre všetky vekové kategórie obyvateľstva

A.2.7.4 Koncepcia rozvoja hospodárskej základne

Ťažba nerastných surovín

V súčasnosti sa v riešenom území nevykonáva žiadna ťažba. V alúviu Váhu sú zdroje na ťažbu štrkopieskov. V miestach bývalého koryta Váhu sa pod povrchom náchádzajú ložiská piesku.

Polnohospodárstvo

Poľnohospodárstvo je na území obce plošne najrozšírenejšou aktivitou. Má veľmi dobré pôdne i klimatické podmienky pre pestovanie takmer všetkých poľnohospodárskych plodín a pre zabezpečenie poľnohospodárskej produkcie. Pôdno - ekologickým podmienkam zodpovedá aj štruktúra osevných plôch, z ktorých majú najväčšie zastúpenie hustosiate obiloviny, kukurica, krmoviny na ornej pôde. Dobré sú podmienky na pestovanie poľnej zeleniny.

Väčšia časť pôdy patrí do prvej a druhej bonitnej triedy. V riešenom území je čiastočne vybudovaný závlahový systém, ktorý čerpá vodu nie zo studní, lež z vody Váhu.

V obci je poľnohospodárska výroba zastúpená samostatne hospodáriacimi roľníkmi. Bez ohľadu na kontamináciu je obsievaná aj pôda v bezprostrednej blízkosti skládky luženca.

Funkciu hospodárskeho dvora so živočíšnou výrobou plnili Štátne majetky, ktoré boli zlikvidované a objekty ktorých sú dnes čiastočne v prenájme firmy VELBA .

Chov hospodárskych zvierat je individuálny, pre vlastnú spotrebu. Nevhodne býva vypustený na verejných priestranstvách. Súkromné hospodárske objekty v obytných zónach nespĺňajú základné hygienické a veterinárne predpisy, znehodnocujú obytné prostredie.

V existujúcich obytných zónach je možný chov drobných hospodárskych úžitkových zvierat výlučne pre vlastnú spotrebu v objektoch na to určených, bez optického kontaktu s ulicou. Súčasne musí byť splnená požiadavka zachovania štandardu bývania bez vplyvov zápachu, hluku a iného znehodnocovania a znižovania kvality prostredia.

Etablovanie zariadení na živočíšnu výrobu na poľnohospodárskych výrobných plochách nesmie negatívne ovplyvňovať obytnú zónu. Po obvode takýchto zariadení je vhodné vysádzať ochrannú izolačnú zeleň.

Poľnohospodárska pôda : 9 273 203 m²

Orná pôda : 8 247 767 m²

Vinica : 534 m²

Záhrady : 363 603 m²

Ovocné sady: 4 320 m²

Organizačná štruktúra hospodárstva v roku 2001 , počet:

- právnické subjekty spolu	19
- v tom podniky	16
- z toho obchodné spoločnosti	11
- z toho akciové spoločnosti	1
- spol. s r.o.	10
- družstvá	1
- ostat. ziskovo orien.jednotky	4
- neziskové organ.	3
- fyzické osoby nezapísané v obchod. registri	70
-v tom živnostníci	65
- samostatne hospod. roľníci	5
- počet podnikov v súkrom.sektore	88
- v zahran. vlastníctve	1
- v družstev. vlastníctve	1
- počet podnikov vo verej.sektore	1

A.2.7.5 Potreba nových plôch, resp.reštrukturalizácia jestvujúcich plôch pre rozvoj hospodárskej základne a ich lokalizácia

Návrh výrobných území

- koncentrovať výrobu do vymedzených zón
- jestvujúce podniky zainteresovať na aktívnej činnosti ozdravenia životného prostredia, na firmy, sídlia v areále bývalej NHS, sa vzťahujú pokyny revitalizovať a odstraňovať negatívne ekologické zaťaženia prostredia pretrvávajúce z bývalej prevádzky NHS
- **všetky podnikateľské aktivity vzhľadom na pretrvávajúce enviromentálne zaťaženie územia je nutné dôsledne zhodnocovať podľa zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. O posudzovaní vplyvov na životné prostredie v zmysle zmeny č. 391/2000 a č.553/2001 tohto zákona**
- efektívne využívať plochy, uprednostniť výrobu, ktorá nezvýši , ale naopak eliminuje negatívne ekolog.zaťaženie prostredia.Výrobné prevádzky nesmú akokoľvek negatívne zaťažovať existujúce a navrhované obytné územia
- na rozvoj výrobných území vyčleniť plochy medzi zastavaným územím obce a cestou I/51

A.2.7.6 Koncepcia rozvoja cestovného ruchu, rekreácie a športu

Cestovný ruch

Cestovný ruch v sídle je zastúpený v rámci služieb 2 stravovacími zariadeniami , z toho 1 základného typu a 1 typu s vyšším štandardom vybavenia, sortimentu a obsluhy , 3 občerstveniami a jedným ubytovacím zariadením s 12 lôžkami. Okrem týchto služieb nie sú v obci v rámci cestovného ruchu iné zariadenia.

Charakteristika potenciálu územia a jeho súčasné využitie pre rekreáciu, cestovný ruch (turizmus) a kúpeľníctvo

Hodnotené územie Dolnej Stredy sa rozprestiera hlavne na pravom brehu silného priestorotvorného prvku rieky Váhu , ľavý breh zasahuje iba v minimálnej časti.V dolnej časti toku začína vodné dielo Kráľová, príľahla krajina sa vyznačuje mŕtvymi ramenami so zbytkami lužných lesov.

Celkový obraz sídelného útvaru je silno ovplyvnený kultúrou krajiny, v ktorej sa obec nachádza. Zeleň, vo všeobecnosti považovaná za tvorcu podstatnej a sprírodňujúcej zložky sídla a zároveň dominantnej, významnej plošnej a priestorovej zložky v celkovom obraze sídla a krajiny, je do značnej miery poznamenaná silným rozvojom hospodárskych odvetví ako aj vznikom jeho vedľajších produktov. Pôvodná krajina nadobudla prírodno-antropický charakter, čo sa prejavilo v znížení priestorovej stability krajiny.

V intraviláne je zeleň nosným priestorotvorným prvkom iba v centre obce (na Kostolnom námestí, pri ObÚ), postráda však koncepčnú úpravu a priestorovo-plošné prehodnotenie. Zeleň v priestore cintorína v súčasnosti stráca na estetickej hodnote a je v štádiu dožívania.V extraviláne chýba pozvoľné prepojenie sídla s okolitou krajinou prostredníctvom vegetácie. Kontinuita zelených plôch v štruktúre obce v prepojení do príľahlej krajiny je v globále považovaná za prerušenú.

Najväčší potenciál preukazuje okolie Váhu s možnosťou pohybu po hrádzach a pobytu pri vode. Mŕtve ramená Váhu sú miestom pre individuálny rybolov, okolie využívajú aj poľovníci.

Územné rozloženie rekreačných útvarov a zariadení v obci

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne rekreačné zariadenia. Možnosť ubytovania poskytuje reštaurácia ROMANTIK na Kostolnom námestí s počtom 12 lôžok.

Niektoré rodinné domy sú využité na koncotýždennú rekreáciu a chalupárenie. Pomerne výrazne sa prejavuje záhradkárstvo v súkromných záhradách, ktoré z hľadiska využiteľnosti sa pre vlastníka stali nadmernými, či už z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti alebo veku.

Pri realizácii vodného diela Sereď – Hlohovec má obec záujem zapojiť svoj územný potenciál do budovania rekreačného územia pri Váhu, zatiaľ návrhovo orientovaného na jeho ľavom brehu .

Rekreačné územia a zóny

Využívané futbalové ihrisko situované medzi dvomi hrádzami neďaleko Kostolného námestia nie je priestorovo zapojené do územia, ktoré má potenciál využitia na rekreáciu a oddych najmä pre obyvateľov obce Dolná Streda všetkých vekových kategórií.

Intenzívne využívaným peším aj cyklistickým ťahom sú hrádze popri Váhu, územie pri rieke a pri mŕtvych ramenách je využívané na stanovanie, rybolov, oddych. Tieto činnosti nie sú priestorovo usmernené, územie nie je organizované. Činnosti pôsobia na územie skôr negatívne a devastácie.

Rekreačné areály a zariadenia

Najbližšie rekreačné lokality sú vodná nádrž Kráľová, geotermálne kúpaliská Vincov les, Diakovce, Horné Saliby. Z hľadiska dostupnosti sú tieto lokality využívané na sezónnu rekreáciu, s možnosťou využívania cyklistickej dopravy.

Návrh rekreačného územia

Vzhľadom na plánovanú realizáciu VD Sereď- Hlohovec je potrebné aktívne sa zapojiť do procesu rozhodovania o využívaní dotknutého územia v katastri Dolnej Stredy. Vo všeobecnosti sa zamerať na:

- rekonštrukciu a dostavbu centra obce s doplnením služieb pre verejnosť a cestovný ruch
- upravovať voľné plochy i mimo centra vrátane prírodného medzivážneho priestoru
- vytvorenie obecného informačného systému
- dobudovanie a rozšírenie športovísk v území , kde sa nachádza v súčasnosti futbalové ihrisko so zameraním sa na zabezpečenie služieb pre oddych a rekreáciu najmä pre obyvateľov Dolnej Stredy, umiestnenie detských exteriérových prvkov na šport a hranie
- napojenie cyklotrasy po hrádzach Váhu (Vážska cyklomagistrála)
- zabezpečenie ochrany prírody pri slepých jazerách vylúčením pohybu áut v ich bezprostrednej blízkosti, organizácia tohto územia s účelom jej rekreačného využitia (nielen rybolov) aj pre záujemcov mimo obce
- rozmiestnenie rekreačných aktivít nesmie byť v rozpore s ekologickými danosťami (únosnosť závisí od dopadu negatívnych záťaží z minulosti) územia, musí

prispievať k ozdraveniu a zvýšeniu estetického potenciálu obce v prospech všetkých obyvateľov

- pri realizácii VD Sered'-Hlohovec dotknuté územie v katastri Dolnej Stredy aktívne zapojiť do budovania krajinného rekreačného útvaru nielen formou technického a administratívneho zázemia

A.2.8. Vymedzenie zastavaného územia obce

Existujúce zastavané územie vymedzené hranicou intravilánu je rozšírené v 2 lokalitách : Haviarske pole 13,96 ha a pri Novej ulici 12,73 ha.

Územný plán obce Dolná Streda vymedzuje nové územie pre zástavbu RD s celkovým prírastkom zastavaného územia 26,69 ha.

Nové územia pre zástavbu sú vymedzené v grafickej časti.

Rekapitulácia prírastku zastavaného územia podľa rozvojových zámerov a etáp výstavby

Názov lokality	Územie v ha
Haviarske pole	13,96
Nová ulica	12,73
Slničná ulica	-
Pri Kostolnom námestí	-
Pod starou hrádzou	-
P1	23,71
P3	1,38
výhľad	
P1´	16,39
P2	7,25
P4	17,23

A.2.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

Ochranné pásma, vplyv dopravy na riešenie územného plánu

Podľa cestného zákona č.135/61 Zb.z. v jeho úplnom znení zákonom č. 193/97 Zb.z. doplnení zákonmi 58/97 Zb.z. a č.160/97 Zb.z. § 11 je ochranné pásmo platné pre časť mimo zastavaného územia, respektíve mimo územia určeného na zastavenie:

- pre cestu I.triedy je 50 m od osi príslušného jazdného pásu
- pre cestu II.triedy je 25 m od osi vozovky
- pre cestu III.triedy je 20 m od osi vozovky
- komunikácie mestské zberné MZ-B1 - 18 m od osi vozovky
- komunikácie mestské I.all.triedy MZ-B2 - 15 m od osi vozovky
- železnice 60 m od osi krajnej koľaje obojstranne (najmenej však 30 m od hranice obvodu dráhy, pre stavby v ochrannom pásme dodržiavať ustanovenia zákona č. 164/1996 Z.z.)

Podľa vyhl. FMTIR č.83/76 v znení vyhl. č.376/95 Z.z. §41 a vyhl.č.297/94 Z.z. bude potrebné zabezpečiť potrebné vzdialenosti nasledovne:

- obslužné komunikácie - 6,0 m od okraja komunikácie
- ukludnené komunikácie - 3,0 m od okraja komunikácie

Šírka stavebnej čiary bude vyplývať z vyhl.č.297/1994 Z.z. MV SR a nemala by klesnúť pre:

- obslužné komunikácie pod 18 m
- ukludnené komunikácie pod 11 m

Hygienické ochranné pásma platia vo vnútri zastavaného územia a pre dopravu vyplývajú z vyhl. 14/1977 Z.z. podľa ustanovenia prípustných hygienických štandardov pre určený druh zástavby z hluku dopravy. Prípustný hygienický štandard pre obytné územie - existujúca zástavba je v dennej dobe 55dB .

Podľa výpočtov môžeme konštatovať , že obytná zástavba pozdĺž ciest II/507 a III/5084 v prietahu obcou je v súčasnosti v oblasti zvýšenej hladiny hluku v dennej dobe, čomu prispieva aj skutočnosť,že cesta III/5084 (Váhovská) je zrealizovaná nad úrovňou okolitého terénu a chodníka.Útlm hodnoty na normovú hladinu 60 dB(A) pri odrazivom teréne je 20m a pri pohltivom teréne je cca 10m.

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia a to:

- pre elektroenergetické vzdušné vedenia vyplývajú ochranné a bezpečnostné pásma zo zákona č.455/1991 Zb., § 19 a to:

- trasy 110kV vedenia - 15 m na obidve strany - kolmo na vedenia od krajného vodiča
- trasy 22kV vedenia - 10 m na obidve strany - kolmo na vedenia od krajného vodiča
- vedenia zavesenými káblami do 1 kV - 2m od kraj.vodiča na každú stranu
- zemné káblové vedenie 1 m od krajného vodiča na každú stranu
- trafostanice - 10m

- VTL plynovod:

- ochranné pásmo - 4m od osi plynovodu na obidve strany
- bezpečnostné pásmo - 10m od osi plynovodu na obidve strany

- STL plynovod:

- ochranné pásmo - 1m od osi plynovodu na obidve strany
- bezpečnostné pásmo - 10m od osi plynovodu na obidve strany

- regulačná stanica plynu:

- ochranné pásmo - 8m
- bezpečnostné pásmo - 10m

- ochranné pásmo líniových častí produktovodu (prevádzkovateľ Slovnaft a.s.) - 300m na každú stranu od osi produktovodu

- ochranné pásmo vodovodných a kanalizačných potrubí
- ochranné pásmo podzemných rozvodov závlahovej vody - 5 m na každú stranu
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete - v zmysle Zákona o telekomunikáciách č.195/2000 Z.z. a priestorovej normy úpravy vedení technického vybavenia
- vodné toky - ochranné pásmo slúžiace pre výkon správy toku v súlade s ustanoveniami zákona č.184/2002 Z.z. o vodách a požiadaviek správcu tokov (10 m pre veľké vodné toky a 5 m pre malé vodné toky a kanále)

Z hľadiska **hygienických ochranných pásiem** je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- pásmo hygienickej ochrany ČOV 250 m od stredu oploteného areálu ČOV
- ochranné pásmo vodného zdroja miestneho významu vymedzené oplotením (na Haviarskom poli)
- pásmo hygienickej ochrany cintorína - 50 m od oplotenia (platí pre plochy bez verejného vodovodu)

Pri využívaní územia je potrebné dodržiavať normatívne regulatívy vyplývajúce z príslušných právnych predpisov:

- územné rezervy pre investičné rozvojové zámery schválené "Návrhom ÚPN VÚC Trnavského kraja" ako verejnoprospešné stavby v rozsahu ich ochranných pásiem
- územné rezervy pre prvky ekologickej stability, vyplývajúce z nadradenej dokumentácie (R-ÚSES, ÚPN VÚC)- fyzické dotvorenie je potrebné realizovať v súlade so zákonom č.330/1991 Z.z. o pozemkových úpravách
- územné rezervy pre prvky MÚSES (špecifikované následne po jeho spracovaní) - v súlade so zákonom č.330/1991 Z.z. vypracovať presné vymedzenie prvkov s cieľom vyznačenia ich plôch
- ochranu poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu v zmysle zákona č. 307/1992 Zb. o ochrane PPF v znení zákona č.83/2000 Z.z., zák. č. 14/1994 Zb. o lesoch, vyhlášky FMTIR č.12/1978 Zb
- ochranu historických a kultúrno-spoločenských pamiatok, archeologických nálezísk v zmysle zákona č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu
- ochranu krajinnej štruktúry v zmysle zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
- ochranu ovzdušia v zmysle zákona č.478/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
- ochranu zdravia ľudí v zmysle zákona č.272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v znení zákona č.514/2001 Z.z.

- dodržiavať nasledovné právne predpisy a predpisy platné v čase realizácie jednotlivých stavieb:

- zákon č.184/2002 Z.z. Vodný zákon
- zákon č.70/1998 Z.z. o energetike a STN 33 3300
- zákon č.193/1997 Z.z. cestný zákon (úplné znenie zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách a vykon. vyhl. č. 34/1984 Zb.), zákon č.315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách,

STN 736 110

a STN 736 101

- zákon č.42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v úplnom znení zákona č.261/1998 Z.z. a vyhlášku č.297/1994 Z.z. o stavebno-

technických

požiadavkách CO v znení vyhlášky č.349/1998 Z.z. a vyhl.č.202/2002 Z.z.

- zákon č.314/2001 Z.z. o požiarnej ochrane a vyhláška č.288/2000 Z.z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na požiarnu bezpečnosť pri výstavbe a užívaní stavieb
- zákon č.223/2001 Z.z. o odpadoch a vyhlášku č.284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov

Ochranné pásmo diaľkového kábla telekomunikácii je v šírke 3 m, t.j. o 1,5 m na obe strany kábla. Hĺbka a výška ochranného pásma sa vymedzuje na 3 m od úrovne terénu.

Ostatné káble uložené v zemi majú šírku OP 2 m, hĺbka a výška 3 m od terénu.

Taktiež je potrebné dodržiavať príslušné ustanovenia vyhl.č. 110/1964 Zb.-novelizácie, úpravy MS a MD 57/ 1978 a Smernice č.120/1978.

Ochrana prírody a krajiny

V záujmovom území sa nenachádza žiadne zo zákona ustanovené chránené územie.

A.2.10. Návrh na riešenie záujmov obrany štátu,požiarnej ochrany,ochrany pred povodňami.

A.2.10.1. Civilná obrana štátu

Územný obvod okresu Galanta, podľa nariadenia vlády č. 25/1997 Z.z. v znení neskorších predpisov o kategorizácii územia Slovenskej republiky podľa možnosti vzniku mimoriadnych udalostí, ktoré môžu negatívne pôsobiť na chod života postihnutého územia, je zaradený do II.kategórie.

Na základe rozborov a analýzy okresu Galanta, ktorý má rozlohu 147 km², okres pozostáva z 3 miest a 32 obcí s celkovým počtom obyvateľov 92,6 tis.

Najväčšie nebezpečenstvá predstavujú tieto zdroje ohrozenia:

1. jadrové zariadenie Jaslovské Bohunice (radiačná havária)
2. vodohospodárske diela Liptovská Mara a Oravská priehrada (záplavy po ich havárii)
3. lokálne zdroje (mimoriadna udalosť, havária pri preprave nebezpečných látok, lokálne záplavy...)

Prehľad skladovania nebezpečných látok:

I.D.C. Holding a.s. Pečivárne Sered' , Trnavská cesta 946/14, Sered'	
Druh skladovanej nebezpečnej látky v t: amoniak.....	1,9
kyselina chlorovodíková.....	3,5
SMP a.s. Sered', Bratislavská cesta 385, Sered'	
Druh skladovanej nebezpečnej látky v t: amoniak.....	5,5
Hubert J.E.a.s. Sered', Vinárska 137, Sered'	
Druh skladovanej nebezpečnej látky v t: amoniak.....	0,3
Milex a.s. Galanta, Školská 2, Galanta	
Druh skladovanej nebezpečnej látky v t: amoniak.....	1,0
Mraziarne a.s. Sládkovičovo, Košútska 1342, Sládkovičovo	
Druh skladovanej nebezpečnej látky v t: amoniak.....	9,3
Bavex a.s. Sládkovičovo, Cukrovarnícka 225, Sládkovičovo	
Druh skladovanej nebezpečnej látky v t: hydroxid sodný.....	9,0
kyselina chlorovodíková.....	9,5
formalín.....	3 m3
Novoplast v.d. Dolná Streda, Galantská 590/369, Dolná Streda	
Druh skladovanej nebezpečnej látky v t: acetón.....	1,7
Duslo a.s. Šaľa	
Druh skladovanej nebezpečnej látky v t: amoniak.....	5 000
chlór.....	40

Dolnej Stredy sa z hľadiska prepravy nebezpečných látok dotýka trasa cesty č.I/51., čiastočne železnica Sered' – Galanta.

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie zariadenia v súvislosti s CO. Ukrytie obyvateľov v zmysle Vyhlášky MV č. 297/1994 o stavebno-technických

požiadavkách na stavby a technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky na CO, v znení Vyhlášky č.349/1998 Z.z. je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne (JÚBS). Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné resp. nadzemné priestory RD po prevedení možných dodatočných opatrení sú schopné dosiahnuť hodnotu ochranného súčiniteľa stavby $K_0 = \min.50$. a budú slúžiť pre ukrytie obyvateľstva.

Ukrytie v priemyselných areáloch bude riešené dvojúčelovým využitím vhodných priestorov.

V súčasnosti je vypracovaný Plán ukrytia obyvateľstva obce, ktorý uvažuje s ukrytím celkového počtu 1 369 osôb. Zo spracovanej dokumentácie vyplýva, že ukrytie je plánované v JÚBS v počte 85 s kapacitou 2 404 osôb, čo predstavuje 168%-nú zabezpečenosť. Ukrytie zamestnancov v počte 199 je v 4 JÚBS s celkovou kapacitou 460 osôb, čo predstavuje 231%-nú zabezpečenosť.

V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre bytovú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, prípadne v zariadeniach občianskej vybavenosti.

Objekty s pivničnými priestormi pre ukrytie budú špecifikované v dokumentácii nižšieho stupňa.

Pri vykonávaní prieskumov a rozborov v následných stupňoch dokumentácie (ÚPN-Z) zabezpečí obstarávateľ v spolupráci s príslušným orgánom CO postupne dopracovanie ÚPD, v ktorom sa vyrieši ukrytie obyvateľstva a určia sa v nej objekty, ktoré možno využiť ako dvojúčelové pre potreby CO.

Pri riešení požiadaviek CO je potrebné postupovať v zmysle právnych predpisov:

- Zákon NR SR č.42/1994 Z.z. O civilnej ochrane obyvateľstva v úplnom znení zákona č.261/1998 Z.z.

- Vyhláška č. 297/1994 Z.z. O stavebno-technických požiadavkách CO v znení Vyhlášky č.349/1998 Z.z. a Vyhlášky č.202/2002 Z.z.

A.2.10.2. Protipožiarne zabezpečenie obce

Právny predpis

Protipožiarne zabezpečenie v rámci územnoplánovacej dokumentácie obce Dolná Streda musí zodpovedať požiadavkám Zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi. V uvedenom právnom predpise sú presne stanovené požiadavky a povinnosti obce v § 15, odst.1:

a., podieľať sa v rozsahu svojej pôsobnosti na vytváraní podmienok na plnenie úloh ochrany pred požiarimi u právnických osôb, ktoré zriadila

b., zriadiť obecný hasičský zbor na zdolávanie požiarov a vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach, udržiavať jeho akcieschopnosť a zabezpečovať jeho materiálno-technické vybavenie

c., zabezpečovať odbornú prípravu obecného hasičského zboru

d., vypracovať a viesť dokumentáciu ochrany pred požiarimi

e., zabezpečovať výstavbu a údržbu hasičskej stanice alebo zbrojnice, zabezpečiť zdroje vody na hasenie požiarov a udržiavať ich v použiteľnom stave, zriadiť ohlasovňu požiarov

f., označovať a trvalo udržiavať voľné nástupné plochy a príjazdové cesty, ktoré sú súčasťou zásahových ciest, na vykonanie hasiaceho zásahu hasičských jednotiek

g., plniť úlohy právnickej osoby a podnikajúcej fyzickej osoby ustanovené týmto zákonom vo vzťahu k vlastnému majetku

h., vykonávať preventívno-výchovnú činnosť

Plnenie predpisu

Z uvedeného vyplýva ako prvotná potreba obce zriadiť obecný hasičský zbor. Túto funkciu môže plniť aj hasičský zbor právnickej osoby, ktorá pôsobí v obci a má s obcou písomnú dohodu. Najbližší obecný hasičský zbor na doplnenie pri prípadnom zásahu je v obci Gáň a meste Sered'. O zriadení a odbornej príprave obecného hasičského zboru je nutné viesť dokumentáciu.

Ďalším krokom obce musí byť spracovanie dokumentácie o ochrane pred požiarimi, najmä požiarneho poriadku obce a iných zložiek (dokumentácia o obecnom hasičskom zbore, zoznamy objektov a priestorov, v ktorých sa vykonávajú preventívne protipožiarne kontroly a pod.) v zmysle Vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z.z. § 36.

Obec si na uvedené činnosti môže zriadiť preventívára požiarnej ochrany obce s odbornou spôsobilosťou na plnenie úloh na úseku ochrany pred požiarimi.

Zabezpečenie zdrojov vody na hasenie požiarov predpokladá v navrhovaných lokalitách rozšírenia intravilánu obce viesť nové verejné vodovodné siete minimálnej dimenzie DN 100 v zmysle STN 73 0873. Na sieti budú osadené podzemné hydranty DN 85, v maximálnej vzájomnej vzdialenosti 120 m od seba. Celkový pretlak v hydrantoch vonkajšieho požiarneho vodovodu musí byť najmenej 0,25 MPa.

Iným zdrojom požiarnej vody môže byť rieka Váh, ktorá tečie cez obec. Po dohode s Povodím Váhu možno vybudovať čerpacie miesta s dostatkom zhromaždenej vody a možným napojením sa čerpacej techniky vozidla hasičského a záchranného zboru.

Obec je povinná zriadiť ohlasovňu požiarov v objekte, kde je zabezpečená nepretržitá služba počas dňa. V ohlasovni požiarov je umiestnená aj dokumentácia obce o ochrane pred požiarom a telefonické kontakty na príslušné organizácie a kontaktné osoby (Hasičský a záchranný zbor, lekárska služba, elektroslužba, plynoslužba a pod.).

V rámci novej výstavby obce je nutné zabezpečiť príjazdové komunikácie a nástupné plochy pre prípadný zásah vozidiel hasičského a záchranného zboru. Príjazdové komunikácie musia mať trvale voľnú šírku najmenej 3 m a ich únosnosť na zaťaženie jednou nápravou vozidla musí byť najmenej 80 kN. Uvedené prístupové komunikácie doporučujem v obci Dolná Streda vybudovať aj v lokalite popri rieke Váh, kde sa vyskytujú časté požiare v suchých trávnatých porastoch.

A.2.10.3. Ochrana pred povodňami

Obec Dolná Streda má rovinatý charakter. Odtokové možnosti povrchových vôd sú dané vsakovými pomermi územia obce, ktoré sú veľké, nakoľko sú dané vysokopriepustným geologickým podložím.

Tok rieky Váh prechádzajúci okrajom katastra je regulovaný a stabilizovaný, správcom je Povodie Váhu. D o katastra obce zasahuje vodná nádrž Kráľová s celkovým obsahom 51,8 mil. m³ a s úžitkovým obsahom 22,3 mil.m³.

Všetky protipovodňové opatrenia, ktorými dotknuté územie disponuje sú v územnom pláne zachované. Požiadavka na návrh ďalších opatrení nebola vznesená. Opatrenia pred povodňami obsahujú

- povodňové plány
- povodňové prehliadky
- predpovednú, hlásnu a varovnú službu
- zabezpečovacie a záchranné práce

Pri realizácii VD Sereď-Hlohovec bude upravené koryto Váhu bezpečne odvádzať povodňové prietoky Q 100.

Návrh ÚPN-O umiestňuje rekreačnú zónu pozdĺž pravého brehu Váhu, pričom v podrobnejšej dokumentácii ÚPN-Z pri rešpektovaní zámeru výstavby VD Sereď-Hlohovec je potrebné riešiť ochranu stavebných objektov, zariadení zázemia na povodňový prietok Q 100, pričom sa podľa požiadaviek posúdi a zdokumentuje hydrotechnickým výpočtom neškodný vplyv navrhovaných funkcií na odtokové pomery v záujmovom území.

Pevné stavebné objekty treba riešiť v zmysle smerníc Ministerstva energetiky a vodného hospodárstva "Povoľovanie stavieb, ich ochrana a odstraňovanie v zaplavovanom území".

A.2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny

Základným dokumentom, ktorého výstupy je potrebné rešpektovať a dodržiavať je RÚSES v častiach, ktoré súvisia s katastrálnym územím Dolnej Stredy ako aj Enviromentálny akčný program Trnavsko - Galantskej ohrozenej oblasti.

Návrh územného plánu vychádza z poznatkov o zložitej ekologickej situácii na území obce ako následok tvrdých devastačných procesov prevádzky bývalej NHS, v súčasnosti pokračujúcich procesov skládkovania odpadov Cukrovaru v Seredi ako i existujúcej skládky lúženca a zdevastovanom prostredí po výstavbe mosta cez Váh (smer Nitra) a VD Kráľová. Životné prostredie v Dolnej Stredě bolo negatívne postihnuté vo všetkých svojich zložkách, pričom vplyv na zdravotný stav obyvateľstva sa výrazne prejavuje dnes hlavne u ľudí v poproduktívnom veku (bližšie v kapitole o demografickom vývoji obyvateľstva).

Obec bola desaťročia skladiškom odpadov NHS a Cukrovaru Sered' (pretrvávajúce skládky) čoho dôsledkom je trvalé poškodenie spodných vôd, znečistenie Váhu, a neustále sprasovanie mikročastočiek lúženca zo skládky do ovzdušia i pôdy, kontaminovaná pôda, zničené porasty lužného lesa v nive Váhu. Po výstavbe mosta cez Váh a VD Kráľová boli vibráciami zničené povrchy cestných komunikácií a narušená statika rodinných domov. Narastajúci hluk šíriaci sa z rýchlostnej komunikácie I/51 prekračujúci limitné hodnoty zaťaženia hlukom negatívne vplyva na zdravotný stav obyvateľstva.

Poľnohospodárska pôda v zóne poľnohospodárskej krajiny

- nerozširovať pôdne celky a veľkohonovú poľnohospodársku výrobu znížiť na minimum
- plochy stabilizovať sieťou vegetačných úprav - ochrannou zeleňou pozdĺž ciest a komunikácií v šírke 3 - 10 m, čo znamená minimálny záber poľnohospodárskej pôdy a podstatné zníženie znehodnocovania pôdy
- návrh vetrolamových pásov a stromoradií po oboch stranách poľných ciest a to väčšinou kolmo na smer prevládajúcich vetrov, prípadne zatrávňovanie medziriadkov trvalých kultúr
- pre tvorbu biokoridorov v poľnohospodárskej krajine je potrebné zakladať plochy a línie stromovej a krovinej vegetácie ako nepravidelné tvary
- využiť druhy stromov a krov, ktoré zodpovedajú stanovištným podmienkam a potenciálnej prirodzenej vegetácie
- v území s charakteristickými abiokomplexami nivnými a depresnými vhodnými na krmoviny, vlhkomilné a trvalé trávnaté porasty obmedziť až vylúčiť používanie agrochemikálií. Vysoké dávky hnojenia spôsobujú znečistenie povrchových a podzemných vôd a v rôznych formách sa dostávajú do potravinového reťazca.
- nevhodná je likvidácia sadov a pasienkov a ich prevod na ornú pôdu
- osobitná ochrana prináleží poľnohospodárskej pôde najvyššej bonity
- ochrana PPF je právne zabezpečená zákonom SNR č.307/1992 Zb.
- pri ochrane PPF má veľké opodstatnenie tzv.ekologické hospodárenie na pôde, ktoré vyžaduje uplatnenie racionálnej sústavy hnojenia poľnohospodárskych plodín. Zohľadňuje sa efektívnosť hnojenia. Navrhujú sa rôzne programy na vylúčenie intenzívneho využívania pôdy pomocou agrochemikálií a návrat k využívaniu

prirodzenej úrodnosti pôdy a k uzavretým výrobným cyklom naturálneho hospodárenia na nej.

- výživa a ochrana plodín a pôdy, pokiaľ sa ešte aplikuje, by sa mala prevádzať podľa rozborov pôd a škodlivých činiteľov. Najviac fungicídov a insekticídov sa používa na ošetrovanie proti chorobám a škodcom. Pri chemickej ochrane je potrebná včasná účinnosť zásahu za predpokladu, že nebudú ohrozené včelstvá, vodné a rybné hospodárstvo.
- špeciálnou štúdiou navrhnuť možnosti alternatívneho hospodárenia na pôde (hospodárenie ekologické, organické, udržiavacie...) so zvláštnym zameraním na kontaminovanú pôdu

Zóna alúvia Váhu

- je nutné posilniť hlavnú rastlinnú formáciu vážskej nivy (mäkký luh) dosadbou pôvodných druhov drevín popri bývalých ramenách , terenných hranách , štrkoviskách, čo by pozitívne ovplyvnilo ekologickú stabilitu územia, zlepšilo vodohospodársky režim, znížilo sa nebezpečenstvo kontaminácie vody, zamedzilo by sa devastácii územia antropickým dopadom a zvýšila sa biodiverzita územia
- okolo vlastného toku rieky je potrebné založiť plochy lesných porastov zo stanovištno zodpovedajúcich drevín, ktoré budú plniť ekostabilizačno-produkčnú funkciu v krajine
- v súvislosti s výstavbou VD Kráľová a zmenou hydrogeologických pomerov v alúviu Váhu treba uvažovať s prevodom mäkkého lužného lesa na brestovo-jaseňový tvrdý lužný les
- územie s charakteristickými abiokomplexami nivnými, abiokomplexami v pásme agradácie a v medzihrádzovom priestore je vhodné na trvalé trávne porasty, nie ako orná pôda
- vylúčenie používania agrochemikálií
- v celej inundácii je nevyhnutné zakázať neusmernený pohyb a parkovanie osobných áut a budovanie skládok TKO

V prípade uvažovanej realizácie VD Sered'-Hlohovec, ktoré sa vzťahuje aj na katastrálne územie Dolnej Stredy sa predpokladá vypracovanie bioprojektu územia dotknutého výstavbou. Navrhnuté ekostabilizačné opatrenia budú smerné aj pre obec Dolnú Stredu a budú zahrnuté aj v podrobnejšej dokumentácii vypracovanej pre rekreačno-oddychovú zónu obce. Pre využitie územia dotknutého výstavbou VD Sered'- Hlohovec sú záväzné regulatívy platné ako pre rekreačnú zónu obce.

V súvislosti s výstavbou VD je možné uvažovať za predpokladu únosnej regulácie s ťažbou štrkopieskov, pričom by vznikali menšie vodné plochy, kolmé steny a odkryvy, čím sa môže zvýšiť druhová diverzita. Pri rekultivačnom vysádzaní vegetácie okolo vyťažených jám je nutné použiť pôvodné dreviny. Základným predpokladom revitalizácie znečisteného toku Váhu optimalizácie vodného režimu a zlepšenia kvality vody je postupné vylúčenie faktorov prispievajúcich k znečisteniu v časti toku, pretekajúcim územím Dolnej Stredy (priame vyústenie kanalizácie celého areálu bývalej NHS, živelé skládky aj stavebnej sute a odpadov, pohyb rybárov a stanujúcich rekreatantov s parkovaním áut priamo v dotyku k Váhu...)

Zóna zastavanej krajiny

- navrhujeme v plnej miere doplniť verejnú zeleň pozdĺž všetkých komunikácií v sídle vysokou zeleňou - aleje a koncepcne upraviť parkovú zeleň na Kostolnom námestí a v centre obce, využiť vodu artézskej studne na parkovú vodnú plochu
- rekonštrukciu a úpravy si vyžadujú aj zeleň na cintoríne a ostatných verejných priestranstvách

- vylúčením bariérových oplotení v uličnej fasáde rodinných domov sa umožní prechod zelene predzáhradok do verejnej zelene
- zariadenia statickej dopravy v obci riešiť zatrávňovacími konštrukciami s prirodzeným vsakovaním s doplnením vysokou zeleňou
- v rozvojových územiach komunikácie pre peších a podľa možnosti aj rekonštrukcie pôvodných riešiteľ dlaždením bez použitia betónového podlažia
- je potrebné rozvíjať a zakladať vysoké i nízke formy zelene v rámci plôch výrobnéj zóny s funkciou ochrany a bariéry voči hluku
- pri realizácii výstavby dôsledne uplatňovať

zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a tvorbe krajiny

zákon č.272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v znení zákona č.514/2001Z.z.

všetky právne predpisy z oblasti život.prostredia (ochrana ovzdušia, vody, pôdy, hluk, odpady, radón. rizika a iné) platné v čase realizácie jednotlivých stavieb

Územný priemet ekologickej stability územia

Podľa dokumentov Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Galanta je územie obce v priestorovej syntéze III.- Ekologickej stability územia vedené s najväčšou rozlohou ako krajina s veľmi nízkym stupňom ekologickej stability, územie popri Váhu s veľmi vysokým stupňom ekologickej stability, v juhozápadnej časti na malej ploche s nízkym stupňom ekologickej stability.Podľa návrhovej mapy RÚSES-u v severnej časti za Váhom sa nachádza regionálne biocentrum.Samostatný dokument Miestneho územného systému ekologickej stability nebol vypracovaný a doporučujeme jeho vypracovanie aj v nadväznosti na riešenie rekreačného územia popri Váhu v podrobnejšej dokumentácii.

A.2.12. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

A.2.12.1. Návrh základného dopravného systému obce

Širšie dopravné vzťahy

Priestor obce Dolná Streda je územnou súčasťou dopravného subregiónu Sereď-Galanta vo východnej časti Trnavského kraja. Výhodná geografická poloha v dolnom Považí na dotyku trás nadregionálnych dopravných ťahov tvorí značný potenciál pre ďalší hospodársky rozvoj obce. Priestorom katastra obce prechádzajú významné dopravné ťahy železnice a ciest, ktoré sú regionálnymi rozvojovými osami a navzájom sa tu križujú:

- železničná trať č. M.133 ako magistralny ťah siete ŽSR spája významné stanice kraja na trase Leopoldov - Sereď – Galanta;
- odbočujúca základná železničná trať č. Z.133/116 má funkciu prepojenia Považia cez regionálne sídlo Trnava na Záhorie;
- osobná a nákladná stanica je v Sereďi;
- napojenie obce na železničnú trať je realizované prostredníctvom systému vlečiek pre nákladnú dopravu v priestore bývalej NHS v intraviláne obce;
- katastrom obce vo vzdialenosti cca 125m od intravilánu prechádza rýchlostná cesta R1 v trase cesty I.triedy I/51 Trnava - Nitra, na ktorú sa mimoúrovňovým križovaním v južnej strane intravilánu obce napája;
- hlavná cestná komunikácia obce cesta II.triedy č. 507 Žilina -Sereď – Galanta – Gabčíkovo, ktorá prechádzajúca stredom obce tvorí cestný prietah na ktorý nadväzuje;
- cesta III/5084 smerom na Váhovce;

- autobusová stanica v lokalite mesta Sereď, kadiaľ prechádzajú linky medzimestskej a diaľkovej autobusovej dopravy je dostupnosti cca 4 km, prostredníctvom miestnej autobusovej dopravy, ktorá má zastávky na území obce;
- vodná cesta Váh je v bezprostrednom dotyku obce Dolná Streda a už v súčasnosti je podmienenčne splavná až po Sereď, pričom po realizácii VD Hlohovec - Sereď bude zriadený nákladný prístav na hranici katastrov Sereď a Dolná Streda, čím vznikne potenciál pre uzol kombinovanej dopravy;
- katastrálnym územím obce vedie po novej hrádzi Váhu hlavná Považská cyklistická magistrála, ktorej doplnujúca trasa vedie po starej hrádzi, čím sa vytvárajú veľmi vhodné podmienky pre rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu v dotyku obce.

Obec Dolná Streda bola v predchádzajúcom období súčasťou mesta Sereď a vzhľadom na predchádzajúce rozsiahle zámery rozvoja hutníckeho priemyslu bola určená na dožitie. V tejto oblasti sa mal ďalej rozvíjať hutnícky priemysel, čomu bola podriadená aj dopravná infraštruktúra. Obec leží v zovretí rýchlostnej cesty R1 (I/51) a cesty I/62, ktoré sú prepojené cez obec Dolná Streda cestou II/507 (ob.č.1). Tieto podmienky a požiadavky na funkčnú náplň územia sa prejavili celkom konkrétne na veľmi silnom vybavení územia dopravnou infraštruktúrou (cestná sieť s mimoúrovňovým prepojením, železnica, vodná cesta s plánovaným prístavom), čo sa prejavilo tiež aj na vysokom zaťažení cestnej siete, predovšetkým na ceste II/507, ktorá fyzicky v nezmenenej forme prechádzala v poslednom období 15 rokov postupnými premenami dopravných procesov, reprezentujúcich zmeny časovopriestorových variácií intenzity cestnej dopravy v tomto priestore.

Priebeh zaťaženia intenzity cestnej dopravy vyplýva z výsledkov pravidelného celoštátneho sčítania cestnej dopravy na vybranej cestnej sieti SR. Vo vzťahu k cestnej sieti na území obce Dolná Streda môžeme podľa zdrojov Slovenskej správy ciest SSC Bratislava analyzovať intenzity na ceste II/507 v profile 8-0821, od roku 1995 aj na obchvate rýchlostnej cesty R1 v trase cesty I/51 na sčítacom úseku 8-0815 a vo vzťahu k ceste III/5084 len v profile 8 – 5810 v susednom katastrálnom území obce Váhovce. Údaje sú uvedené v nasledovnej tabuľke v hodnotách ročného priemeru dennej intenzity – RPDÍ v skutočných vozidlách za 24hod s odhadom maximálnej hodinovej špičkovej intenzity v jednom smere - I_{max} (voz/hod./smer).

VÝVOJ INTENZITY CESTNEJ DOPRAVY na cestnej sieti katastra obce Dolná Streda

tab.1

profil	rok	ťažké T	osobné O	motocykl e M	spolu S	I_{max} . voz/hod.

II/507						
8-0821	1985	1 413	2 381	70	3 864	190/smer
8-0821	1990	2 161	3 825	101	6 087	344/smer
8-0821	1995	935	3 829	125	4 889	245/smer
8-0821	2000	961	7 984	90	9 035	452/smer
R1-I/51						
8-0815	1995	2 227	7 323	12	9 562	478/smer
8-0815	2000	4 350	12 555	13	16 918	846/smer
III/5084						
8-5810	1985	459	286	5	750	38/smer
8-5810	1990	384	859	36	1 279	64/smer
8-5810	1995	392	972	52	1 416	72/smer
8-5810	2000	371	1 243	30	1 644	82/smer

Z predchádzajúceho vývoja priebehu intenzity cestnej dopravy na cestách v katastri obce Dolná Streda možno konštatovať, že po prechodnom znížení intenzity cestnej dopravy na prietahu II/507 v dôsledku realizácie rýchlostnej cesty R1-I/51 pred rokom 1995 dochádza k opätovnému nárastu intenzity, avšak so zmenenou skladbou dopravného prúdu v prospech osobných vozidiel a podstatným poklesom nákladných vozidiel. Tento vývoj poukazuje na dynamický vývoj stupňa osobnej automobilizácie v tomto subregióne, z čoho vyplýva, že v tomto území existuje aj súčasnom období značný ekonomický potenciál pre ďalší rozvoj, ktorý by mal byť však korigovaný z hľadiska ďalšieho rozvoja presadzovaní alternatívnych druhov dopravy a trvaloudržateľným riešením nárokov osobnej automobilovej dopravy na území obce. Ako vyplýva z predchádzajúcich prieskumov [1]. v súčasnom období je možné predpokladať stupeň automobilizácie v pomere 1:3 a do výhľadového obdobia stupeň saturácie 1:2,5. Z uvedeného vyplýva ďalej, že nárast intenzity dopravy vo výhľadovom období možno uvažovať pod hranicou koeficientu rastu v hodnote 1,2. Ak zväžíme tento trend v zaťažení cestného prietahu podľa tab.1, možno predpokladať maximálne zaťaženie cestného prietahu vo výhľadovom období v profile 8 - 0810 v hodnote 542 sk.voz./hod./smer. Takáto záťaž si vyžaduje účinné opatrenia na zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky a zabezpečenie funkčnosť cestného prietahu pri zohľadnení jeho sídlotvornej funkcie.

Podružný cestný prietah obcou III/5084 je zaťažený podstatne nižšou intenzitou, avšak touto cestou prechádza aj nadbytočná doprava z Váhoviec, ktorá nemá priame prepojenie v krížení cesty R1-I/51 v smere na Trnavu či Nitru, preto tieto vozidlá nútene prechádzajú obcou Dolná Streda. Aj keď v poslednom období sa znížil podiel ťažkých v skladbe dopravného prúdu, výrazne vzrástol počet osobných vozidiel, ktoré spôsobujú svojim dopadom zvýšenie negatívnych účinkov na okolie komunikácie (rýchlosť, hlučnosť, nehodovosť).

Zásady riešenia dopravy v ÚPN-O obce Dolná Streda.

Úroveň regionálna :

- Nadradenú sieť cestných komunikácií je možno považovať za dobudovanú.

Bude ju i naďalej tvoriť predovšetkým rýchlostná cesta R1 v súčasnej trase I/51, ktorá vo veľmi výhodnej polohe vo vzťahu k obci prepája tento priestor na regionálne i nadregionálne dopravné trasy osobnej automobilovej, hromadnej i nákladnej dopravy. Tento významný polohový potenciál podstatnou mierou zvyšuje atraktivitu obce v jej ďalšom možnom hospodárskom rozvoji.

- Vhodnejšie napojenie je potrebné vybudovať v krížení s cestou III/5084 a to deltovitou križovatkou, ktorá umožní podstatnou mierou zmierniť podiel tranzitnej cestnej dopravy cez obec Dolná Streda zo smeru Váhovce a vodná nádrž Kráľová a umožní lepšiu dostupnosť a vysokú atraktivitu pre turistickú automobilovú osobnú dopravu z R1-I/51 do priestoru rekreácie pozdĺž Váhu do oblasti rybárskeho areálu a predpokladaných turistických aktivít (motorest, autokemping, tenisové kurty, hypodrom, prírodná plaváreň, aquapark, vodné športy, a i.)

Sieť miestnych komunikácií

- Hlavnú osnovu miestnej komunikačnej siete budú tvoriť cestný prieťah II/507 a nadväzná cesta III/5084, v zmysle STN 73 61 10 vo funkčnej triede B2, šírkovom usporiadaní ako dvojpruhové obojsmerné dopravné upokojené komunikácie v kategórii MZ 12,5/50, resp. MZ 9/50. Je však nutné rekonštruovať obe komunikácie tak, aby vyhovovali požiadavkám sídlotvornosti, bezpečnosti a životného prostredia;

- na hlavnú osnovu nadväzujú spojovacie miestne obslužné komunikácie vo funkčnej triede C1 v kategórii MO 9/40 spojujúce priemyselnú zónu, plánovaný prístav a Niklová ulica. Spojovacie komunikácie do novonavrhovaných obytných zón sú navrhnuté vo funkčnej triede C1 a kategórii MO 8/40, tak aby v nich boli rešpektované zásady upokojenia dopravy a bezpečnosti cestnej premávky;

- ostatné miestne komunikácie sú navrhnuté ako prístupové obojsmerné vo funkčnej triede C2 a kategórii MO 8/30 a jednosmerné v kategórii MO 5/30, resp. v úsekoch s parkovaním v šírkach hlavného dopravného priestoru ako MO 7/30;

- miestne komunikácie v novonavrhovaných obytných zónach je potrebné navrhnuť ako nemotoristické komunikácie vo funkčnej triede D1 s upokojenou dopravou a možnosťou dopravnej obsluhy a prístupom cieľových ciest rezidentov na vyhradené parkovacie a odstavné státiá;

- miestne komunikácie v priemyselnom areály v južnej časti obce, Niklová ul. a obslužná komunikácia k SAVOČ a VaK sú navrhnuté ako doplňujúce MK funkčnej triedy C2 so šírkami jazdného pruhu $a = 3,00$ m v kategórii MO 9/40

Križovatky

Jestvujúce i novonavrhované križovatky sú navrhované v bezbariérových úpravách, ako prvky upokojuvania cestnej dopravy na hlavnej i doplňujúcej sieti miestnych komunikácií:

- hlavná križovatka v krížení Májkovej ul. a Kostolného námestia je navrhnutá ako malá okružná križovatka s polomeri vyhovujúcimi prejazdu vozidiel skupiny 3 s minimálnym priemerom okruhu v rozsahu 25,0 –30,0 m. Zvláštny dôraz je kladený na polohovanie priechodov pre peších a cyklistov ako aj polohu a umiestnenie zastávok SAD v jej okolí;

- všetky ďalšie križovatky na ceste II/507 a II/5084 sú využité ako upokojuvacie prvky s vloženými stredovými ostrovčekmi pre uľahčenie prechodu peších a cyklistov a zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky.

Parkovanie a odstavovanie vozidiel:

Parkovanie a odstavovanie vozidiel rezidentov Dolnej Stredy je možné výlučne v objektoch, resp. na príslušných vlastných pozemkoch v zmysle požiadaviek Stavebného zákona a nadväzných predpisov a to v jestvujúcich, resp. novonavrhnutých objektoch. Je vylúčené parkovanie a odstavovanie osobných alebo nákladných vozidiel na chodníkoch resp. mimo vyznačených miest ako aj parkovanie a odstavovanie vozidiel slúžiacich na podnikanie v obytných zónach. Vyššie využitie disponibilných plôch je možné dosiahnuť lepšou organizáciou statickej dopravy a zameniteľnosťou státí. Okrem súčasných parkovacích a odstavných státí sú navrhnuté nové parkovacie plochy v nasledovných priestoroch:

- v oblasti pri štadióne s prístupom zo Športovej ulice cca 45 státí;
- záchytné parkovisko za ČOV v dotyku na Rybársky areál a rekreačnú zónu pozdĺž Váhu - cca 50 státí;
- v súlade s regulatívami platnými pre rekreačné územie umiestnenie parkoviska pre cca 100 státí podľa podrobnejšej dokumentácie zóny.

Nemotoristické komunikácie

Centrálny priestor obce – Kostolné námestie s prepojením na Obecný úrad cez úpravu križovatky na II/507 je uvažovaný ako pešia zóna vo funkčnej triede D1 s dopravnou obsluhou k jestvujúcim aktivitám (bývanie, reštaurácia, kostol).

Cyklistické komunikácie vo funkčnej triede D2 budú dvojpruhové obojsmerné cyklistické komunikácie nasledovne:

- Považská cyklistická magistrála v trase novej hrádze pozdĺž Váhu s možnosťou využitia pre krátkodobú a dlhodobú rekreáciu a rozvoj malého turistického ruchu v kategórii CK 3/40;
- doplňujúca cyklistická trasa v nadväznosti na cyklistickú magistrálu po starej hrádzi Váhu v tesnom dotyku s obcou v kategórii CK 3/30;
- v priestore intravilánu obce sa predpokladá integrované využitie miestnych obslužných a upokojených komunikácií spoločne s miestnou dopravou.

Pešie komunikácie

-Pozdĺž hlavných komunikácií sú navrhnuté chodníky v jestvujúcej polohe, resp. u novonavrhovaných či rekonštruovaných úsekov v minimálnej šírke 1,5 m obojstranne, resp. kde to šírkové pomery neumožňujú jednostranne.

-Na prístupových miestnych komunikáciách je možné uvažovať so spoločným vedením chodcov a obslužnej dopravy obdobným spôsobom ako súčasná úprava školskej ul. s jasným vymedzením priestoru pre peších.

Na upokojených komunikáciách sú peší a ostatná doprava vedení v spoločnom priestore s prioritou chodcov.

Pri návrhu konštrukcií chodníkov, komunikácií a spevnených plôch je nutné uprednostniť riešenia umožňujúce prirodzené vsakovanie dažďovej vody (zatravnňovacie panely, zhutnené podložie bez betónovania a pod.).

Hromadná doprava

Vedenie liniek SAD je v trasách ciest II/507 a III/5084, na ktorých sú umiestnené zastávky SAD s izochronami dostupnosti 500 m v nasledovných lokalitách:

- v priestore južného priemyselného areálu

- v centre obci v dotyku s navrhovanou pešou zónou na Kostolnom námestí;
  - na Sereďskej ceste v mieste križovatky s novonavrhovanou obslužnou MK za cintorínom;
  - na Váhovskej ceste v súčasnej polohe.
- Takto rozmiestnené zastávky SAD pokrývajú izochronami dostupnosti celé územie obce Dolná Streda.

Železničné vlečky

Napojenie obce na železnicu je navrhnuté v jestvujúcej trase železničných vlečiek s ich možným ďalším rozšírením do rozvojovej časti priemyselnej zóny v juhozápadnej časti obce.

Analýza negatívnych dopadov cestnej dopravy na funkciu bývania v existujúcich a navrhovaných územiach

Z hodnotenia retrospektívy vývoja intenzity cestnej dopravy na hlavnej komunikačnej sieti reprezentovanej cestami II/507 a III/5084, ako aj príľahlej rýchlostnej komunikácie R1 v trase I/51 vyplýva, že v predchádzajúcom období došlo k jej výraznému nárastu (viď tab.č1). Ak vychádzame z trendu predchádzajúceho vývoja a koeficientov rastu dopravy podľa Slovenskej správy ciest (SSC) Bratislava z roku 2000, možno do výhľadového obdobia predpokladať ďalší nárast intenzity cestnej dopravy v zmysle tab.č.2

STANOVENIE VÝHLADOVÝCH INTENZÍT CESTNEJ DORAVY

tab. 2

Profil	Intenzita CD v r.2000 [voz.h ⁻¹]	Koeficient rastu CD k _r	Intenzita CD v r.2015 [voz.h ⁻¹]
II/507	904	1,52	1 373
III/5084	165	1,06	174
R1 – I/51	1 692	2,31	3 908

V súvislosti postupným nárastom intenzity cestnej dopravy na cestnej sieti v katastri obce Dolná Streda možno predpokladať aj zvyšovanie dopadov cestnej dopravy na okolie cestných komunikácií, a to predovšetkým:

- hlučnosti
- vibrácií a
- exhalátov

z vozidiel na príľahlej cestnej sieti, na ktoré vplýva najmä:

- rýchlosť vozidiel,
- skladba dopravného prúdu, najmä podiel nákladných vozidiel,
- priestorové vedenie trasy cestnej komunikácie,
- povrch vozovky cestnej komunikácie
- vzdialenosť hodnoteného bodu a
- vlastnosti okolitého prostredia.

Najvýraznejšie z uvedených negatívnych dopadov z cestnej dopravy sa prejavuje najmä hlučnosť, ktorá preniká do značných vzdialeností a zhoršuje pohodu bývania

v zastavanom území. V tabuľke č.3 sú uvedené základné vstupné údaje pre stanovenie hluku z cestnej dopravy, ako aj predpokladaná hlučnosť stanovená pre východzie (r.2000) i výhľadové obdobie (r.2015).

HLUČNOSŤ Z CESTNEJ DORAVY VO VYBRANÝCH PROFILOCH

Profil	Rýchlosť vozidiel [km.h ⁻¹]	Podiel nákladných vozidiel [%]	Vzdialenosť hodnoteného bodu [m]	Hlučnosť L _{eq} v [dB(A)] r. 2000/2015
II/507	60	11	7,5	73,1/74,8
III/5084	50	23	7,5	66,2/66,6
R1 – I/51	110	26	7,5	80,1/83,6
			200,0 500,0	57,4/64,7 51,2/63,1

Hlučnosť je stanovená vo všetkých vybraných profiloch v základnej vzdialenosti 7,5 m od krajného jazdného pruhu hodnotenej komunikácie a zvlášť pre rýchlostnú komunikáciu R1 v trase cesty I/51 vedenú v dotyku zastavaného územia obce Dolná Streda sú stanovené aj hodnoty pre vzdialenosť 200 m resp.500 m.

Zo stanovených údajov hlučnosti pre súčasné obdobie i pre výhľadové obdobie vyplýva, že prekračujú v základnej vzdialenosti povolenú hodnotu pre obytné oblasti (60 dB_(A)). Vo výhľadovom období sa predpokladá prekročenie hlučnosti z cestnej dopravy aj z rýchlostnej Komunikácie R1-I/51.

Pre dosiahnutie útlmu a zníženie negatívnych účinkov je potrebné uskutočniť nasledovné opatrenia:

- preveriť meraním in situ súčasný stav hlučnosti, vibrácií a exhalátov v kritických miestach existujúcej a navrhovanej obytnej zástavby,
- na cestných prietahoch II/507 a III/5084 realizovať opatrenia na upokojenie dopravy s cieľom redukovať nadmernú rýchlosť tranzitujúcich vozidiel, ktorá je hlavným faktorom zvyšovania hlučnosti, vibrácií a exhalátov, ale aj nehodovosti a vytvárania bariérových účinkov cestnej dopravy v sídelnej štruktúre obce,
- objekty nových funkcií výroby situovať do priemyselného areálu pozdĺž rýchlostnej komunikácie R1- I/51 tak, aby svojim usporiadaním pôsobili ako protihluková bariéra, resp. v ostatných miestach zriadiť protihlukové steny a násypy, ktoré bude potrebné vhodným spôsobom doplniť kombinovanou zeleňou s dostatočnou hĺbkou.

Pre komplexnejšie posúdenie a realizáciu navrhovaných opatrení je potrebné vypracovať preverovacie štúdie dopadov cestnej dopravy na existujúce i novonavrhované obytné územia.

Návrh upokojenia cestných prietahov II/507 a III/5084

Na základe rozboru súčasného stavu vedenia cestného prietahu II/507 cez obec Dolná Streda, možno konštatovať, že:

- cesta II /507 má premenlivú šírku vozovky 7,5 až (10,40 -14,00?) m
- jej parametre zodpovedajú extravilánovým návrhovým prvkom priestorového vedenia trasy,

- na ceste je vysoká intenzita cestnej premávky, ktorá ďalej narastá,
- cestný prieťah je osnovou komunikačnej siete sídla,
- je využívaný v pozdĺžnom aj priečnom smere chodcami, cyklistami a obslužnou dopravou,
- je vysoký podiel tranzitných vozidiel,
- so značným podielom nákladnej dopravy a
- vysokými jazdnými rýchlosťami vozidiel, ktoré v prevažnej miere prekračujú povolenú rýchlosť,
- sú prekračované povolené hodnoty hlučnosti z cestnej dopravy,
- je výskyt zvýšenej prašnosti vzhľadom na blízkosť skládke hutníckeho odpadu,
- sú vytvorené potenciálne nehodové lokality, predovšetkým v okolí školy, na hlavnej i vedľajších križovatkách a nevhodne vyznačených, resp. nevyznačených priechodoch.

Obdobná situácia je aj na ceste III/5084 , avšak s podstatne nižšou intenzitou (viď tab. č.1)

Z uvedeného rozboru vyplýva, že cestný prieťah je nevhodne riešený, vyvoláva bariérové účinky v sídelnej štruktúre obce a spôsobuje značný rozsah negatívnych účinkov predovšetkým v bezprostrednom okolí cesty II/507.

Na základe výsledkov analýzy súčasného stavu priestorového vedenia trasy cestného prieťahu obcou a jeho dopadov na bezprostredné i širšie okolie, boli navrhnuté dve alternatívy možného uplatnenia prvkov upokojenia cestnej dopravy na tomto cestnom prieťahu.

Alternatíva A

V tomto riešení sú uplatnené bežné prvky dopravného upokojenia, ktoré sa už dávnejšie uplatnili pri ukludňovaní cestných prieťahov v zahraničí a postupne sa, ale nesystémovo uplatňujú aj u nás. Jedná sa predovšetkým o:

- Vstupné brány umiestnené na vstupe do obce od rýchlostnej cesty R1 v trase I/51 (od Galanty) a zo Serede,
- vložené ostrovčeky v medzikrižovatkových úsekoch v pravidelných odstupoch, ktoré zabezpečujú redukciu rýchlosti vozidiel po celej trase a bezpečný prechod cyklistov a chodcov v priečnom smere
- hlavná križovatka – Kostolné námestie . Obecný úrad na Májkovej ulici (II/507) je tvorená malou okružnou križovatkou, ktorá je dominantou v strede obce, nielen z hľadiska kompozičného a estetického, ale predovšetkým z hľadiska vytvorenia bezpečnejších podmienok a pre cestnú motorovú i nemotorovú dopravu.
- umiestnenie zastávok SAD je akceptované ako v súčasnom období,
- parkovanie vozidiel priamo na cestnom prieťahu je vylúčené a musí byť zabezpečené v príľahlých objektoch,
- riešenie je doplnené kompozičnou, estetickou a hygienickou vysokou a nízkou zeleňou najmä v miestach ukludňovacích prvkov.

Alternatíva B

V tejto alternatíve sú využité nové prvky pozdĺžnych plynulých stredných deliacich pásov, ktoré sú vydláždené a umožňujú bezproblémové odbočovanie do príľahlých objektov a pozemkov, ako aj bezpečný priečny pohyb vozidiel, chodcov a cyklistov cez riešený cestný prieťahII/507. Sú to nasledovné prvky :

- vstupné brány umiestnené na vstupe cesty na oboch stranách do obce (ako v A),
- vložené ostrovčeky v medzikrižovatkových úsekoch sú súčasťou pozdĺžnych

plynulých stredných deliacich pásov a zvýrazňujú miesta bezpečných priečných priechodov pre peších a cyklistov,

- hlavná križovatka – Kostolné námestie . Obecný úrad na Májkovej ulici (II/507) je rovnako ako v predchádzajúcom riešení alternatívy A tvorená malou okružnou križovatkou,

- umiestnenie zastávok SAD je akceptované ako v súčasnom období,

- parkovanie vozidiel priamo na cestnom prietahu je vylúčené a musí byť zabezpečené v príľahlých objektoch,

- riešenie je doplnené kompozičnou, estetickou a hygienickou vysokou a nízkou zeleňou najmä v miestach upokojuvácich prvkov.

Záver - Odporúčania

Ďalší nárast automobilovej dopravy bude zvyšovať negatívne dopady cestnej dopravy na okolie cestných prietahov II/507 a III/5804 a tým aj na kvalitu života obyvateľov obce, najmä v príľahlej obytnej zástavbe a v centrálnej zóne. Pre zmiernenie dopravného tlaku zvyšujúcej sa cestnej intenzity na sídlotvorné funkcie uličného koridoru cestného prietahu je preto potrebné urýchlene riešiť problematiku negatívnych dopadov cestnej dopravy predovšetkým na cestných prietahoch II/507 a III/5804, ktoré tvoria hlavnú komunikačnú osnovu obce. Tu je predpoklad, že tieto negatívne účinky budú mať omnoho horšie následky ako na ostatnej cestnej sieti. Preto je nevyhnutné dopravné zaťaženia tmiť formou dopravného ukludnenia a reintegrovat' oba cestné prietahy do organizmu sídla obce tak, aby tvorili jej sídlotvornú súčasť a nevytvárali bariérové dopady so svojimi následkami na zhoršovanie kvality života obyvateľov.

Podklady, pramene a literatúra

[1] Seidlová, B., Seidl, P.,.: Prieskumy a rozborý obce Dolná Streda časť A.2.8. Prieskumy a rozborý verejného dopravného vybavenia, 2003

[2] Gibala, M.: Pasport miestnych komunikácií Dolná Streda, Projekt Inžiniering Bratislava, 1992

[3] Bezák, B. et al.: Prvky udržateľného priestorového usporiadania cestných prietahov-VÚ1/0311/03: DOS, SvF STU Bratislava 2003 – v rukopise

[4] Wiebusch-Wothge, R.: Die Strassennetze, TUB, Bochum, 1995

[5] Bezák B.: Fotodokumentácia, DOS, SvF STU Bratislava 2003

[6] An Improved Traffic Environment – A Catalogue of Ideas, Road Directorate, Ministry of Transport, Report 103, Herlev, 1993

[7] Fajta, V.: Fotodokumentácia, SSC. Bratislava 2003

[8] Leaflet : Small Roundabouts as a Traffic calming systems, Department of Transport, London 90 1065, 1997

[9] Gobiet, W., Müllneristsch: Verkehrsgestaltung in Ortsräumen – Ziele – Strategien–Planungsansätze–gestaltungsbeispiele, Amt der Steiermärkischen Landesregierung. Graz, 1992

[10] Zpomalovací prahy - technické podmínky - TP 85, MD ČR, SvF, ČVUT Praha, 1996

[11] Umiranje prometa - Tehnična specifikacija zajavne ceste, MPZ RS Lubljana, 1999

[12] Flexitex - Traffic calming systems, BTM International Ltd. Bath, Leaflet 90 1065, 1997

[13] Bezák, B. a kol.: "Reintegrácia dopravného priestoru", G-VÚ 21/2/79 DOS, SvF STU Bratislava, 1999

[14] Projekt: Návrh použitia zvislých dopravných značiek a dopravných zariadení, obec Dolná Streda, 01.2002

A.2.12.2. Návrh vodného hospodárstva

Návrh zásobovania vodou

Obec Dolná Streda má vybudovaný kompletný verejný vodovod, ktorý je napojený na skupinový vodovod Jelka – Galanta – Nitra. Z hlavného potrubia DN 300 sú napojené všetky ulice v obci potrubiami Dn 200, 150, 100 ktoré sú v prevažnej miere zokruhované. V súčasnosti je na vodovod pripojených cca 92 % objektov v obci. Kapacitné aj tlakové pomery vo vodovodnej sieti sú postačujúce aj pre výhľadové rozšírenie obce a nové lokality zástavby.

Podľa vyjadrenia ZS vodár. spoločnosti a.s. z bilančného hľadiska bude možné bez problémov nároky na zvýšený odber vody pre rozvoj obce zabezpečiť až po rozšírení vodárenského zdroja Gabčíkovo vodárenskej sústavy Gabčíkovo-Jelka-Galanta-Nitra a po rozšírení kapacít vodojemov Vinohrady nad Váhom skupinového vodovodu Sered'. Rozšírenie zabezpečuje ZsVS a.s. formou žiadostí o ich spolufinancovanie z fondov EÚ.

V zastavanom území obce v rozvojovej lokalite Haviarske pole sa nachádza zdroj pitnej vody realizovaný studňou do hĺbky 120 m na oplotenom pozemku. Ochranné pásmo zdroja zahŕňa pozemok po oplotenie v dotknutom území budú dodržané podmienky stanovené pri vyhlásení ochranných pásiem vodného zdroja s prihliadnutím na vyhlášku MŽP SR č.29/2005. Predmetný zdroj pitnej vody slúži výhradne pre zásobovanie Cukrovaru Sered'.

Lokalita : Haviarske pole : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 90 rodinných domov (RD). Navrhovaný vodovod sa v lokalite vybuduje v celkovej dĺžke 1 530,0 m a napojí sa na jestvujúci vodovod vedený po ul. Cintorínska DN 100 a Sered'ská DN 200. Navrhovaný vodovod bude zokruhovaný a prevedie sa z rúr PVC tlakových hrdlových DN 100.

Výpočet potreby vody :

$$Q_p = 315 \text{ ob.} \times 135 \text{ l/ob.d} = 42.525 \text{ l/d} = 0,49 \text{ l/s}$$

$$Q_m = 42.525 \text{ l/d} \times 1,6 = 68.040 \text{ l/d} = 0,79 \text{ l/s}$$

$$Q_h = 0,79 \text{ l/s} \times 1,8 = 1,42 \text{ l/s}$$

$$Q_r = 42,525 \text{ m}^3/\text{d} \times 365 = 15.522 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Lokalita : pri Novej ulici : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 120 RD na etapy. Navrhovaný vodovod sa v tejto lokalite vybuduje v celkovej dĺžke 930,0 m a napojí sa na jestvujúci vodovod vedený v ul. Váhovská (DN 200) a v ul. Nová (DN 100). Navrhovaný vodovod bude zokruhovaný a prevedie sa z rúr PVC tlakových hrdlových DN 100.

Výpočet potreby vody :

$$Q_p = 420 \text{ ob.} \times 135 \text{ l/ob.d} = 56.700 \text{ l/d} = 0,66 \text{ l/s}$$

$$Q_m = 56.700 \text{ l/d} \times 1,6 = 90.720 \text{ l/d} = 1,05 \text{ l/s}$$

$$Q_h = 1,05 \text{ l/s} \times 1,8 = 1,89 \text{ l/s}$$

$$Q_r = 56,7 \text{ m}^3/\text{d} \times 365 = 20.696,0 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Lokalita : Slnčná ul. : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 15 RD. Navrhovaný vodovod sa v tejto lokalite vybuduje v celkovej dĺžke 160,0 m a napojí sa na jestvujúci vodovod vedený v ul. Slnčná (DN 100). Navrhovaný vodovod bude predĺžením jestvujúceho potrubia a prevedie sa z rúr PVC tlakových hrdlových DN

100.

Výpočet potreby vody :

$$Q_p = 53 \text{ ob.} \times 135 \text{ l/ob.d} = 7.155 \text{ l/d} = 0,08 \text{ l/s}$$

$$Q_m = 7.155 \text{ l/d} \times 1,6 = 11.448 \text{ l/d} = 0,13 \text{ l/s}$$

$$Q_h = 0,13 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,23 \text{ l/s}$$

$$Q_r = 7,155 \text{ m}^3/\text{d} \times 365 = 2.612,0 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Lokalita : Pri Kostolnom námestí : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 35 RD. Navrhovaný vodovod sa v tejto lokalite vybuduje v celkovej dĺžke 560,0 m a napojí sa na jestvujúci vodovod vedený v ul. J. Majku (DN 200) a v ul. Športová (DN 100). Navrhovaný vodovod bude zokruhovaný a prevedie sa z rúr PVC tlakových hrdlových DN 100.

Výpočet potreby vody :

$$Q_p = 123 \text{ ob.} \times 135 \text{ l/ob.d} = 16.605 \text{ l/d} = 0,19 \text{ l/s}$$

$$Q_m = 16.605 \text{ l/d} \times 1,6 = 26.658 \text{ l/d} = 0,31 \text{ l/s}$$

$$Q_h = 0,31 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,56 \text{ l/s}$$

$$Q_r = 16,6 \text{ m}^3/\text{d} \times 365 = 6.059,0 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Lokalita : Pod Starou hrádzou : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 10 RD. Navrhovaný vodovod sa v tejto lokalite vybuduje v celkovej dĺžke 360,0 m a napojí sa na jestvujúci vodovod DN 100. Navrhovaný vodovod bude vetvový a prevedie sa z rúr PVC tlakových hrdlových DN 100.

Výpočet potreby vody :

$$Q_p = 35 \text{ ob.} \times 135 \text{ l/ob.d} = 4.725 \text{ l/d} = 0,05 \text{ l/s}$$

$$Q_m = 4.725 \text{ l/d} \times 1,6 = 7.650 \text{ l/d} = 0,09 \text{ l/s}$$

$$Q_h = 0,09 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,16 \text{ l/s}$$

$$Q_r = 4,725 \text{ m}^3/\text{d} \times 365 = 1.725,0 \text{ m}^3/\text{rok}$$

V navrhovaných lokalitách sa vybuduje vodovod v celkovej dĺžke 3.540,0 m. Vodovod sa prevedie z rúr PVC tlakových hrdlových DN 100 a potrubie bude vedené v trasách predpokladaných ciest alebo chodníkov. Lokality navrhovaného rozvoja priemyslu a rekreácie budú vodou zásobované z verejného vodovodu vlastnými prípojkami a vlastným rozvodom vody, čo bude riešené ako súčasť riešenia jednotlivých lokalít.

Celková potreba vody v navrhovaných lokalitách výstavby RD:

$$Q_p = 1,77 \text{ l/s}$$

$$Q_m = 3,00 \text{ l/s}$$

$$Q_h = 4,26 \text{ l/s}$$

$$Q_r = 46.614 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Návrh odkanalizovania územia

V obci je vybudovaná gravitačná splašková kanalizácia, ktorá odvádza splaškové odpadové vody do jestvujúcej ČOV v katastri obce. V katastri obce je odľahčovacia stanica, ktorá v prípade prívalových vôd odčerpáva zo zbernej stoky odpadové vody do recipientu (Váh). Počet prípojek kanalizačnej siete v r. 2001 bol 368, septik (žumpa) pre 35 bytov. Navrhovaná kanalizácia bude odvádzať len splaškové vody z predpokladanej zástavby, dažďové vody zo spevnených plôch a striech domov budú odvádzané na terén.

Lokalita : Haviarske pole : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 90 rodinných domov. Navrhovaná kanalizácia sa vybuduje ako gravitačná DN 300 v celkovej dĺžke 1.270,0 m a napojí sa na jestvujúcu gravitačnú kanalizáciu DN 300 vedenú po Cintorínskej ul.

Výpočet množstva splaškových vôd :

$Q_{spl.pr.} = 0,49 \text{ l/s}$

$Q_{spl.max.} = 0,79 \text{ l/s} \times 4,2 = 3,32 \text{ l/s}$

$Q_{spl.roč.} = 15.222 \text{ m}^3/\text{rok}$

Lokalita : Nová ulica : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 120 rodinných domov na etapy. Navrhovaná kanalizácia sa vybuduje ako gravitačná DN 300 v celkovej dĺžke 900,0 m a napojí sa na jestvujúcu gravitačnú kanalizáciu DN 1500 vedenú po Váhovskej ul.

Výpočet množstva splaškových vôd :

$Q_{spl.pr.} = 0,66 \text{ l/s}$

$Q_{spl.max.} = 1,05 \text{ l/s} \times 3,3 = 3,47 \text{ l/s}$

$Q_{spl.roč.} = 20.696 \text{ m}^3/\text{rok}$

Lokalita : Slnčná ulica : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 15 rodinných domov. Navrhovaná kanalizácia sa vybuduje ako gravitačná DN 300 v celkovej dĺžke 150,0 m a napojí sa na jestvujúcu gravitačnú kanalizáciu DN 300 vedenú po Slnčnej ul. a bude tvoriť predĺženie tejto jestvujúcej kanalizácie.

Výpočet množstva splaškových vôd :

$Q_{spl.pr.} = 0,08 \text{ l/s}$

$Q_{spl.max.} = 0,13 \text{ l/s} \times 6,6 = 0,86 \text{ l/s}$

$Q_{spl.roč.} = 2.612 \text{ m}^3/\text{rok}$

Lokalita : Pri Kostolnom námestí : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 35 rodinných domov. Navrhovaná kanalizácia sa vybuduje ako gravitačná DN 300 v celkovej dĺžke 480,0 m. Navrhovaná kanalizácia bude vedená po Športovej ulici a v trase navrhovanej cesty a napojí sa na jestvujúcu gravitačnú kanalizáciu DN 300 vedenú po Športovej ul.

Výpočet množstva splaškových vôd :

$Q_{spl.pr.} = 0,19 \text{ l/s}$

$Q_{spl.max.} = 0,31 \text{ l/s} \times 5,7 = 1,77 \text{ l/s}$

$Q_{spl.roč.} = 6.059 \text{ m}^3/\text{rok}$

Lokalita : Pod starou hrádzou : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 10 rodinných domov. Navrhovaná kanalizácia sa vybuduje ako gravitačná DN 300 v celkovej dĺžke 400,0 m a napojí sa na jestvujúcu gravitačnú kanalizáciu DN 300 vedenú po Športovej ul.

Výpočet množstva splaškových vôd :

$Q_{spl.pr.} = 0,05 \text{ l/s}$

$Q_{spl.max.} = 0,09 \text{ l/s} \times 7,0 = 0,63 \text{ l/s}$

$Q_{spl.roč.} = 1.725 \text{ m}^3/\text{rok}$

V navrhovaných lokalitách sa vybuduje kanalizácia v celkovej dĺžke 3.200,0 m. Kanalizácia sa prevedie z rúr PVC kanalizačných hrdlových DN 300 a potrubie bude vedené v trasách predpokladaných a jestvujúcich ciest. Lokality navrhovaného

rozvoja priemyslu a rekreácie budú odkanalizované vlastnou kanalizáciou do jestvujúcej verejnej kanalizácie. Kanalizácia z týchto lokalít bude riešená v rámci riešenia predmetných lokalít.

Celkové množstvo splaškových vôd v navrhovaných lokalitách výstavby RD :

Qspl.priem. = 1,77 l/s

Qspl.max. = 6,30 l/s

Qspl.r. = 46.614 m³/rok

Z doteraz projektovo spracovaných podkladov pre odkanalizovanie existujúcej zástavby obce nebola zrealizovaná vetva v ulici Pod hrádzou (pri odkalisku) z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Predmetná kanalizácia bude zrealizovaná ihneď po doriešení financovania.

Odkanalizovanie rozvojových aktivít obce vrátane bytovej výstavby bude možné až po intenzifikácii ČOV Dolná Streda.

Vodné toky a nádrže

Hlavnými zdrojmi povrchových vôd na území obce sú rieka Váh a z časti aj akumulčná voda v nádrži Vodného diela Kráľová (celkový objem 51,8 mil. m³, úžitkový objem 22,3 mil. m³, plocha 11,7 km²).

Rieka Váh priteká do obce v IV. triede čistoty, ktorá je ešte ovplyvnená odpadovými vodami bez čistenia, resp. minimálnym alebo nedostatočným čistením.

Podľa ukazovateľov:

- kyslíkový režim II. trieda (STN 757221)
- chemické ukazatele (dusitanový dusík) IV. trieda
- biologické a mikrobiologické ukazatele IV. trieda

Najväčším znečisťovateľom Váhu a podzemných vôd na území obce bol podnik Niklová huta Sereď. Zaberá plochu viac ako 70 ha. Vlastné vodné hospodárstvo používalo upravené vody čerpané priamo z Váhu. Jeho súčasťou bola skládka lúženca a odkalisko popolovín, obe , prvá z časti (12 ha) a druhá celá, umiestnené na území Dolnej Stredy. Počas celej existencie podniku nebola vybudovaná čistiareň odpadových vôd a podnik nebol napojený na verejnú kanalizačnú sieť. Na základe uznesenia vlády SR čís.186 a 441 z roku 1993 a rozhodnutia ministra hospodárstva SR čís. 62 z roku 1993 podnik prešiel do likvidácie. Z výnosov likvidácie mali byť hradené náklady na rekultiváciu skládky lúženca.

Vodné hospodárstvo bývalej NHS prevzal Cukrovar Sereď, ktorý napriek nariadeniam nezrealizoval ukončenie vypúšťania kanalizačných vôd do Váhu.

A.2.12.3. Konceptia zásobovania elektrickou energiou

Existujúci stav

Z predchádzajúceho stupňa - prieskumov a rozborov obce Dolná Streda - vyplýva, že obec je v súčasnosti zásobovaná elektrickou energiou z dvoch vedení vysokého napätia č.1026 a č.1050. Z vedení vysokého napätia je pripojených do obce celkom 11 transformačných staníc s 13 transformátormi.

Kataster obce okrem toho križuje vedenie VVN 110 kV .

Transformačné stanice, ktoré zásobujú malých odberateľov a rodinné domy a sú vo vlastníctve ZSE a.s.

- * z vedenia č.1026 :
  - TS č. 0807-001 – stožiarová - s transformátorom 160kVA= 160kVA
hlavný odberatelia - maloodberatelia a bývalé Štátne majetky
  - TS č. 0807-003 – murovaná - s dvomi transformátormi 400kVA= 800kVA
hlavný odberatelia - maloodberatelia, obchody a malí živnostníci v obci
- * z vedenia č.1050:
  - TS č. 0807-002 – stožiarová - s transformátorom 160kVA = 160kVA.
hlavný odberatelia - maloodberatelia, obchody a malí živnostníci v obci

Celkový inštalovaný výkon v týchto transformačných staniciach je 1120kVA.
Celkový odber v týchto transformačných staniciach je 2 095 338 kVAh/rok.

Okrem toho sa v katastrálnom území obce Dolná Streda nachádzajú transformačné stanice pre podnikateľské objekty.

- z vedenia č.1026 :
  - TS č. 0807-004 – stožiarová - s transformátorom 160kVA = 160kVA
cudzí vlasník - podnikateľský objekt
  - TS č. 0807-006 – stožiarová - s transformátorom 160kVA = 160kVA
cudzí vlasník - podnikateľský objekt ZsVaK
  - TS č. 0807-007 – stožiarová - s transformátorom 630kVA = 630kVA
cudzí vlasník - PD SU
  - TS č. 0807-008 – murovaná - s transformátorom 630kVA = 630kVA
cudzí vlasník - Novoplast
  - TS č. 0807-009 – murovaná - s dvomi transformátormi 1000kVA=2000kVA
cudzí vlasník - Paneláreň
  - TS č. 0807-012 – stožiarová - s transformátorom - nezistený
cudzí vlasník - podnikateľský objekt ZsVaK
  - TS č. 0807-013 – stožiarová - s transformátorom - nezistený
cudzí vlasník - podnikateľský objekt ČOV
  - TS č. 0807-014 – stožiarová - s transformátorom 160kVA = 160kVA
cudzí vlasník - podnikateľský objekt OMV

Celkový inštalovaný výkon v týchto transformačných staniciach je 3740kVA.

Navrhované zmeny vyplývajúce z nárhů ÚP

Pri riešení jednotlivých lokalít zvažovať nároky nasledujúcich etáp a uvažovať s nimi bez ohľadu na ich časový sled a to aspoň v technickom riešení tak, aby sa predchádzalo zbytočným rekonštrukciám. Mať na zreteli, že nové elektrické rozvody na verejných priestranstvách v zastavanom území musia byť káblové v zemi - Vyhl.č.532/2002 Z.z. MŽP SR. Z uvedeného vyplýva, že transformačné stanice , pokiaľ sa nachádzajú v zastavanom území, majú byť murované alebo im rovnocenné .

Energetická bilancia - obytné územia

Obytné zóny sú rozčlenené na lokality:

•Lokalita č.1 -Haviarské pole

Lokalita je určená na výstavbu rodinných domov a nachádza sa v severozápad. časti katastrálneho územia obce Dolná Streda. Kapacita územia umožňuje výstavbu 90 rodinných domov.

Maximálny súčasný príkon podľa STN 33 2130 Z2 pre jeden rodinný dom

a stupeň elektrizácie „B“ (čl.4.1, bod b) je:

$$P_{b,1} = 11\text{kW}$$

Pre celú lokalitu č.1, t.j. pre 90 rodinných domov je celkový súčasný príkon:

$$\Sigma P_{b,90} = 11\text{kW} \times 90\text{RD} = 990\text{kW}$$

Súčasný príkon pre lokalitu č.1, ak $\beta_{90} = 0,30$ potom bude:

$$P_{b,90} = 990\text{kW} \times 0,30 = 297\text{kW}$$

Pre lokalitu č.1 je potrebné uvažovať s novou transformačnou stanicou.

•*Lokalita č.2 -pri Novej ulici*

Lokalita sa nachádza v juhozápadnej časti katastrálneho územia obce Dolná Streda. Kapacita územia umožňuje výstavbu 120 rodinných domov na etapy.

Pre celú lokalitu č.2, t.j. pre 120 rodinných domov je celkový súčasný príkon:

$$\Sigma P_{b,120} = 11\text{kW} \times 120\text{RD} = 1320\text{kW}$$

Súčasný príkon pre lokalitu č.2, ak $\beta_{120} = 0,28$ potom bude:

$$P_{b,120} = 1320\text{kW} \times 0,28 = 369,6\text{kW}$$

Pre lokalitu č.2 je potrebné uvažovať s novou transformačnou stanicou.

•*Lokalita č.3 -v zastavanom území pri Kostolnom námestí*

Lokalita sa nachádza v zastavanom území, v centre obce Dolná Streda.

Kapacita územia umožňuje výstavbu 30 rodinných domov.

Pre celú lokalitu č.3, t.j. pre 30 rodinných domov je celkový súčasný príkon:

$$\Sigma P_{b,30} = 11\text{kW} \times 30\text{RD} = 330\text{kW}$$

Súčasný príkon pre lokalitu č.2, ak $\beta_{30} = 0,35$ potom bude:

$$P_{b,30} = 330\text{kW} \times 0,28 = 115,5\text{kW}$$

Pre lokalitu č.3 je potrebné uvažovať s rekonštrukciou existujúcej transformačnej stanice a súčasne s novými sekundárnymi káblovými rozvodmi.

•*Lokalita č.4 -v zastavanom území pri Cintorínskej ulici*

Lokalita sa nachádza v zastavanom území. Kapacita územia umožňuje výstavbu 15 rodinných domov.

Pre celú lokalitu č.4, t.j. pre 15 rodinných domov je celkový súčasný príkon:

$$\Sigma P_{b,15} = 11\text{kW} \times 15\text{RD} = 165\text{kW}$$

Súčasný príkon pre lokalitu č.2, ak $\beta_{15} = 0,41$ potom bude:

$$P_{b,15} = 165\text{kW} \times 0,41 = 67,65\text{kW}$$

Pre lokalitu č.4 je potrebné uvažovať s rekonštrukciou existujúcej transformačnej stanice a súčasne s novými sekundárnymi káblovými rozvodmi.

• **Lokalita č.5 -v zastavanom území Pod starou hrádzou**

Lokalita sa nachádza v zastavanom území. Kapacita územia umožňuje výstavbu 15 rodinných domov.

Pre celú lokalitu č.5, t.j. pre 15 rodinných domov je celkový súčasný príkon:

$$\Sigma P_{b,15} = 11\text{kW} \times 15\text{RD} = 165\text{kW}$$

Súčasný príkon pre lokalitu č.2, ak $\beta_{15} = 0,41$ potom bude:

$$P_{b,15} = 165\text{kW} \times 0,41 = 67,65\text{kW}$$

Pre lokalitu č.5 je potrebné uvažovať s rekonštrukciou existujúcej transformačnej stanice a súčasne s novými sekundárnymi káblovými rozvodmi.

Energetická bilancia - občianska vybavenosť, rekreačné územie a výrobné územie

Zmena územného plánu rieši novú občianskú vybavenosť, miesta pre rekreáciu a územia pre výrobu - priemysel. Nakoľko v súčasnosti sú vyčlenené len územia a nie sú známe konkrétne energetické nároky pre jednotlivé komodity odberov, nie je možné stanoviť príslušné nároky na elektrickú energiu. Tieto budú riešené podľa požiadaviek jednotlivých odberateľov.

Siete NN sú prevažne vonkajšie, len čiastočne sú káblové. Nové distribučné siete NN ako aj elektrické prípojky NN budovať len káblové v zemi. Napätie v sieti zostáva 3PEN-AC-50Hz-230/400V/TN-C. Súbežne so sieťami NN budovať sieť verejného osvetlenia s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Rozvody pre osvetlenie káblami v zemi. Budovanie elektrických sietí koordinovať navzájom a tiež s výstavbou telekomunikačných sietí, TV káblových rozvodov a ostatnými inžinierskymi sieťami.

Odporúčania pre zlepšenie existujúceho stavu

Po konzultácii so zástupcami obecného úradu v Dolnej Strede, resp. na základe informácií od obyvateľov obce je zrejmé, že súčasný stav sekundárných vzdušných rozvodov je nevyhovujúci. Toto konštatovanie vyplýva zo skutočnosti, že v obci sú miesta - koncové body siete, kde dochádza ku kolísaniu napätia smerom dole (pod hodnotu 10%).

Odporúčame kritické miesta zokruhovať. Do budúca existujúce vzdušné rozvody nahrádzať káblovými rozvodmi uloženými v zemi.

Výhľadovo by bolo vhodné preveriť možnosť alternatívnych zdrojov elektrickej energie. Jedna z možností sa javí využitie veternej energie na vybudovanie veterných elektrární (viď. Veterný park Cerová).

A.2.12.4. Koncepcia zásobovania plynom

Obec Dolná Streda bola plynofikovaná podľa schváleného Generelu plynofikácie obce vypracovaným Naftoprojektom Poprad. V roku 1995 bola zrealizovaním rozšírenia plynovodu v obci ukončená celková plynofikácia obce. Prívod plynu do obce je jestvujúcim VTL plynovodom DN 300, PN 25, z ktorého je napojený prívod do RS plynu VTL/NTL-2/2-2 x 2500 m³/hod. RS plynu je situovaná na Galantskej ceste pri ĽSH Pórobetón. Z tohto plynovodu je napojená aj RS plynu bývalej NHS. Rozvody plynu v obci sú nízkotlaké (NTL) a prevedené sú z rúr oceľových bezošvých DN 100 až DN 400.

V súčasnosti je plynofikovaných 402 bytov z celkového počtu 436. Spotreba plynu v roku 2000 bola 1385 tis.m³/rok, v roku 2001 1381 tis.m³/rok.

Podľa vyjadrenia SPP Galanta je v jestvujúcej RS plynu pre obec kapacitná rezerva.

Lokalita : Haviarske pole : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 90 rodinných domov. Navrhovaný NTL plynovod sa napojí v dvoch miestach na jestvujúci NTL plynovod DN 100 na Cintorínskej ul. a na plynovod DN 300 na Sered'skej ul. Plynovod sa vybuduje v celkovej dĺžke 1.450 m a bude zokruhovany.

Výpočet potreby plynu :

Vhod = 1,4 m³/dom x 90 RD = 126,0 m³/hod

Vroč = 3.500 m³/dom x 90 RD = 315.000 m³/rok

Lokalita :pri Novej ulici : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 120 rodinných domov na etapy. Navrhovaný NTL plynovod sa napojí v dvoch miestach na jestvujúci NTL plynovod DN 100 na Novej ul. a na plynovod DN 200 na Váhovskej ul. Plynovod sa vybuduje v celkovej dĺžke 920 m a bude zokruhovany.

Výpočet potreby plynu :

Vhod = 1,4 m³/dom x 120 RD = 168,0 m³/hod

Vroč = 3.500 m³/dom x 120 RD = 420.000 m³/rok

Lokalita : Slnecná ulica : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 15 rodinných domov. Navrhovaný NTL plynovod sa napojí na jestvujúci NTL plynovod DN 400 na Slnecnej ul. Plynovod sa vybuduje v celkovej dĺžke 130 m .

Výpočet potreby plynu :

Vhod = 1,4 m³/dom x 15 RD = 21,0 m³/hod

Vroč = 3.500 m³/dom x 15 RD = 52.500 m³/rok

Lokalita : Pri Kostolnom námestí : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 35 rodinných domov. Navrhovaný NTL plynovod sa napojí na jestvujúci NTL plynovod DN 400 na ul. Jana Majku. Plynovod sa vybuduje v celkovej dĺžke 370 m.

Výpočet potreby plynu :

Vhod = 1,4 m³/dom x 35 RD = 49,0 m³/hod

Vroč = 3.500 m³/dom x 35 RD = 122.500 m³/rok

Lokalita :Pod starou hrádzou : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 10 rodinných domov. Navrhovaný NTL plynovod sa napojí na jestvujúci NTL plynovod DN 300 na Sered'skej ul.. Plynovod sa vybuduje v celkovej dĺžke 270 m.

Výpočet potreby plynu :

Vhod = 1,4 m³/dom x 10 RD = 14,0 m³/hod

Vroč = 3.500 m³/dom x 10 RD = 35.000 m³/rok

Navrhovaný NTL plynovod sa vybuduje z rúr PE(polyetylén) – HD – SDR 17,6 – MRS 80 v celkovej dĺžke 3.140,0 m. Potrubie sa po celej trase uloží do zeme a bude vedené po verejných pozemkoch v trasách navrhovaných ciest a chodníkov. Bude nutné previesť prepočet Generelu plynofikácie obce vzhľadom na uvažované rozšírenie jestvujúcej plynovodnej siete v obci a posúdenie kapacity jestvujúcich rozvodov plynovodu v obci.

V lokalitách navrhovaného rozvoja priemyslu a rekreácie navrhujeme pre tieto

lokality vybudovať vlastné RS plynu, ktoré by boli VTL prípojkami napojené na existujúci VTL plynovod DN 300, PN 25.

Celkový požadovaný nárast potreby plynu v lokalitách výstavby RD:

Vhod = 378,0 m³/hod

Vroč = 948.000 m³/rok

V prípade rozširovania plynofikácie je potrebné si podľa §10 ods.3 písm.c) zákona č. 70/1998 Z.z. vyžiadať predchádzajúci súhlas na výstavbu energetického zariadenia v súlade s energetickou politikou, ktorý vydáva Úrad pre reguláciu sieťových odvetví.

A.2.12.5 Koncepcia zásobovania teplom

Obec je celoplošne plynofikovaná. Vykurovanie domácností je zabezpečované až na minimálne množstvo objektov RD plynovými zariadeniami. Rovnako aj ostatné zložky obce ako sú služby, správa, škola, materská škola, výrobné zariadenia, obchody sú vykurované plynom.

Pevné palivo je používané ako doplnkové hlavne obyvateľmi staršej generácie a to na príležitostné varenie prípadne vykurovanie v prechodných obdobiach.

Spôsob vykurovania trvale obývaných bytov - počet(SODB):

Ústredné kúrenie diaľkové	3
Ústredné kúrenie lokálne	226
na pevné palivo	3
na plyn	215
elektrické	8
Etážové kúrenie	
na plyn	59
ostatné	1
Kachle	
na pevné palivo	19
elektrické	1
plynové	112
Iné	15

Elektrická energia sa po celkovej plynofikácii obce používa pre vykurovanie ojedinele. Vo väčšom rozsahu je využívaná na prípravu TÚV.

Počas repnej kampane používa Cukrovar Sereď čiastočný výkon teplárne bývalej NHS na tuhé palivo.

K výrobe tepla a TÚV navrhujeme osádzať rýchloohrievacie kombinované kotle riadené elektronickými regulátormi s odvodom spalín do komína. Vykurovacie systémy navrhujeme nízkoteplotné v tepelnom spáde 70/55 stup. Celzia s využitím kondenzačného účinku kotla.

Netradičné druhy energie

Keďže sa v záujmovom území nenachádza žiadne výrobné zariadenie s prebytkovou alebo odpadovou tepelnou energiou a ani prírodný potenciál takúto energiu neponúka, netradičné druhy energie väčšieho rozsahu sa v obci nevyužívajú.

Pri rodinných domoch sa sporadicky objavuje využívanie solárnej energie a to hlavne pre prípravu TUV.

Ako alternatívny zdroj tepla treba uvažovať aj obnoviteľné zdroje energie ako napr. drevo, slama, biologický odpad.

A.2.12.6. Rozvoj pevných telekomunikačných sietí a pokrytie územia mobilnými zariadeniami

Telekomunikačné zariadenia

Napojenie obce Dolná Streda na telekomunikačnú sieť je v súčasnosti realizované z digitálnej telefónnej ústredne Sered'.

Spôsob rozvodu telefónov v obci je realizovaný z hlavného prívodu cez káblové odbočky káblami v zemi prípadne vzduchom, z ktorých sú cez účastnícke rozvádzače na stĺpoch pripojené účastnícke vedenia vybudované väčšinou nadzemnými vedeniami z časti v minulosti používanými točenými závesmi s káblami typu SYKFY a SYKY a zčasti samonosnými káblami typu TCEKES a TCEKYS na drevených podperných bodoch s betónovými pätkami.

Ďalej cez kataster obce prechádza diaľkový kábel na trase Galanta - Sered' po ľavej strane v smere staničenia štátnej cesty II/507.

Pred realizáciou výstavby v rozvojových lokalitách je nutné požiadať ST o presné vytýčenie trás telekomunikačných káblov.

Stav a nároky na telefonizáciu

Počet hlavných telefónnych staníc v rokoch						
1993	1996	1997	1998	1999	2000	2001
225	249	276	314	303	352	314
z toho bytové telefónne stanice						
163	183	203	238	255	281	244

Pri celkovom hodnotení súčasných zariadení telefónnej sústavy v riešenom území je možné konštatovať, že väčšina súčasných rozvodov je značne zastaralá, morálne i fyzicky dožitá a bude potrebné ich postupne nahradzovať novými zariadeniami vyššej generácie, ktoré sú aj priestorovo menej náročné. Nové rozvody je nutné umiestňovať výhradne do zeme.

V zmysle Telekomunikačného zákona je celková šírka OP pre podzemné káble šírky 2m, hĺbky a výšky 3m od úrovne terénu. mod terénu. Taktiež je potrebné dodržať príslušné ustanovenia Vyhl. č. 110/ 1964 Zb.-novelizácie, úpravy MS a MD 57/1978 a Smernice č.120/1978.

Mobilní operátori

Obec je pokrytá dostatočnou kapacitou signálu obidvoch mobilných operátorov Orange a Eurotel.

Televízne zariadenia

Kábelová televízia

V obci Dolná Streda nie je kábelová televízia a ani sa neuvažuje s jej vybudovaním.

Informačné zariadenia

Internetová sieť

Obecný úrad nie je napojený na internetovú sieť. Účel napojenia právnických a fyzických osôb podnikateľov a súkromných osôb je len pre vlastné potreby. Podľa SODB z r.2001 je osobný počítač v 26 bytoch a na internet je napojených 10 bytov.

A.2.13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

A.2.13.1. Ekologická únosnosť územia

Hospodárske využitie územia

Riešené územie má celkovú rozlohu 1346,7451 ha, z čoho 9 273 203 m² tvorí PPF, čo predstavuje cca 60 %. Z týchto údajov vyplýva, že sa jedná o územie využívané na poľnohospodárske účely.

Orná pôda sa nachádza na výmere 8 247 767 m².

Trvalé kultúry - vinice a sady sa v riešenom území pestujú na výmere 4 854 m².

Plochy súkromných záhrad prechádzajú zo zastavaného územia ku hranici intravilánu s extravilánom, z časti sú vnútroblokovo uzavreté zástavbou a sú obhospodarované ako zeleninové a ovocné sady.

Plocha záhrad 363 603 m².

Trvalé trávne porasty sa nachádzajú v blízkosti vodného toku Váhu a slepých ramien na výmere 65,6979 ha.

V obci pôsobí niekoľko firiem zaoberajúcich sa poľnohospodárskou výrobou:

Veľkokapacitný chov hospodárskych zvierat bol zlikvidovaný zánikom ŠM, enviromentálna záťaž (zdevastované prostredie areálu) pretrváva, firmy prenajímajúce si pôvodné objekty ako aj noví majitelia nevynakladajú žiadne prostriedky na zlepšenie tohto stavu.

Medzi zdroje znečistenia a obťažovania zápachom a hlukom sa radia súkromné chovy úžitkových hospod.zvierat a psov. Zariadenia na chov sú v mnohých prípadoch v dezolátnom stave, bez čistenia a v kontaktnej blízkosti bývania v priamom rozpore s hygienickými a veterinárnymi doporučeniami.

Výroba

Priemyselná a remeselná výroba, stavebníctvo a skladové hospodárstvo

sú v obci zastúpené výlučne súkromnými podnikmi, či už ako právnickými alebo fyzickými osobami.

Jedná sa predovšetkým o nasledovné zariadenia:

MACH TRADE – líkvi.akumulátorov, 21 zamestnancov

UT UMWELT UND TRANSPORTTECHNIK – výroba kontajnerov, 65 zamestn.

NOVOPLAST – laminovanie, 192 zamestnancov

AGROCHEMIX – exped.pesticídov, 15 zamestnancov

SAVOČ – oprava žeriavov, 12 zamestnancov

KOVORENOVA, náhrad.diely, 4 zamestnanci

ADAX, 2 zamestnanci
 PPZ CONZULTING, 4 zamestnanci
 DANKER – zhot.kanc.nábytku, 4 zamestnanci
 MHM MRENKA – stroj.výroba, 15 zamestnancov
 DREVOSTYL – výroba nábytku, 8 zamestnancov
 TINA – cukrár.výroba, 5 zamestnancov
 BRUTTO – výroba váh, 10 zamestnancov
 Pekáreň – 42 zamestnancov
 FRANKO – výroba nábytku, 12 zamestnancov
 Kamenárstvo –2 zamestnanci
 Zámočníctvo- 2 zamestnanci
 Sústružníctvo-drevovýroba, 1 zamestnanec
 Veľkosklad ovocia a zeleniny – 6 zamestnancov
 VELBA – veľkosklad nápojov, 5 zamestnancov
 AUTOPOTREBY – sklad náhr. dielov
 PRENA – sklad rat. nábytku , vo výstavbe

LPF

Lesné hospodárstvo

Kataster územia Dolnej Stredy je, tak ako celý okres Galanta, veľmi nízko zalesnený. Kriticky nízka lesnatosť súvisí so štruktúrou krajinného potenciálu, ktorý z väčšej časti predstavuje nížinný typ s vysokým potenciálo pre poľnohospodárstvo. Lesný porast je väčšinou sústredený do alúvia Váhu a je pozostatkom lužných lesov, kvalitu ktorých výrazne ovplyvnila výstavba vodného diela Kráľová. Plocha lesných pozemkov : 477 302 m²

A.2.13.2. Voda

Hlavnými zdrojmi povrchových vôd na území obce sú rieka Váh a z časti aj akumulčná voda v nádrži Vodného diela Kráľová (celkový objem 51,8 mil. m³, úžitkový objem 22,3 mil. m³, plocha 11,7 km²).

Rieka Váh priteká do obce v IV. triede čistoty, ktorá je ešte ovplyvnená odpadovými vodami bez čistenia, resp. minimálnym alebo nedostatočným čistením.

Podľa ukazovateľov:

- kyslíkový režim II. trieda (STN 757221)
- chemické ukazatele (dusitanový dusík) IV. trieda
- biologické a mikrobiologické ukazatele IV. trieda

Najväčším znečisťovateľom Váhu a podzemných vôd na území obce bol podnik Niklová huta Sereď. Zaberá plochu viac ako 70 ha. Vlastné vodné hospodárstvo používalo upravené vody čerpané priamo z Váhu. Jeho súčasťou bola skládka lúžienca a odkalisko popolovín, obe , prvá z časti (12 ha) a druhá celá, umiestnené na území Dolnej Stredy. Počas celej existencie podniku nebola vybudovaná čistiareň odpadových vôd a podnik nebol napojený na verejnú kanalizačnú sieť. Na základe uznesenia vlády SR čís.186 a 441 z roku 1993 a rozhodnutia ministra hospodárstva SR čís. 62 z roku 1993 podnik prešiel do likvidácie. Z výnosov likvidácie mali byť hrazené náklady na rekultiváciu skládky lúžienca.

Niklová huta bola od počiatku svojej činnosti v roku 1963 významným znečisťovateľom prostredia. Výrobný proces v podniku, ktorého produktom bola nikel, kobalt a ďalšie látky, emitoval do prostredia veľké množstvo tuhých , tekutých

a plyných znečisťujúcich látok. Časť z nich bola zachytávaná. Nepomerne väčšie množstvá boli však emitované do ovzdušia, do pôd, alebo boli ukladané na osobitné skládky.

Z energetického hospodárstva, založeného na spaľovaní hnedého uhlia, bol popolček ukladaný na odkalisko (troskové pole) v Dolnej Strede na ploche viac ako 26 ha, zriadeného na tento účel v inundačnom priestore Váhu. Dopravovaný bol vo forme hydroroztoku, ktorého základom boli technologické vody.

V súčasnosti vlastníkom časti skládky popolčeka je Cukrovar v Seredi. Viac ako 70% výmery odkaliska po ukončení výroby v podniku bolo postupne prekrytých navážkou kalov a zemín a povrch bol zatrávnený.

V 90-tych rokoch boli realizované až po dnešok výskumné úlohy, ktoré sa zaoberajú podzemnými vodami v oblasti troskového poľa. Vo vzorkách boli analyzované SO_4 , NO_3 , NH_4NO_2 , HPO_4 , Fe, Ni, Co, Cr, Mn. Podzemná voda je charakterizovaná vysokými hodnotami obsaku NH_4 (37 násobné prekročenie limitu pre pitnú vodu), NO_3 (2 – násobné prekročenie limitu) a NO_2 (24,5 – násobné prekročenie). Konštatuje sa, že na znečistení podzemnej vody sa podieľalo predovšetkým transportné médium popolčeka a lúženca.

Uvádza sa, že najvýznamnejší podiel na znečistení podzemných vôd predstavujú amónne a sulfátové ióny. V kvalite podzemných vôd v areáli podniku v prípade Ni bola hraničná hodnota prekročená 26 – násobne. Závery potvrdili výrazné znečistenie podzemných vôd síranmi, dusičnanmi, dusitanmi a amoniakom až do vzdialenosti 5 km od podniku.

Sledované boli aj vplyvy vypúšťania odpadových vôd z výroby, splaškových a dažďových vôd cez kanál v inundačnom území do Váhu. Tieto vody obsahovali pevnú fázu zloženú z kyslíčnikov, hydroxidov a solí Ni, Cr, Co a ropné látky. Dno a boky kanála neboli izolované žiadnym spôsobom. Odpadové vody znečisťovali podzemné vody a nívne sedimenty Váhu, ktorých hrúbka v tomto mieste dosahuje 8 – 12 m.

Analýzy preukázali, že v technogénnych sedimentoch, ktorých objem je 24 000 m³ obsah Ni 70 – násobne prekračuje hraničné hodnoty v 86% prípadoch analyzovaných vzoriek.

Obsah Cr prekročil limitné hodnoty 13 – násobne, obsah Co prekročil 10 – násobne.

Podzemné vody inundácie boli analyzované na SO_4 , NO_3 , NH_4 , Ni, Cr, Co, Cd, Pb a ropné látky. Charakteristické sú 15 – násobným prekročením limitov u NH_4 , 19 – násobným prekročením limitov Ni, 22 násobným prekročením limitov pre ropné látky (v 70% prípadov analyzovaných vzoriek).

Súčasne sa overovala geologická stavba okolia kanála a podložia troskového poľa. Bola zistená nadlimitná kontaminácia sedimentov zložkami Pb, Ni, Co, Cr a nerozpustnými látkami (NEL) a trosky zložkami As, Co, Cr, Ni, B a sulfidickej S. Nebola však preukázaná intenzívna migrácia kontaminantov zo sedimentov kanála a z troskového poľa do podzemnej vody a okolia.

Podľa analýzy znečistenia podzemných vôd je pravdepodobné, že v priestore pod lúžencom postupne dochádza ku zmene NH_4 na NO_2 a NO_3 v podzemných vodách mechanizmom, ktorý nie je zatiaľ definovaný, ktorý si však vytvára sama príroda. Doterajší monitoring naznačuje, že znečistenie NH_4 a NO_2 je priestorovo stabilizované a že siaha od skládky lúženca do vzdialenosti asi 2,5 km.

Fyzikálno-chemické procesy v podzemných vodách potenciálne, resp. veľmi pravdepodobne ohrozia až znemožnia ich použitie na pitné účely.

Zásady ochrany povrchových a podzemných vôd

Hlavnými usmerňujúcimi dokumentami sú právne predpisy, pričom primeraná právna ochrana znamená zásadný a priamy podklad pre ochranu vôd.

Zákon č.138/1973 Zb.o vodách (vodný zákon) okrem iného hovorí o systéme zákazov znečisťovať povrchové a podzemné vody, meniť ich teplotu a funkčné zameranie, zasahovať do pôdy a robiť úpravy hospodárenia v povodiach. Ustanovuje povinnosti zabráňovať nepriaznivým odtokovým pomerom, splavovaniu pôdy, zlepšovať referenčné schopnosti rybníkov ako aj plánovite odstraňovať doterajšie znečistenie vôd, riadnou správou, prevádzkou a údržbou, prípadne výstavbou potrebných zariadení. Povinnosti sa nevzťahujú iba na tých, ktorí s vodami nakladajú, ale na každého, pričom pod pojem ochrana vôd treba zahrnúť nielen ochranu samotného toku, ale aj starostlivosť o pramene, korytá tokov, studne a iné zariadenia pre zadržiavanie a využívanie povrchových resp.podzemných vôd.

Ochrana vodného bohatstva sa člení podľa stupňa a spôsobu ochrany:

- všeobecnú ochranu (vodný zákon všeobecne)
- širšiu regionálnu ochranu
- sprísnenú, tzv.špeciálnu ochranu

Všeobecná ochrana

-podzemných a povrchových vôd je uvedená v §4 zákona o vodách, kde sa užívateľom ukladá dbať o ich ochranu a účelné využívanie a ďalej v §17, kde vlastníkom alebo užívateľom lesných alebo poľnohospodárskych pozemkov a rybníkov ukladá povinnosť tieto obhospodarovať takým spôsobom, ktorý by nielen uchovával poľnohospodársky vhodné podmienky z hľadiska množstva a akosti vôd ale aj napomáhal tieto ešte zlepšiť.

Ochrana akosti ovrchových a podzemných vôd je osobitne zdôraznená v § 23 a § 25 zákona, kde je uložená povinnosť zneškodniť vypúšťané odpadové vody tak,aby nebola ohrozená alebo zhoršená akosť povrchových alebo podzemných vôd. V § 28 sa zdôrazňuje prednostné postavenie podzemných vôd, ktoré sú prednostne vybrané na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a na účely, na ktoré je použitie pitnej vody ustanovené osobitným predpisom.

Regionálna - širšia ochrana

- spočíva v tom, že sa v určitých hospodárskych územiach uplatňujú všeobecné zásady v širšom regionálnom rozsahu, vláda republiky alebo vodohospodárske orgány môžu upraviť alebo zakázať v týchto oblastiach činnosti, ktoré by mohli ohroziť vodohospodárske záujmy. Táto ochrana vyplýva z § 18 zákona o vodách a realizuje sa vyhlásením chránených vodohospodárskych oblastí.

CHVO sú oblasti, v ktorých sa v dôsledku priaznivých prírodných podmienok vytvárajú prirodzené akumulácie povrchových a podzemných vôd. CHVO majú svoj strategický význam v komplexe ochrany prírodného prostredia a sú plne v súlade s princípmi trvale udržateľného života na zemi. CHVO možno definovať ako územný celok, v ktorom sa nachádzajú významné povrchové podzemné zdroje vôd zahrňujúce ich hydrologické resp. hydrogeologické povodie.

Sprísnená, tzv.špeciálna ochrana

- sa uskutočňuje formou pasívnej hygienickej ochrany (PHO) a to pre všetky využívané zdroje podzemných a povrchových vôd. Patrí sem aj ochrana území v rámci vodárenských tokov a ich povodí v zmysle vyhlášky MLVH č.

10/77 Zb. ako i ochrana záujmových území výhľadových vodohospodárskych diel. Špeciálna ochrana znamená osobitne sprísnené požiadavky najčastejšie z hľadiska akosti vôd, ale i výdatnosti vodných zdrojov určených na uvedené zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, teda zabezpečujúce ochranu jednej zo zložiek životného prostredia. Ich stanovenie vyplýva z § 19 zákona o vodách a realizuje sa najmä stanovením pásiem hygienickej ochrany.

Pre stanovenie pásiem hygienickej ochrany platí Úprava o základných hygienických zásadách pre zriaďovanie, vymedzenie a využívanie ochranných pásiem vodných zdrojov určené na hromadné zásobovanie pitnou vodou a úžitkovou vodou a pre zriaďovanie vodárenských nádrží, uverejnených vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva SSR ako Záväzná opatrenia č. 17/74 z 20.7. 1979.

A.2.13.3. Ovzdušie

Kvalita ovzdušia bola ovplyvňovaná emisiami z technologických procesov a energetických zdrojov Niklovej hute. K nepriaznivému stavu prispievali emisie z dopravy, zo spaľovania tuhých a kvapalných palív v kotolniciach.

Tuhé emisie v ovzduší

V 80-tych rokoch počas výroby v NHS dosiahla skládka lúženca výšku viac ako 35 m a vietor bez odporu začal strhávať jej vrchné vrstvy a začali vznikať prachové búrky. Lúženec vnikal do uzavretých a utesnených priestorov, znečisťoval a znehodnocoval bytové zariadenia, doplnky a potraviny, ničil poľnohospodárske kultúry. Vlečka lúženca dosahovala dĺžku viac ako 50 km a bola pozorovaná na strednom Považí a v okolí Nových Zámkov.

V rokoch 1976 – 1980 bol vyskúšaný experimentálny postrek povrchu lúženca prípravkom Antieróza a viacerými látkami vyskúšanými, alebo vyvinutými v laboratóriách podniku. Všetky sa ukázali ako veľmi málo účinné.

V 80. rokoch spracované štúdie navrhujúce stabilizáciu povrchu lúženca skrúpaním, alebo postrekom disperznými hmotami, alebo zakrytím cementovou škrapinou. Projekty boli neúčinné a ďalej sa nerozvíjali.

V rámci stavby závlahovej sústavy Galanta – Veľká Mača bola na skládku lúženca dovedená potrubná sieť závlahovej vody a na skládke bola inštalovaná sústava vodných diel. Tento systém sa ukázal ako z časti účinný proti rozprachu lúženca do ovzdušia, ak bol využívaný v aktuálnom čase prúdenia výsušných vetrov. V súčasnosti je možné konštatovať, že vo vzťahu ku katastru Dolnej Stredy je toto opatrenie neúčinné, resp. účinné len minimálne. Obyvatelia obce poukazujú na vrstvy mikroskopických čiastočiek lúženca, ktoré prenikajú do domov cez okenné, dverné a strešné konštrukcie. Súčasne vznikla obava z potenciálnej akcelerácie znečisťovania podzemných vôd.

Štátny zdravotný ústav v Galante priebežne vyhodnocuje monitoring prašného spadajú aj na území Dolnej Stredy pri čističke odpad. vôd.

Hodnoty pH 1% vodného výluhu prašného spadajú sú klesajúce, ale stále alkalické.

Obsahy ťažkých kovov v prašnom spade v mg.m⁻² v Dolnej Strede pri ČOV v roku 2000:

Mn	35.00
Zn.....	89.08
Co.....	1.34
Cd.....	0.12
Cr.....	7.06
Ni.....	2.18

Pb.....8.18

Z hľadiska posúdenia hodnôt nameraných na iných kontrolných stanovištiach v okolí NHS patria hodnoty v Dolnej Strede medzi najvyššie. Napriek uvedeným zisteniam kompetentné orgány situáciu neriešia.

SO₂

Mierny pokles emisií oxidu siričitého bol dosiahnutý plynofikáciou teplárne na tuhé palivo v NHS .Majiteľom zdroja je Cukrovar Sereď.

Územia postihnuté imisiami

Najrozsiahlejšími územiami postihnutými záťažou NHS sú skládka lúženca (celková rozloha 36 ha z toho 12 ha je v katastri Dolnej Stredy), na ktorej bolo deponovaných v čase ukončenia výroby viac ako 6 500 tisíc ton lúženca. Ďalším územím je odkalisko (troskové pole) v inundačnom priestore Váhu na ploche viac ako 26 ha. Na toto odkalisko bol popolček z energetického hospodárstva NHS dopravovaný formou hydroroztoku.

Územie postihnuté záťažou je aj pod potrubným vedením na betónových pilieroch, vedúcich z areálu podniku NH na troskové pole.

A.2.13.4. Pôda

V území obce sa nachádza kvalitná orná pôda, ktorá si kvôli zaužívanému veľkoplošnému spôsobu hospodárenia vyžaduje značný systém zavlažovania. Vzhľadom na polohu katastra v nížinnej odlesnenej krajine a po odstránení aj vegetácie na medziach z poľnohospodárskej krajiny je územie náchylné k veternej erózii. Táto sa prejavuje odnosom pôdy a jej ukladaním na iných miestach naviatím. Tým sa strácajú najmenšie pôdne častice, hnojivá i vysiate osivá, zoslabuje a zhoršuje sa ornica, ničia sa kľúčiacie rastliny, poškodzujú sa vzrastlé rastliny, roznášajú sa semená plevelov, šíria sa choroby rastlín prenosom choroboplodných spór a mikróbov.

Návrh opatrení proti pôsobeniu erózie by sa mal riešiť v rámci projektov pozemkových úprav, pri ktorých ide najmä o racionálne priestorové usporiadanie pozemkového vlastníctva pri rešpektovaní ochrany životného prostredia, tvorby územného systému ekologickej stability a prevádzkovo-ekonomických hľadísk poľnohospodárskej výroby. Opatrenia na protieroznú ochranu spočívajú v návrhoch na zatravnovanie a zalesňovanie.

Z hľadiska zaťaženia pôd agrochemizáciou sa v súčasnosti nemôže hovoriť o poškodení alebo zaťažení. Priemerná dávka čistých živín NPK na 1 ha poľnohospodárskej pôdy sa v roku 1996 pohybovala okolo 50 kg, pričom asi 1/3 orných pôd sa nehnojí vôbec. Od roku 1991 sa hnoja len trhové plodiny (cukrová repa, repka zimná...) základnými dávkami. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať otázke zvýšenia a skvalitnenia výroby maštalného hnoja.V katastri obce Dolná Streda sa nenachádza veľkokapacitný chov hospodárskych zvierat, čo vplyva aj na produkciu spomínaného maštalného hnoja.Súkromne hospodáriaci roľníci na hnojenie nevhodne využívajú čiastočne vysušené kaly z ČOV v Dolnej Strede.

Výživa a chrana plodín a pôdy, pokiaľ sa ešte aplikuje, by sa mala aplikovať podľa rozborov pôd a škodlivých činiteľov. Najviac fungicídov a insekticídov sa používa na ošetrovanie proti chorobám a škodcom. Pri chemickej ochrane je potrebná včasná účinnosť zásahu za predpokladu, že nebudú ohrozené včelstvá, vodné a rybné hospodárstvo.

Ochrana poľnohospodárskeho pôdneho fondu je právne zabezpečená zákonom SNR č. 307/1992 Zb. a zákonom č. 83/2000 Z.z. Veľké opodstatnenie pri ochrane má tzv. ekologické hospodárenie na pôde, ktoré vyžaduje uplatnenie racionálnej sústavy hnojenia poľnohospodárskych plodín. Navrhujú sa rôzne programy na vylúčenie intenzívneho využívania pôdy pomocou agrochemikálií a návrat k využívaniu prirodzenej úrodnosti pôdy a k uzavretým výrobným cyklom naturálneho hospodárenia na nej.

Odňatie poľnohospodárskej pôdy z PPF sa v posledných rokoch značne obmedzuje sprísnením ochrany poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona SNR č. 307/1992 Z.z. a zák. č. 83/2000 Z.z.

Zvlášť vyčlenenú časť pôdneho fondu v katastri Dolnej Stredy tvoria kontaminované pôdy. Kontaminácia pôd je dvojakého pôvodu, a to:

- priamo výrobou v areáli najväčšieho znečisťovateľa Niklovej hute, na ploche kanála v inundačnom území, plochou troskového poľa a skládkou lúženca -sekundárnou kontamináciou, následným šírením znečistenia z kontaminovaných bodov a plôch.

V areáli podniku bol vykonaný prieskum znečistenia zemín, pôdy a horninového prostredia. Znečistenie zemín je charakterizované pozoruhodným a nadlimitným obsahom vanádu a zvýšenou koncentráciou PCB a EOCL. Jednoznačne dominujúce je nadlimitné znečistenie v povrchovej a podpovrchovej vrstve Ni, Cr, Co a sulfidickou S. Znečistenie zemín ropnými látkami nebolo preukázané. Zistená bola iba zanedbateľná migrácia Ni, Cr a Co v pôvodnom prostredí, a to v dôsledku ich nízkej vylúhovateľnosti.

Obsahy Ni, Co a NH₄ sú v nadlimitných hodnotách. V prípade Ni a Co však ide o lokálne znečistenie. V prípade NH₄ ide o plošne rozsiahle znečistenie.

V prípade pôdy okolo skládky lúženca je potrebné vykonať také legislatívne a technické opatrenia, aby táto nebola využívaná ako pôda poľnohospodárska. Vhodné by bolo jej preradenie medzi plochy využívané napr. na pestovanie palivového dreva. Alternatívne uvažovať s fytoremediáciou kontaminovaných pôd rastlinami, ako hyperakumulátormi ťažkých kovov a rastlinami, ktoré v pôde rozkladajú PCB a EOCL a ropné látky. Tento systém je nutné aplikovať aj na ploche troskového poľa, kde sa silné znečistenie "sanovalo" prekrytím zeminou.

V prípade ponechania skládky lúženca na mieste až do doby jeho likvidácie (množstvo rozprášeného lúženca je takmer zhodné s množstvom, ktoré sa odváža), čo vzhľadom na súčasný stav a nezáujem kompetentných orgánov môže trvať aj desiatky rokov, reálne trvá vysoká stála kontaminácia prostredia. Je nutné sledovať výsledky monitorovania kontaminovanej pôdy, vody, vegetácie a zdravotného stavu obyvateľstva so zameraním na špecifické druhy ochorení (viď príslušná kapitola).

Prírodná rádioaktivita a radónové riziko

Rádioaktívne suroviny sa v danom území nenachádzajú.

Radón vzniká v prírodnom prostredí prirodzeným rádioaktívnym rozpadom uránu U 238, ktorý je v stopových množstvách prítomný vo všetkých horninách. Radón nie je stabilný, ale ďalej sa rozpadá na tzv. dcérine produkty. Tie sa viažu na aerosolové a prachové časti v ovzduší, z ktorými vstupujú do živého organizmu ingesciou a inhaláciou. Je jedným z faktorov vplývajúcich na zdravotný stav obyvateľstva, ktorého účinku je obyvateľstvo vystavené predovšetkým zo stavebných materiálov, z horninového podlažia budov a z vody.

V roku 1991 na území Trnavského kraja realizoval Uranpres š.p. Spišská Nová Ves rad meraní, výsledko ktorých bolo vytvorenie mapy radónového rizika v mierke 1 : 200 000. Dolná Streda spadá do územia s nízkym radónovým rizikom. V prírodnom pozadí je to možné, ale na základe neskorších prieskumov (Atlas krajiny, MŽP SR 2002, mapa č.57 Prognóza radónového rizika) je pravdepodobne v lokalite Dolná Streda vysoké radónové riziko spôsobené antropogénnymi stresovými faktormi (skládka lúženca a popolčeka). Prezentované výsledky radónového prieskumu nie je možné použiť ako podklad pre detailné územné plánovanie a nenahrádzajú podrobný radónový prieskum. Výsledky podávajú len základné informácie o radónovej situácii a slúžia ako podklad pre usmernenie ďalších prieskumných prác.

Na základe platnej vyhlášky MZ SR č.12/2001 Z.z. o požiadavkách na zabezpečenie radiačnej ochrany je určený postup stanovenia objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a priepustnosti základových pôd stavebného pozemku prílohou č.7. Pri výstavbe nebytových budov určených na pobyt osôb dlhší ako 1000 hodín počas kalendárneho roka a pri výstavbe bytových budov je potrebné dodržať §14 hore uvedenej vyhlášky. Podľa tejto legislatívy pri každej novej výstavbe vyššie uvedených objektov je potrebné zabezpečiť vykonanie prieskumu radónu v podlaží stavby, bez ktorého nebude možné vydať stavebné povolenie na stavbu.

Prieskum ekvivalentnej hmotnostnej aktivity rádionuklidov a stavebných materiálov vo vzorkách odobratých v r. 1989 preukázal nasledovné merné aktivity Ra226 (Am) a ekvivalentné merné aktivity Ra226 (Aekv) v Bq.m-3 na porovnanie s prípustnou úrovňou Am =120 a Aekv= 379 :

- kváder – L'SH Pórobetón Dolná Streda	Am=98	Aekv=188
- kváder – L'SH Pórobetón Dolná Streda	Am=77	Aekv=157
- popolček – L'SH Pórobetón Dolná Streda	Am=91	Aekv= 203

L'SH Pórobetón Dolná Streda ukončila výrobu v roku 2003. Pórobetónové kvádre boli použité na väčšine stavieb v Dolnej Strede.

Erózne javy

Vzhľadom na charakter poľnohospodárskej krajiny je územie náchylné na veternú éróziu.

A.2.13.5. Hluk, prach a vibrácie

Hlukové pomery v kontakte frekventovaných komunikácií I/51 a II/507 dosahujú úroveň do 70 (75) dB, čo v nemalej miere vplyva , vrátane vibrácií, nielen na zdravie ľudí, ale aj na flóru a faunu. Nebezpečnosť ich pôsobenia na človeka je najmä v tom, že zvuková energia v porovnaní napr. s chemickými škodlivosťami nezanecháva žiadne merateľné rezíduá.

Obytnú zónu v blízkosti štátnych ciest je potrebné pred hlukom chrániť v súlade s Nariadením vlády SR č. 40/2002 Z.z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami.

Počas repnej kampane hlukom zaťažuje územie Dolnej Stredy aj tepláreň, ktorá je majetkom Cukrovaru Sered', v blízkosti areálu bývalej NHS je obytná zóna pod vplyvom hlukovej záťaže šíriacej sa z prevádzok v NH. Meranie hlukovej hladiny je potrebné v záujme ochrany zdravia obyvateľov aktualizovať a realizovať opatrenia na jej elimináciu.

Šokujúci fenomén stresujúci obyvateľstvo je aj prašnosť skládky lúženca a popolčeka. Ročne sa do ovzdušia rozpráši cca 600 ton lúženca. Pri prevládajúcich vetroch z juhozápadu sú mikročastice z vrchných obnažených častí

skládky lúženca strhávané a vnikajú aj do uzavretých a utesnených priestorov, znečisťujú a znehodnocujú bytové zariadenia, doplnky a potraviny, ničia poľnohospodárske kultúry. Táto činnosť je zčasti redukovaná skrúpaním skládky lúženca v inkriminovanom čase vodou, efektívnosť a účinnosť tohto riešenia je zanedbateľná.

Nadmerným hlukom, prašnosťou a vibráciami bolo územie Dolnej Stredy aj jej obyvateľov zaťažené najmä počas výstavby Vodného diela Kráľová a nového mosta ponad Váh (pri Váhovciach). Ťažké mechanizmy a nákladná doprava zničili povrchy vozoviek a poškodili statiku mnohých rodinných domov. Vzniknuté škody neboli nahradené.

Hlukové zaťaženie z rýchlostnej komunikácii I/51 narastá a vyžaduje návrh opatrení na ochranu obytných zón.

A.2.13.6. Faktory pozitívne ovplyvňujúce kvalitu životného prostredia

Na území obce sa nachádza poľnohospodárska pôda v I. a II. bonitnej triede, popri Váhu sú to zvyšky lužných lesov, v ktorých sa začína usídľovať živočíšstvo, migrujúce pravdepodobne až z územia VD Gabčíkovo. Terajšie koryto Váhu obsahuje nánosy štrkopieskov, v miestach bývalého koryta sú pod povrchom zásoby riečného piesku.

V obci je narazená artézska studňa (na Kostolnom námestí).

A.2.13.7. Odpady

Obec má od konca roku 2002 nový Program odpadového hospodárstva.

Občania obce a podnikateľské subjekty vyprodukovali v rokoch 1996 – 2000 2 077 t komunálneho odpadu. Podnikateľské subjekty na základe dohody s Obec. úradom refundovali v tomto období obci náklady za uloženie TKO. Odvoz odpadu si tieto firmy zabezpečovali sami. Komunálny odpad od občanov sa v obci sústreďoval v 110 l a 1 100 l nádobách s odvozom v týždenných intervaloch. Vývoz zabezpečovala firma TEKOM Sereď. Skládkovania odpadu pre obec vykonáva firma KOMPLEX LOBE so sídlom v Pustých Sadoch. Komunálny odpad sa odvážal na skládku ako netriedený.

Obec zabezpečovala v tomto období týždenný vývoz zhruba 300 ks KUKA nádob, 6 ks 1 100 l nádob a 10 ks veľkoobjemových kontajnerov. Náklady obce pri manipulácii s komunálnym odpadom za roky 1996 – 2000 dosiahli čiastku 2 036 tis. Sk.

Obec je členom združenia KOMPLEX, ktoré postupne dobudováva riadenú skládku v Pustých Sadoch.

V katastrálnom území obce sú najzávažnejšími skládka lúženca, skládka popolčeka z činnosti teplárne Cukrovaru – využívaná počas repnej kampane. Postupne likvidované boli divoké skládky bodovo rozptýlené najmä popri Váhu, ktoré napriek nariadeniam a zákazom Obecného úradu sa obnovujú a súvisia najmä so stavebným odpadom vznikajúcim pri budovaní alebo opravách rodinných domov alebo výrobných prevádzok, majiteľmi ktorých (v poslednom období) nie sú ani obyvatelia Dolnej Stredy, ale občania zo susedných Váhoviec alebo aj Sereď. Zber nebezpečného odpadu likviduje na základe zmlúv 2x do roka firma KOMPLEX LOBE.

Celoštátny význam má firma MACH TRADE ako jediný likvidátor olovených akumulátorov.

Obec nemá vybudovaný zberný dvor ani separovaný zber odpadu, nemá kompostovacie zariadenie. Narezaná haluzina zo záhradok sa sústreďuje pri kontajneroch, kde je následne spaľovaná.

Systém odpadov z domácnosti zabezpečuje vybudovaná kanalizačná sieť a následne ČOV nachádzajúca sa v katastri obce.

V zmysle zákona o odpadoch č.223/2001 Z.z. je obec zodpovedná za nakladanie a likvidáciu komunálneho a drobného stavebného odpadu, ktorý vzniká na území obce. Tieto odpady sú v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 (Katalógu odpadov) v znení Vyhlášky MŽP SR č.409/2002 Z.z. zaradené nasledovne (druhy odpadov v členení na komodity):

1. opotrebované batérie a akumulátory

- 20 01 33 batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 06 06 02 alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie

- 20 01 34 batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33

2. elektronický šrot

- 20 01 035 vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23 obsahujúce nebezpečné časti (iba odpady so spotrebnej elektroniky)

3. odpady z polyetyléntereftalátu

- 20 01 39 plasty z komunálnych odpadov (len z PET)

4. odpady z polyetylénu

- 20 01 39 plasty z komunálnych odpadov (len z PE)

5. odpady z polypropylénu

- 20 01 39 plasty z komunálnych odpadov (len z PP)

6. odpady z polystyrénu

- 20 01 39 plasty z komunálnych odpadov (len z PS)

7. odpady z polyvinylchloridu (PVC)

- 20 01 39 plasty z komunálnych odpadov (len z PVC)

8. odpady zo žiaroviek s obsahom ortuti

- 20 01 21 žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť

9. odpady z papiera

- 20 01 01 papier a lepenka z komunálnych odpadov

10. odpady zo skla

- 20 01 02 sklo z komunálnych odpadov

11. biologicky rozložiteľné odpady

- 20 01 01 papier a lepenka z komunálnych odpadov

- 20 01 08 biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad

- 20 01 25 jedlé oleje a tuky

- 20 01 38 drevo iné ako uvedené v 20 01 37

- 20 02 01 biologicky rozložiteľný odpad

- 20 03 01 zmesový komunálny odpad

- 20 03 02 odpad z trhovísk

Na základe schváleného Programu odpadového hospodárstva obce Dolná Streda vypracovaného v zmysle zákona č.223/2001 Z.z. o odpadoch a vyhlášky č. 283/2001 Z.z. a č.509/2002 Z.z. v nadväznosti a v súlade s Programom okresu doporučujeme, aby zberný dvor na zhromažďovanie a triedenie odpadov bol umiestnený na vhodnej spevnenej ploche vo vlastníctve obce, situovanej mimo obytných objektov, s dobrou dopravnou dostupnosťou. Predpokladaný termín

realizácie : 2005. V súvislosti so zberným dvorom doporučujeme umiestnenie kompostovacieho zariadenia. Na oplótenie areálu a stavebné konštrukcie doporučujeme použiť ekologicky nezávadné materiály spĺňajúce estetické i výchovné nároky v danom území.

A.2.13.8. Územný priemet ekologickej stability krajiny

Biokoridory nadregionálneho významu

Váh – je najväčším vodným tokom okresu, ktorý preteká jeho východnou časťou. Svojou činnosťou v rozhodujúcej miere modeloval okolitú časť Podunajskej nížiny. Výsledkom dlhodobého vývoja je súčasný charakter alúvia Váhu značne pozmenený zásahmi človeka. Celé alúvium lemujú lesné spoločenstvá lužných lesov v pozmenenej forme. Pôvodné lesné spoločenstvá ako vrbové topoliny (Saliceto – Populetum) ako aj topoľové jaseniny (Fraxineto-Populetum) sa zachovali len v refugiálnych polohách. Napriek uvedeným premenám rieka Váh a jeho inundácia je najdôležitejším prvkom ekologickej stability okresu.

Návrhy dotýkajúce sa potrieb d'alšieho dotvorenia siete osobitne chránených častí prírody a krajiny

- v biokoridoroch priebežne zabezpečiť programy starostlivosti alebo záchrany
- v biokoridoroch prednostne odstraňovať stresové faktory

Návrhy tvorby vychádzajúce z potrieb úpravy súčasnej krajinnej štruktúry

- zabezpečiť výsadbu líniovej zelene pozdĺž poľných ciest, podporovať návrat autochtónnych drevín a pôvodných ovocných odrôd s nadväzujúcimi spoločenstvami ako náhrady za topoľ šľachtený a agátové zárašty v poľnohospodárskej krajine
- zabezpečiť revitalizáciu tokov
- vypracovať osobitné projekty pre renaturáciu a revitalizáciu mŕtvych ramien
- zabezpečiť revitalizáciu sídiel a poľnohospodárskych objektov
- obnoviť pôvodné poľné (furmanské) cesty v kombinácii s cyklistickými trasami formou polyfunkčných komunikácií s nadväzujúcimi prvkami líniovej zelene (malá architektúra)

Návrhy tvorby vychádzajúce z potreby sanačných a agrotechnických úprav

- vylúčiť závlahové systémy s veľkým akčným rádiusom (fregaty) v záujme obnovenia siete líniovej zelene a ochrany zajaca poľného

Návrhy tvorby vychádzajúce z potreby realizácie znižovania vplyvu stanovených faktorov

- dobudovanie verejnej kanalizácie
- revitalizácia skládky lúženca v NH Sereď
- sanácia nevyhovujúcich skládok odpadov
- vybudovanie skládky stavebného odpadu pre obvod Sereď
- maximálne spracovanie biologického odpadu na organické hnojivá
- rozširovať zber a využívanie druhotných surovín
- v iných aspektoch uplatňovať POH okresu Galanta v časových horizontoch cieľov

Ostatné opatrenia

- uprednostňovať tvorbu projektov pozemkových úprav v územiach najviac ovplyvnených antropogénnou činnosťou
- vytvoriť podmienky pre výkon komplexného monitoringu prostredia v území s najvyššou kontamináciou pôd
- vykonať prevod častí PPF a ostatných plôch do LPF.

A.2.14. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V údolnej nive pozdĺž celého toku Váhu sú akumulované štrkopiesky. V prirodzenom stave sú štrky vhodné do násypov, na podsypy, na drenáže a filtračné vrstvy, na spevnenie krajníc a stabilizáciu zemín. V prípade výstavby vodného diela Sered' - Hlohovec, v časti dotýkajúcej sa katastra Dolnej Stredy, obec sa bude aktívne zapájať do programu výstavby so zreteľom na ochranu záujmov obce a jej obyvateľov, vrátane ťažby štrkopieskov. Územie pozdĺž Váhu, v súlade s cieľmi a zámermi RÚSES- u, bude určené na rekreáciu.

A.2.15. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Okrem území definovaných v kapitole A.2.13 a v kapitole A.2.14 sa v riešenom území nachádzajú plochy bývalého odkaliska a skládky lúženca vyžadujúce zvýšenú ochranu pred prenikaním znečisťujúcich látok do životného prostredia.

A.2.16. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely

Z návrhu riešenia územného plánu vyplynuli nároky na záber poľnohospodárskej pôdy v extraviláne aj intraviláne o celkovej výmere 139,21 ha, z čoho vo výhľade je 65,52 ha.

Jedná sa o lokality : -č.1 Haviarske pole, č.2 pri Novej ulici -s funkciou bývania
 -P1 až P4 s funkciou výrobnou
 -R1 až R3 s funkciou rekreačnou

Lokalita č.1 Haviarske pole - bývanie

o celkovej rozlohe 16,41 ha z čoho v zastavanom území sa nachádza 2,45 ha, čo predstavujú záhrady rodinných domov. Mimo zastavaného územia je orná pôda poľnohospodársky obrábaná súkromnými vlastníkmi. V území sa nachádza objekt vodného zdroja vo vlastníctve Cukrovaru Sered' s ochranným pásmom vymedzeným oplotením. Predmetná lokalita susedí z troch strán so zastavaným územím obce Dolná Streda a zo štvrtej strany zastavaným územím mesta Sered'. BPEJ v riešenej lokalite je 0017002.

Lokalita č.2 pri Novej ulici - bývanie

o celkovej rozlohe 14,36 ha z čoho v zastavanom území sa nachádza 1,63 ha, čo predstavujú záhrady rodinných domov. Mimo zastavaného územia je orná pôda

poľnohospodársky obrábaná súkromnými vlastníkmi. Predmetná lokalita susedí z troch strán so zastavaným územím obce Dolná Streda.
BPEJ v riešenej lokalite je 0017002.

Vo všeobecnosti sú do bytovej výstavby započítané celé parcely i plochy komunikácií, z čoho sa predpokladá orientačne 40% zastavanej plochy. Zvyšok t.j. 60% môže byť perspektívne využitý ako PPF (záhrada, trvalý trávny porast).
Miera využitia pozemkov: koeficient zastavanosti 0,35-0,25.

Lokalita P1- výroba

o celkovej rozlohe 23,71 ha mimo zastavaného územia.V súčasnosti je orná pôda poľnohospodársky obrábaná súkromnými vlastníkmi, napriek tomu, že sa jedná o pôdu v tesnej blízkosti skládky lúženca neustále sprášovaného a zmývaného do ornej pôdy,ktorá je tým kontaminovaná ťažkými kovmi. Kontaminácia bude pretrvávať aj po odstránení skládky lúženca (termín 2012). Predmetná lokalita susedí zo severnej strany s areálom NHS a bývaleho areálu LSH dnes Firmy Dong Jin Precision Slovakia. Alternatívne môže byť pôda využívaná aj na pestovanie palivového dreva.

BPEJ v riešenej lokalite je 0017002 a 0016001.

Lokalita P1´ - výroba - výhľad

o celkovej rozlohe 16,39 ha mimo zastavaného územia.V súčasnosti je orná pôda poľnohospodársky obrábaná súkromnými vlastníkmi, napriek tomu, že sa jedná o pôdu v tesnej blízkosti skládky lúženca neustále sprášovaného a zmývaného do ornej pôdy,ktorá je tým kontaminovaná ťažkými kovmi. Kontaminácia bude pretrvávať aj po odstránení skládky lúženca (termín 2012). Alternatívne môže byť pôda využívaná aj na pestovanie palivového dreva.

BPEJ v riešenej lokalite je 0017002 a 0016001.

Lokalita P2 - výroba - výhľad

o celkovej rozlohe 7,25 ha mimo zastavané územie obce.V súčasnosti je orná pôda poľnohospodársky obrábaná súkromnými vlastníkmi. Lokalita leží v dotyku k rýchlostnej komunikácii I/51 Trnava-Nitra.

Predpokladaná zástavba lokality bude slúžiť ako bariéra voči nadlimitnému a narastajúcemu hlukovému zaťaženiu obytných zón existujúcich aj navrhovaných.

BPEJ v riešenej lokalite je 0017002.

Lokalita P3 - výroba

o celkovej rozlohe 1,38 ha mimo zastavané územie obce.V súčasnosti je orná pôda poľnohospodársky obrábaná súkromnými vlastníkmi. Leží pri účelovej komunikácii k ČSPH pri ceste I/51 a je vybavená inžinierskymi sieťami.

BPEJ v riešenej lokalite je 0017002.

Lokalita P4 - výroba - výhľad

o celkovej rozlohe 17,23 ha mimo zastavaného územia.V súčasnosti sa na uvedenej ploche nachádza skládka lúženca. Pôda pod skládkou je poľnohospodársky nevyužitelná nakoľko kontaminácia bude pretrvávať dlhodobo aj po odstránení skládky lúženca (termín 2012). Stav pôdy a jej využiteľnosť je možné zhodnotiť až po odstránení skládky.

BPEJ v riešenej lokalite napriek ekologickej záťaži sa uvádza ako 0017002.

Vo všeobecnosti sú do plochy výroby započítané celé parcely i plochy komunikácií, z čoho sa predpokladá orientačne 80% zastavanej plochy. Zvyšok t.j. 20% môže byť perspektívne využitý ako PPF (ochranná a bariérová a trvalý trávny porast).

Lokalita R2 - rekreácia - výhľad

o celkovej rozlohe 24,65 ha mimo zastavaného územia. V súčasnosti sa na uvedenej ploche nachádza odkalisko bývalej NHS čiastočne "sanované" prekrytím zeminou. Časť odkaliska je využívaná Cukrovarom Sered' ako skládka odpadu.

V návrhu ÚP-O je s predmetným územím uvažované na rekreačno-športové účely bez stavebných zásahov do podlažia.

Napriek trvalému a neodstrániteľnému prekrytiu pôdy odpadnými látkami je BPEJ uvádzané ako 0017002.

Lokalita R3 - rekreácia

o celkovej rozlohe 4,80 ha mimo zastavaného územia sa nachádza v medzihrádzovom priestore pri slepých ramenách Váhu. V súčasnosti je územie zdevastované zariadením staveniska mostu cez Váh (betonárka a panelové komunikácie) ako aj budovaním VD Kráľová.

Napriek horeuvedeným faktom je BPEJ 0017002.

Poľnohospodárska pôda, ktorá je predmetom návrhu na odňatie z PPF je bez závlah.

Charakteristika pôdných jednotiek v katastri obce Dolná Streda:

7-miestny úplný kód BPEJ

0017002 - černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, stredne ťažké, na rovine bez prejavu plošnej vodnej erózie, bez skeletu, hlinité

0017005 - černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, stredne ťažké, na rovine bez prejavu plošnej vodnej erózie, bez skeletu, piesočnatohlinité

0018003- černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, ťažké, na rovine bez prejavu plošnej vodnej erózie, bez skeletu, ílovitohlini

0016001 - černozeme čiernicové, ľahké, vysychavé, na rovine bez prejavu plošnej vodnej erózie, bez skeletu, piesočné a hlinitopiesočné

0059001 - regozeme arenické (piesočné), na viatych pieskoch a rozplavených viatych pieskoch, ľahké, na rovine bez prejavu plošnej vodnej erózie, bez skeletu, piesočné a hlinitopiesočné

002002 - fluvizeme, typické karbonátové, stredne ťažké, na rovine bez prejavu plošnej vodnej erózie, bez skeletu, hlinité

Riešené územia nenarúšajú organizáciu PPF v katastri obce Dolná Streda ani neovplyvňujú organizáciu PPF susedných katastrov.

BPEJ bolo prevzaté z mapy BPEJ poskytnutej Katastrálnym úradom v Galante. Tabuľka vyhodnotenia záberov PPF v prílohe textovej správy.

A.2.17. Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska enviromentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov

Enviromentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie z enviromentálneho hľadiska neprináša pre územie žiadne rizkové faktory, naopak cieľom je zlepšenie kvality životného prostredia a existujúcich nepriaznivých vplyvov ako dôsledok dodržania navrhovaných opatrení. Medzi najhlavnejšie opatrenia, za predpokladu uprednostnenia a povýšenia záujmov obce a jej obyvateľov ako celku pred individualistickými záujmami jednotlivcov s cieľom finančného zhodnotenia vlastných zámerov, možno priradiť:

- ochranu kvality ovzdušia:
  - prehodnotením kategorizácie skládky lúženca ako malého zdroja znečistenia, ako aj kontrolou opatrení, ktoré by mali zabrániť jej sprášovaniu do okolia (v súčasnosti je skrúpanie vodou vo vzťahu ku katastru Dolnej Stredy neúčinné - viď kapitoly vyššie)
  - plynofikáciou v navrhovaných rozvojových územiach
  - zábránením spaľovaniu odpadov zo záhrad zriadením zberného dvora a kompostárne
  - kontrolou a monitorovaním najmä priemyselných prevádzok malých i veľkých podnikov
  - kontrolou aj súkromných chovov hospodárskych zvierat, psov - ich údržba, umiestnenie v obytných zónach je nevhodné
- ochranu kvality podzemných vôd:
  - odstránením skládky lúženca
  - revitalizáciou a sanáciou areálu bývalej NHS priamym zainteresovaním nových firiem na sanačných prácach
  - zamedzením akejkoľvek stavebnej činnosti na území bývalého odkaliska čiastočne sanovaného zeminou a zabezpečením monitoringu podzemných vôd v dotknutom území (viď kapitoly vyššie)
  - likvidáciou skládky Cukrovaru
- ochranu kvality vodného toku Váhu ukončením vypúšťania kanalizácie z bývalého areálu NHS (nový správca vodného hospodárstva je Cukrovar Sered')
- ochranu ornej pôdy pred eróziou budovaním siete plošných a líniových prvkov vegetácie v krajine
- sanáciu kontaminovaných pôd v okolí skládky lúženca vytvorením takých legislatívnych a technických opatrení, ktoré by umožnili preradenie pôdy z poľnohospodárskeho využívania medzi plochy využívané inak napr. na pestovanie palivového dreva. Využiť fytoremediáciu kontaminovaných pôd rastlinami, ako hyperakumulátormi ťažkých kovov a rastlinami, ktoré v pôde rozkladajú PCB a EOCL a ropné látky. Systém aplikovať aj v územiach, kde sa znečistenie pôd sanovalo ich prekrytím „čistou“ zeminou - napr. troskové pole.
- zmiernenie negatívneho vplyvu dopravy a výroby - riešené v príslušných kapitolách (vytváranie zelených bariér, vysoká zeleň...)
- minimalizáciu produkcie odpadov a správne zneškodňovanie odpadov, likvidáciu nepovolených skládok.

Ekonomické dôsledky navrhovaného riešenia

Pri uvažovanom náraste počtu obyvateľov v návrhovom období bude potrebné podporiť vznik nových pracovných miest v obci s čím súvisí aj umiestňovanie nových podnikateľských aktivít v obci. Dôležité je uprednostniť tie podnikateľské aktivity, ktoré napomôžu revitalizácii ekologicky zaťaženého územia

s prihliadnutím na fakt, že počas prevádzky NHS obyvatelia boli síce zamestnaní, ale až súčasné vyhodnotenia zdravotného stavu poukazuje na silný negatívny dopad zničeného životného prostredia na fyzické i duševné zdravie ľudí. K dosiahnutiu tohto cieľa by sa mali vytvárať podmienky k podpore vhodne orientovaných existujúcich aktivít, podporovať podnikanie zamerané na služby a rekreáciu, spracovanie poľnohospodárskych produktov, remeselné činnosti.

Sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie vytvára predpoklady pre flexibilné reagovanie na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie tým, že počíta s dostatočnými rezervami rozvojových plôch aj v prípade výraznejšieho nárastu počtu obyvateľov.

Územnotechnické dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie predpokladá lokalizáciu novej zástavby na vyhradených plochách, intenzifikáciu existujúcej štruktúry a prestavby a dostavby objektov. Tým sa zvýši efektívnosť využitia územia (nárast hustoty obyvateľov), čo prináša zvýšené nároky na zásobovanie územia energiami, na udržanie úrovne hygieny prostredia a udržanie ekologickej stability územia. Nové rozvojové plochy si vyžadujú výstavbu nevyhnutného dopravného, technického a sociálneho vybavenia. Realizácia týchto rozvojových zámerov si vyžiada zábery plôch PPF.

A.2.18. Návrh záväznej časti

Záväzná časť obsahuje návrh regulatívov územného rozvoja s presne formulovanými zásadami priestorového usporiadania a funkčného využitia územia vyjadrené vo forme regulatívov, obsahujúcich záväzné pravidlá, ktoré stanovujú opatrenia v území, určujú podmienky využitia územia a umiestňovania stavieb. Do záväznej časti územného plánu obce sa začleňujú:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia
- určenie prípustných alebo vylučujúcich podmienok pre využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia jednotlivých plôch
- zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia územia
- zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia
- zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability vrátane plôch zelene
- zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území
- plochy pre verejnoprospešné stavby
- určenie, pre ktoré časti územia obce je potrebné obstarat' dokumentáciu nižšieho stupňa

Všetky ostatné regulatívy, zásady a navrhované riešenia, ktoré nie sú uvedené v záväznej časti majú charakter odporúčaní a tvoria smernú časť územnoplánovacej dokumentácie.

A.2.18.1. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

Vzhľadom na negatívne dopady na rozvoj obce v období, keď ešte bola súčasťou mesta Sereď a v jej katastri sa sústreďovali odpady z prevádzky NHS a Cukrovaru je dôležité vytvoriť z Dolnej Stredy obec upravenú, s vybudovanou infraštruktúrou a aktívnym postojom k odstráneniu enviromentálnych záťaží. Zásady rozvoja obce spočívajú vo vytvorení podmienok pre možnosť usídlenia sa výrobných podnikov s nezávadnou výrobou, ktoré by nielen vytvorili nové pracovné miesta, ale by aj aktívne prispeli k revitalizácii priemyselného územia, s nízkou produkciou nezávadného odpadu.

Minimalizovať a riešiť tranzitnú dopravu cez obec vrátane opatrení uvedených v kapitole o dopravnej infraštruktúre, čím sa vytvoria podmienky pre zdravé a atraktívne bývanie.

Medzi hlavné zásady rozvoja obce patrí vytvorenie podmienok pre rozšírenie obytnej zóny (Haviarske pole, územie pri Novej ulici), intenzifikácia obytnej zóny, výrobných a skladových areálov za predpokladu prísnej diferenciacie výrobnéj a obytnej zóny. V súvislosti s budovaním VD Sereď- Hlohovec je potrebné aktívne vstupovať do jednaní o využívaní dotknutého územia v katastri obce pre rekreačné využitie vodných plôch (vodné športy a rybolov). Podporiť vybudovanie Vážskej cyklomagistrály a vymedzenie plôch na šport a rekreáciu s príslušným zázemím.

Cieľom územnoplánovacej dokumentácie je zaviesť poriadok do usporiadania funkcií v katastrálnom území obce. Jasná identifikácia funkcií umožňuje uplatnenie regulatívov a opatrení v jednotlivých zónach a medzi zónami navzájom. Tento proces je priamo závislý na nevyhnutnej širokej participácii občanov na procesoch rozhodovania, aktívnej tvorbe, pružnej a zodpovednej práci hlavných predstaviteľov obce s uprednostnením záujmov obce pred individualistickými záujmami jednotlivcov s úmyslom ekonomicky zhodnotiť svoje zámery.

Všeobecné zásady pre prevládajúce funkčné územia

Obytné územie

- je možné lokalizovať funkcie bývania, občianskej vybavenosti, nevýrobných služieb, technickej vybavenosti, ale aj drobné výrobné prevádzky pokiaľ budú rešpektované regulačné podmienky dané regulačným plánom obce, povýšené záujmy obce a jej obyvateľov pred záujmami jednotlivca, hygienické a bezpečnostné predpisy, čo je v prípadoch predkladania PD v príslušných stupňoch nutné deklarovať obrazovou a písomnou formou

- v obytnej zóne je neprípustné prevádzkovanie chovu hospodárskych zvierat, psov...mimo chovu drobných hospodárskych úžitkových zvierat pre vlastnú spotrebu v objektoch spĺňajúcich všetky hygienické a veterinárne zabezpečenia voči obťažovaniu okolia zápachom, hlukom... Uvedené objekty musia byť bez optického kontaktu s ulicou a nesmú negatívne vplývať na parametre kvality bývania v území.

- miera využitia pozemkov je definovaná koeficientom zastavanosti, indexom podlažných plôch a koeficientom stavebného objemu

- obytná zóna bude oddelená od výrobnéj a skladovej a od nadradenej dopravy zeleňou

- centrálna zóna obce bude verejným obecným priestorom

- prioritu v obytnej zóne majú pešiáci a cyklisti

- všetky obytné domy musia mať jednu „tichú“ stranu, t.j. nerušenú dopravou
- do obytnej zóny nemajú prístup ťažké nákladné vozidlá, doprava obsluhujúca jestvujúce prevádzky musí mať časové a situačné vymedzenie
- okolo obytnej zóny je vhodné v rámci pozemkových úprav vytvoriť prstenec ochrannej zelene proti hluku, prachu, exhalátom
- všetky novopostavené domy musia zabezpečiť parkovanie alebo garážovanie svojho auta, existujúce objekty nesmú parkovaním obmedziť pohyb chodcov po chodníku a bezpečnosť cestnej premávky, verejné parkoviská a komunikácie v blízkosti rodinných domov nesmú byť využívané na parkovanie a odstavovanie súkromných vozidiel (vrátane autobusov, dodávok, ťahačov, vlečiek...)
- intenzifikácia výstavby a rekonštrukcie v existujúcich obytných zónach musia byť posudzované podľa vplyvu na okolie, musia zachovávať výrazové prostriedky pôvodnej vidieckej zástavby (vrátane keramickej resp. betónovej strešnej krytiny, sedlovej strechy s valbami, polvalbami...) rešpektovať uličnú a stavebnú čiaru, na uličné oplotenie nepoužívať bariérové oplotenie, nevhodné je umiestnenie manzardových striech, v prípade rekonštrukcií poschodových RD s plochou strechou sedlovú valbovú strechu umiestňovať nad I.NP, nie nad atikou plochej strechy, predkladaná PD stavebných aktivít musí deklarovať vhodnosť umiestnenia v prostredí uličnej zástavby, musí byť dodržaný princíp nadradenosti verejných záujmov obce pred individualistickými záujmami jednotlivca
- posilniť zakomponovanie prechodu súkromnej do verejnej zelene
- z dôvodu historickej hodnoty urbanistického celku Kostolného námestia dôkladne prehodnocovať všetky stavebné aktivity, podriaďiť ich princípu zachovania výrazových prostriedkov pôvodných objektov a štruktúry zástavby, vrátane komponentov použitých materiálov a farby
- v prípade existujúceho bytového domu v rekreačnej zóne (neďaleko futbalového ihriska) v záujme zvýšenia kvality je možná humanizácia objektu, zahŕňajúca: zateplenie objektu, výmenu okien, rekonštrukciu tech.vybavenia, možnosť realizovania valbového krovu nad existujúcou plochou strechou (bez navýšenia atiky) s jeho následným zobytnením.

Výrobné územia

- koncentrovať výrobu do vymedzených zón
- jestvujúce podniky zainteresovať na aktívnej činnosti ozdravenia životného prostredia, na firmy, sídliace v areále bývalej NHS, sa vzťahujú pokyny revitalizovať a odstraňovať negatívne ekologické zaťaženia prostredia pretrvávajúce z bývalej prevádzky NHS
- **všetky podnikateľské aktivity vzhľadom na pretrvávajúce enviromentálne zaťaženie územia dôsledne zhodnocovať podľa zákona NR SR č.127/1994 Z.z. O posudzovaní vplyvov na životné prostredie v zmysle zmeny č.391/2000 a č. 553/2001 tohto zákona**
- efektívne využívať plochy, uprednostniť výrobu, ktorá nezvyší , ale naopak eliminuje negatívne ekolog.zaťaženie prostredia.**Výrobné prevádzky nesmú akokoľvek negatívne zaťažovať existujúce a navrhované obytné územia.**

Rekreačné územie

Vzhľadom na plánovanú realizáciu VD Sereď- Hlohovec je potrebné aktívne sa zapojiť do procesu rozhodovania o využívaní dotknutého územia v katastri Dolnej Stredy. Vo všeobecnosti sa zamerať na:

- rekonštrukciu a dostavbu centra obce s doplnením služieb pre verejnosť a cestovný ruch
- upravovať voľné plochy i mimo centra vrátane prírodného medzivážneho priestoru
- vytvorenie obecného informačného systému
- dobudovanie a rozšírenie športovísk, umiestnenie detských exteriérových prvkov na hranie
- napojenie cyklotrasy po hrádzach Váhu (Vážska cyklomagistrála)
- zabezpečenie ochrany prírody pri slepých jazerách vylúčením pohybu áut v ich bezprostrednej blízkosti, organizácia tohto územia s účelom jej rekreačného využitia (nielen rybolov)
- rozmiestnenie rekreačných aktivít nesmie byť v rozpore s ekologickými danosťami (únosnosť závisí od dopadu negatívnych záťaží z minulosti) územia, musí prispievať k ozdraveniu a zvýšeniu estetického potenciálu obce v prospech všetkých obyvateľov.

A.2.18.2. Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia jednotlivých plôch

Z hľadiska návrhu zásad regulačných princípov urbanistickej kompozície je dôležité zachovávať optimálnu výškovú hladinu objektov (s dôrazom na lokalitu Kostolného námestia), mierku priestoru a tvaroslovný detail zohľadňujúci kontinuitu tvaroslovného vývoja. Konkrétne sa jedná o polohu stavebnej čiary v nadväznosti na kontext jestvujúcich priestorov, optimálnu výškovú zástavbu ako i používanie tradičných tvaroslovných prvkov (šikmá strecha) a prírodných materiálov (škridla, omietka, drevo...). Pri použití iného architektonického tvaroslovia a designu je dôležité preukázať vhodnosť (prvky inteligentnej architektúry).

Vo funkčnej štruktúre je potrebné rešpektovať požiadavky špecifické pre jednotlivé funkčné územia (zóny) a neumiestňovať do nich funkcie, ktoré by narúšali ich priority (funkcie bývania v rekreačno-športovej zóne, výroby v obytnej zóne, sklady v centrálnej zóne,...). Keďže v katastri obce sa nachádzajú kontaminované plochy (odkalislo) čiastočne prekryté zeminou, ktoré je z dôvodu ohrozenia životného prostredia nutné monitorovať, nie je možné umiestniť na nich funkcie, ktoré by viedli k vzniku a šíreniu kontaminantov do okolitej obytnej zóny.

Regulačné princípy v navrhovaných lokalitách

Rozvoj obce je zameraný na obytné zóny a podnikateľské aktivity, ktoré budú vybavené infraštruktúrou: vodovod, kanalizácia, rozvody NN, telefón, verejné osvetlenie a rozhlas. Regulačné princípy v rekreačných zónach musia predovšetkým zohľadňovať enviromentálne záťaž z minulosti (prevádzka bývalej NHS a skládka Cukrovaru Sereď, kaly z ČOV, stavba VD Kráľová,...), musia umožňovať monitoring stavu území so záťažami ako i napomáhať revitalizácii životného prostredia vo všetkých jeho biotických zložkách.

Lokalita č.1 - Haviarske pole

Lokalita určená na výstavbu RD sa nachádza v severozápadnej časti katastra Dolnej Stredy. Jej celková rozloha je 16, 41 ha, z čoho v extraviláne je 13,96 ha a 2,45 ha tvoria záhrady v intraviláne. Od priemyselného areálu bývalej

NH Sereď je oddelená bariérou vysokej ochrannej zelene, ktorú je vhodné posilniť a revitalizovať. Kapacita územia umožňuje výstavbu 90 -95 rodinných domov s nárastom obyvateľstva do 315.

Pre navrhovanú lokalitu je nutné spracovať podrobnejšiu dokumentáciu riešenia. Mala by byť zameraná na vyriešenie spôsobu zástavby (kombináciu individuálnej a radovej zástavby v závislosti od jestvujúcej parcelácie a od stanovených regulatívov nasledujúcej miery využitia pozemkov KZ (koeficient zastavanosti) 0,35 - 0,25, index podlažných plôch 0,3 - 0,4, koeficient stavebného objemu 6 -9.

Maximálna podlažnosť sú 2 nadzemné podlažia t.j. prízemné objekty s obytným podkrovím. Parkovanie minimálne 1 osobného auta musí byť zabezpečené na každom pozemku, uličné oplotenie so vstupom na pozemok neriešiť ako bariérové, podrobnejšia dokumentácia stanoví presné odstupové vzdialenosti .

Prípustné využitie lokality:

- bývanie v rodinných domoch a prislúchajúce zariadenia (garáže, drobné hospodárske objekty - bez optického kontaktu s ulicou, dodržané hygienické a veterinárne predpisy, nešíriace zápach..., výlučne pre chov drobných úžitkových zvierat pre vlastnú spotrebu bez zníženia štandardu bývania v okolí)
- drobná remeselná výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov, funkcia podriadená obytnej
- príslušné verejné a technické vybavenie územia
- parková zeleň, oddychové plochy s detskými ihriskami
- občianska vybavenosť

Neprípustné využitie:

- priemyselná a poľnohospodárska výroba s negatívnymi a rušivými vplyvmi
- skladové plochy a plochy technických zariadení nadlokálneho charakteru

Juhozápadnou časťou lokality prechádza VN 110 kV, ktoré si vyžaduje ochranné pásmo 2 x 15 m. Prekládkou tohto vedenia smerom k areálu NHS by sa vyriešila bezkolíznosť zástavby celej lokality.

V lokalite sa nachádza oplotený pozemok patriaci Cukrováru Sereď, na ktorom je umiestnená studňa na čerpanie pitnej vody (dodržať podmienky stanovené pri vyhlásení ochranných pásiem vodného zdroja s prihliadnutím na vyhl.MŽP SR č. 29/2005).

Podľa Vyhlášky 532/2002 Z.z. a vyhl.č. 297/1994 budú potrebné nasledovné vzdialenosti novej zástavby pre:

- obslužné komunikácie 6,0 m od okraja komunikácie
- ukľudnené komunikácie 3,0 m od okraja komunikácie

Šírka stavebnej čiary bude vyplývať z Vyhl. č.297/ 1994 MV SR a č. 532/2002 by nemala klesnúť pre:

- obslužné komunikácie pod 18 m
- ukľudnené komunikácie pod 11 m

V novonavrhovanej lokalite stavebná čiara v hlavných vodorovných komunikáciách pri obojstrannej zástavbe bude vzájomne vzdialená od protiľahlej stavebnej čiary min 18,0 m a v kolmých ukľudnených komunikáciách min 3,0 m od okraja komunikácie.

Hĺbka zástavby aj s doplnkovými stavbami by nemala prekročiť 25 m od stavebnej čiary.

Navrhovaná lokalita je v kontakte s existujúcou obytnou zónou preto navrhujeme v architektonickom stvárnení objektov využívať tvaroslovné prvky vidieckej architektúry nie mestského charakteru, zachovanie sedlových striech s valbami

(resp.štvrt-, polvalbami...) s použitím klasických strešných krytín alebo krytín evokujúcich škridlu pôvodnej farebnosti - nedoporučujeme použitie farebných bitúmenových krytín, prírodné jemné farebné ladenie fasád , uličné pohľady nezaťažené použitím gyčových konštrukčných a dekoračných prvkov.

V uvedenej lokalite je možné umiestnenie bytových jednotiek pre sociálne slabšie vrstvy obyvateľstva (štartovacie byty).

Vplyv činnosti podnikateľských subjektov etablovaných v priestoroch býv.NHS musí byť v súlade so zák.NR SR 127/1994 Z.z. O posudzovaní vplyvov na život.prostredie a jeho novely 391/2000 Z.z., pričom je nutné, aby priebežne deklarovali (povinné kontroly a monitorovanie) nezhoršovanie kvality ŽP vo všetkých zložkách vo vzťahu na obytné územie.

Lokalita č.2 - pri Novej ulici

Nový rozvojový zámer je orientovaný majoritne na výstavbu rodinných domov v celkovom počte 120 realizovaných na etapy. Lokalita sa nachádza v juhozápadnej časti v dotyku na obytnú zónu s rozlohou 14,36 ha. Okrajová južná časť navrhovanej lokality smeruje k ceste I/51 na Nitru, čo možno označiť za potencionálny zdroj ohrozenia hlukom. Pokiaľ sa zrealizovaním meraní preukáže, že hladina hluku presahuje normou povolenú hranicu bude potrebné v súlade s nariadením vlády SR č. 40/ 2002 Z.z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami urobiť opatrenia na ich elimináciu pre zabezpečenie dennej najvyššej prípustnej ekvivalentnej hladiny hluku max. 60 dB a pre zabezpečenie nočnej najvyššej prípustnej ekvivalentnej hladiny hluku max. 55 dB.

Pre lokalitu č.2 pri Novej ulici je nutné spracovať podrobnejšiu dokumentáciu pre územné konanie, v ktorej sa navrhnu:

- primerané opatrenia voči hluku na základe aktuálnych meraní
- rozčlenenie lokality na časti s určením etapizácie výstavby
- funkčné a prevádzkové začlenenie výstavby v rozparcelovaných nadmerných záhradách . S realizáciou takejto výstavby je možné začať až po preriešení celej obytnej zóny v danej lokalite.

V juhovýchodnej časti lokalita susedí s bývalým areálom ŠM , v súčasnosti sú pôvodné objekty využívané ako sklady. Záver areálu je pokrytý vysokou a nízkou náletovou zeleňou, ktorá bude prehodnotená a posilnená s izolačnou a parkovo-oddychovou funkciou. Jej rozšírením sa zakomponuje do obytnej zóny.

V navrhovanej zóne je možné vyčleniť sekcie, v ktorých budú umiestnené rodinné domy nadštandardného charakteru, s použitím inteligentnej architektúry a designerských prvkov s vlastným urbanisticko-architektonickým výrazom. Princíp bezbariérového oplotenia pozemkov smerom k ulici je nutné dodržať.

Sekcia bude tvorená minimálne piatimi objektami rodinných domov.

Podrobnejšie spracovaná dokumentácia riešenia by mala byť zameraná na vyriešenie spôsobu zástavby (kombináciu individuálnej a radovej zástavby v závislosti od jestvujúcej parcelácie a od stanovených regulatívov nasledujúcej miery využitia pozemkov max. KZ (koeficient zastavanosti) 0,35 - 0,25, index podlažných plôch 0,3 - 0,4, koeficient stavebného objemu 6 -9.

Maximálna podlažnosť sú 2 nadzemné podlažia t.j. prízemné objekty s obytným podkrovím. Parkovanie minimálne 1 osobného auta musí byť zabezpečené na každom pozemku, uličné oplotenie so vstupom na pozemok neriešiť ako bariérové, podrobnejšia dokumentácia stanoví presné odstupové vzdialenosti . V prípade vytvorenia sekcií minimálne 5 domov nadštandardného charakteru je, po následnom preverení vzťahov k lokalite, možné upraviť KZ a vnútroblokové vzťahy.

Prípustné využitie lokality:

- bývanie v rodinných domoch a prislúchajúce zariadenia (bez hospodárskych objektov)
- príslušné verejné a technické vybavenie územia
- parková zeleň, oddychové plochy s detskými ihriskami
- občianska vybavenosť

Neprípustné využitie:

- priemyselná a poľnohospodárska výroba s negatívnymi a rušivými vplyvmi
- skladové plochy a plochy technických zariadení nadlokálneho charakteru

Podľa Vyhlášky 532/2002 Z.z. a vyhl.č. 297/1994 budú potrebné nasledovné vzdialenosti novej zástavby pre:

- obslužné komunikácie 6,0 m od okraja komunikácie
- ukľudnené komunikácie 3,0 m od okraja komunikácie

Šírka stavebnej čiary bude vyplývať z Vyhl. č.297/ 1994 MV SR a č. 532/2002 by nemala klesnúť pre:

- obslužné komunikácie pod 18 m
- ukľudnené komunikácie pod 11 m

V novonavrhovanej lokalite stavebná čiara v hlavných vodorovných komunikáciách pri obojstrannej zástavbe bude vzájomne vzdialená od protíľahlej stavebnej čiary min 18,0 m a v kolmých ukľudnených komunikáciách min 3,0 m od okraja komunikácie.

Hĺbka zástavby aj s doplnkovými stavbami by nemala prekročiť 25 m od stavebnej čiary.

Navrhovaná lokalita je v kontakte s existujúcou obytnou zónou preto navrhujeme v architektonickom stvárnení objektov využívať tvaroslovné prvky vidieckej architektúry nie mestského charakteru, zachovanie sedlových striech s valbami (resp.štvrt-, polvalbami...) s použitím klasických strešných krytín alebo krytín evokujúcich škridlu pôvodnej farebnosti - nedoporučujeme použitie farebných bitúmenových krytín, vhodné je prírodné jemné farebné ladenie fasád , uličné pohľady nezaťažené použitím gýčových konštrukčných a dekoračných prvkov.

Lokalita č.3 - v zastavanom území pri Kostolnom námestí

Rozvojový zámer vychádza z požiadavky priestorovo prehodnotiť nadmerné záhrady s cieľom umiestnenia funkcie bývania v pôvodnej obytnej zóne, rozloha lokality je 3,16 ha .

Územie je navrhované pre výstavbu cca 35 rodinných domov, umiestnenie závisí od jestvujúcej parcelácie.

Pred akoukoľvek činnosťou, s cieľom intenzifikovať dané územie, je pre uvedenú lokalitu nutné spracovať podrobnejšiu dokumentáciu riešenia, ktorá preukáže dodržanie stanovených regulačných princípov ako aj zachovanie a ochranu urbanisticky a historicky cenného susediaceho Kostolného námestia.

Podrobnejšia dokumentácia riešenia by mala byť zameraná na vyriešenie spôsobu zástavby (kombináciu individuálnej a radovej zástavby) v závislosti od jestvujúcej parcelácie a od stanovených regulatívov nasledujúcej miery využitia pozemkov KZ (koeficient zastavanosti) 0,35 - 0,25, index podlažných plôch 0,3 - 0,4, koeficient stavebného objemu 6 -9.

Maximálna podlažnosť sú 2 nadzemné podlažia , t.j. prízemné objekty s obytným podkrovím. Parkovanie minimálne 1 osobného auta musí byť zabezpečené na každom pozemku, uličné oplotenie so vstupom na pozemok neriešiť ako bariérové, podrobnejšia dokumentácia stanoví presné odstupové vzdialenosti .

Prípustné využitie lokality:

- bývanie v rodinných domoch a prislúchajúce zariadenia bez hospodárskych zariadení na chov drobných úžitkových zvierat
- drobná remeselná výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov na okolie, funkcia podriadená obytnej
- príslušné verejné a technické vybavenie územia
- občianska vybavenosť

Neprípustné využitie:

- priemyselná a poľnohospodárska výroba s negatívnymi a rušivými vplyvmi
- skladové a odstavné plochy ako aj plochy technických zariadení nadlokálneho charakteru

Podľa Vyhlášky 532/2002 Z.z. a vyhl.č. 297/1994 budú potrebné nasledovné vzdialenosti novej zástavby pre:

- obslužné komunikácie 6,0 m od okraja komunikácie
- ukľudnené komunikácie 3,0 m od okraja komunikácie

Šírka stavebnej čiary bude vyplývať z Vyhl. č.297/ 1994 MV SR a č. 532/2002 by nemala klesnúť pre:

- obslužné komunikácie pod 18 m
- ukľudnené komunikácie pod 11 m

V novonavrhovanej lokalite stavebná čiara v hlavných vodorovných komunikáciách pri obojstrannej zástavbe bude vzájomne vzdialená od protiľahlej stavebnej čiary min 18,0 m a v kolmých ukľudnených komunikáciách min 3,0 m od okraja komunikácie.

Hĺbka zástavby aj s doplnkovými stavbami by nemala prekročiť 25 m od stavebnej čiary.

Navrhovaná lokalita je v kontakte s existujúcou obytnou zónou preto navrhujeme v architektonickom stvárnení objektov využívať tvaroslovné prvky vidieckej architektúry nie mestského charakteru, zachovanie sedlových striech s valbami (resp.štvrt-, polvalbami...) s použitím klasických strešných krytín alebo krytín evokujúcich škridlu pôvodnej farebnosti - nedoporučujeme použitie farebných bitúmenových krytín, vhodné je prírodné jemné farebné ladenie fasád , uličné pohľady nezaťažené použitím gýčových konštrukčných a dekoračných prvkov.V prípade rekonštrukcií poschodových RD s plochou strechou je nutné osadenie šikmej strechy nad I.NP (sedlový valbový krov), nie nad atikou plochej strechy nad II.NP.Nevhodné je osadenie manzardového typu krovu.Nutné je v PD deklarovat' kontinuitu s uličnou zástavbou (rozvinuté pohľady) a vhodnosť použitých výrazových architektonických prvkov.

Lokalita č.4 - v zastavanom území pri Slnčnej ulici

Územný plán vypracovaný pre Sereď zahŕňal aj túto časť Dolnej Stredy a navrhoval pokračovanie bytovej výstavby formou bytových domov v bloku existujúcich rodinných domov a záhrad. Navrhujeme dané územie intenzifikovať zástavbou cca 15 rodinných domov v závislosti od existujúcej parcelácie komunikatívne napojenej na centrum formou slepej ulice. Výmera lokality je 1,7 ha. V začiatku navrhovanej ulice je vhodné umiestniť objekty posilňujúce občiansku vybavenosť centra obce, rezervovať plochy pre realizáciu verejných záujmov obce. Pre navrhovanú lokalitu je nutné spracovať podrobnejšiu dokumentáciu riešenia. Mala by byť zameraná na vyriešenie spôsobu zástavby (kombináciu individuálnej

a radovej zástavby) v závislosti od jestvujúcej parcelácie a od stanovených regulatívov nasledujúcej miery využitia pozemkov KZ (koeficient zastavanosti) 0,35 - 0,25, index podlažných plôch 0,3 - 0,4, koeficient stavebného objemu 6 -9. Maximálna podlažnosť sú 2 nadzemné podlažia t.j. prízemné objekty s obytným podkrovím. Parkovanie minimálne 1 osobného auta musí byť zabezpečené na každom pozemku, uličné oplotenie so vstupom na pozemok neriešiť ako bariérové, podrobnejšia dokumentácia stanoví presné odstupové vzdialenosti .

Prípustné využitie lokality:

- bývanie v rodinných domoch a prislúchajúce zariadenia bez hospodárskych objektov na chov drobných hospodárskych zvierat
- drobná remeselná výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov, funkcia podriadená obytnej
- príslušné verejné a technické vybavenie územia
- parková zeleň
- občianska vybavenosť

Neprípustné využitie:

- priemyselná a poľnohospodárska výroba s negatívnymi a rušivými vplyvmi
- skladové plochy a plochy technických zariadení nadlokálneho charakteru

Podľa Vyhlášky 532/2002 Z.z. a vyhl.č. 297/1994 budú potrebné nasledovné vzdialenosti novej zástavby pre:

- obslužné komunikácie 6,0 m od okraja komunikácie
- ukľudnené komunikácie 3,0 m od okraja komunikácie

Šírka stavebnej čiary bude vyplývať z Vyhl. č.297/ 1994 MV SR a č. 532/2002 by nemala klesnúť pre:

- obslužné komunikácie pod 18 m
- ukľudnené komunikácie pod 11 m

V novonavrhovanej lokalite stavebná čiara v hlavných vodorovných komunikáciách pri obojstrannej zástavbe bude vzájomne vzdialená od protiľahlej stavebnej čiary min 18,0 m a v kolmých ukľudnených komunikáciách min 3,0 m od okraja komunikácie.

Hĺbka zástavby aj s doplnkovými stavbami by nemala prekročiť 25 m od stavebnej čiary.

Navrhovaná lokalita je v kontakte s existujúcou obytnou zónou preto navrhujeme v architektonickom stvárnení objektov využívať tvaroslovné prvky vidieckej architektúry nie mestského charakteru, zachovanie sedlových striech s valbami (resp.štvrt-, polvalbami...) s použitím klasických strešných krytín alebo krytín evokujúcich škridlu pôvodnej farebnosti - nedoporučujeme použitie farebných bitúmenových krytín, prírodné jemné farebné ladenie fasád , uličné pohľady nezaťažené použitím gýčových konštrukčných a dekoračných prvkov.

Lokalita č.5 - v zastavanom území Pod starou hrádzou

V danom území je navrhnutá zástavba cca 10 rodinných domov v závislosti od existujúcej parcelácie komunikatívne napojenej na miestnu komunikáciu. Výmera lokality je 1,16 ha. V súčasnosti sa na území nachádza nefunkčná stará hrádza Váhu. Po jej asanácii je možná výstavba RD, ktorá bude v dotyku na rekreačné využitie územia (terajšej firmy SAVOČ a betonárky, jej negatívny a devastačný dopad na územie je značný, je dôvodom sťažností občanov. Jej umiestnenie je v danej lokalite neprípustné.).

Pre navrhovanú lokalitu je nutné spracovať podrobnejšiu dokumentáciu riešenia. Mala by byť zameraná na vyriešenie spôsobu zástavby (kombináciu individuálnej a radovej zástavby) v závislosti od jestvujúcej parcelácie a od stanovených regulatívov nasledujúcej miery využitia pozemkov KZ (koeficient zastavanosti) 0,35 - 0,25, index podlažných plôch 0,3 - 0,4, koeficient stavebného objemu 6 -9. Maximálna podlažnosť sú 2 nadzemné podlažia t.j. prízemné objekty s obytným podkrovím. Parkovanie minimálne 1 osobného auta musí byť zabezpečené na každom pozemku, uličné oplotenie so vstupom na pozemok neriešiť ako bariérové, podrobnejšia dokumentácia stanoví presné odstupové vzdialenosti .

Prípustné využitie lokality:

- bývanie v rodinných domoch a prislúchajúce zariadenia
- drobná remeselná výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov, funkcia podriadená obytnej
- príslušné verejné a technické vybavenie územia
- parková zeleň, oddychové plochy s detskými ihriskami
- občianska vybavenosť v súvislosti s občianskou vybavenosťou rekreačného územia
- možnosť umiestnenia bytových jednotiek pre sociálne slabšie vrstvy obyvateľstva (štartovacie byty mladých rodín)

Nepripustné využitie:

- priemyselná a poľnohospodárska výroba s negatívnymi a rušivými vplyvmi
- skladové plochy a plochy technických zariadení nadlokálneho charakteru

Podľa Vyhlášky 532/2002 Z.z. a vyhl.č. 297/1994 budú potrebné nasledovné vzdialenosti novej zástavby pre:

- ukludnené komunikácie 3,0 m od okraja komunikácie

Šírka stavebnej čiary bude vyplývať z Vyhl. č.297/ 1994 MV SR a č. 532/2002 by nemala klesnúť pre:

- ukludnené komunikácie pod 11 m

V novonavrhovanej lokalite stavebná čiara v hlavných vodorovných komunikáciách pri obojstrannej zástavbe bude vzájomne vzdialená od protiľahlej stavebnej čiary min 18,0 m a v kolmých ukludnených komunikáciách min 3,0 m od okraja komunikácie.

Hĺbka zástavby aj s doplnkovými stavbami by nemala prekročiť 25 m od stavebnej čiary.

Navrhovaná lokalita je v kontakte s existujúcou obytnou zónou preto navrhujeme v architektonickom stvárnení objektov využívať tvaroslovné prvky vidieckej architektúry nie mestského charakteru, zachovanie sedlových striech s valbami (resp.štvrt-, polvalbami...) s použitím klasických strešných krytín alebo krytín evokujúcich škridlu pôvodnej farebnosti - nedoporučujeme použitie farebných bitúmenových krytín, prírodné jemné farebné ladenie fasád , uličné pohľady nezaťažené použitím gýčových konštrukčných a dekoračných prvkov.

Plochy určené na občiansku vybavenosť

S nárastom počtu obyvateľov pri naplnení potenciálu obce a jej výhodnom komunikačnom napojení v širšom kontexte bude potrebné, aby v obci boli posilnené nasledujúce zariadenia :

- zariadenie predškolského veku s kapacitou 50 miest modernizácia, rekonštrukcia a revitalizácia súčasného objektu a areálu
- zariadenie pre kultúru a osvetu, zviditeľnenie bohatej histórie

- zariadenia pre telovýchovu a šport, polyfunkčnosť a variabilita zariadenia, detské a mládežnícke ihriská

- maloobchodná sieť o celkovej ploche cca 320 m²

- verejné stravovanie 90 m² odbytovej plochy

- nevýrobné služby (zberňa prádla, opráv priemyselného tovaru, opatrovateľská služba pre starých občanov, služba lekára - poradňa...) spolu cca 120 m²

Z centra obce je potrebné vylúčiť tie zariadenia, ktoré zhoršujú kvalitu centrálného priestoru (akékoľvek sklady s distribúciou, špecifické predajne, výrobu, pohostinstvo s výdajom stravy pre vodičov ťažkej nákladnej dopravy...) z dôvodu zhoršenia dopravných vzťahov a zníženia bezpečnosti, estetiky a kultúry jadra dediny. Vnásaním nevhodných zariadení občianskej vybavenosti sa síce obnovuje stavebný potenciál centra, ale porušuje sa princíp nadradenosti záujmov obce a jej občanov všetkých vekových kategórií pred ekonomickými záujmami jednotlivcov.

Občiansku vybavenosť s týmto dopadom navrhujeme umiestniť na okrajové časti obytných zón. Pre služby (starým občanom) navrhujeme využiť aj objekt bývalej fary s výhodnou centrálnou a tichou polohou.

Plochy zelene

Vzhľadom na obdobie pred osamostatnením sa obce sa situácia údržby centrálnej zelene (Kostolné námestie, Obecny úrad) zlepšila. Park na námestí postráda koncepčné úpravy a umiestnenie exteriérových oddychovo - relaxačných prvkov, zapojenie a zefektívnenie vodného zdroja artézskej studne. Nevyriešený rozptylový priestor pred kostolom nie je napojený na parkovú zeleň. Bariérové uličné ploty bránia prechodu zelene predzáhradok do verejnej zelene. Zeleň na miestnom cintoríne stráca na estetickú kvalitu čo sa týka kvality a druhovosti výsadby, postráda koncepčný prístup. V celom riešenom území je potrebné posilniť:

- výsadbu tradičných nesplaňujúcich druhov s uplatnením všetkých vzrastových foriem

- výsadbu uličných stromoradií a líniovej zelene okolo dopravných trás

- izolačnú zeleň okolo výrobných a skladových plôch

- zeleň v nive rieky Váh (prehustené náletové kroviny)

- rekreačnú a športovú zeleň pri Váhu, pri existujúcich aj budúcich športoviskách

- úpravu nábreží pri slepých ramenách (využívané rybármi bez záujmu o údržbu a čistotu)

- rozširovanie zelených trávnatých plôch bez zbytočného členenia betónovými plochami, dlaždené plochy realizovať s prirodzeným vsakovaním bez betónového podložia

- koncepčnú úpravu priestorov okolo historických krížov pri cestách, doplniť vhodnou symbolikou zelene

- kontaminované plochy v blízkosti skládky lúženca ako aj "sanované" troskové pole výsadbou drevín (alternatívne palivového dreva), využitie fyto-remediácie kontaminovaných pôd rastlinami ako hyperakumulátormi ťažkých kovov a rastlinami, ktoré v pôde rozkladajú PCB a EOCL a ropné látky.

Výrobné územie

Rozsiahla výrobná zóna sa nachádza v areáli bývalej NHS. Firmy sídliace v bývalej NHS okrem využitia pôvodných objektov nepôsobia v danom území revitalizačne, čím sa nezlepšuje silná negatívna ekologická záťaž prostredia.

Výrobnú zónu doporučujeme rozvíjať v 3 lokalitách a v 1 rezervnej. Nachádzajú sa mimo zastavaného územia a vychádzajú zo zámeru vytvorenia kompaktnej výrobnéj zóny v mieste výrobných areálov bývalej NHS, zlikvidovaného podniku Pórobotón ĽSH, existujúceho UT UMWELT, Novoplastu pričom sa využije kontaminovaná pôda v blízkosti skládky lúženca. Zóna je v dotykovej časti k obytnéj zóne v blízkosti komunikačných ťahov cesty č. I/51 smer Trnava (Bratislava) a Nitra ako aj č. II/507 smer Galanta a č. III/ 5134 smer Váhovce a následne musia byť zachované príslušné ochranné pásma uvedených dopravných koridorov. Lokalita č. 1 bude napojená na železničnú vlečku.

Vzhľadom na pretrvávajúce silné ekologické znečistenie ŽP prevádzkou NHS doporučujeme v navrhovaných lokalitách výrobnéj zóny umiestnenie ľahkého priemyslu, skladových hál (výhodné dopravné napojenie), ktorých **prevádzka je v súlade so zákonom NR SR č.127/1994 v zmysle zmien č. 391/2000 Z.z. a č. 553/2001 Z.z. O posudzovaní vplyvov na životné prostredie a súčasne neovplyvnia kvalitu bývania v obytných zónach, budú plniť funkciu hmotovej bariérovej izolácie voči hluku šíriacemu sa z cesty č. I/51 a budú sa podieľať na realizácii výsadby vzrastlej zelene.** Podmienkou umiestnenia ďalších výrobných prevádzok je efektívne využívanie súčasných plôch a nutnosť spracovania podrobnejšej dokumentácie výrobnéj zóny. Každá výrobná prevádzka existujúca aj navrhovaná by sa mala záväzne podieľať na realizácii výsadby vzrastlej zelene formou zelenej bariéry v smere orientácie na obytnú zónu. Návrh výsadby zelene by mal byť súčasťou dokumentácie predkladanej na územné konanie pri novej výstavbe, v existujúcich podnikoch následne dopracovaný a zrealizovaný.

Lokalita č.P1

sa nachádza v dotykovej polohe s areálom bývalej NHS a ĽSH Pórobotón (Dong Jinn Precision Slovakia), Novoplastom a skládkou lúženca v nezastavanom území o rozlohe: 23,71 ha.

Vzhľadom na dobré komunikačné napojenie navrhujeme v lokalite umiestnenie ľahkého priemyslu a skladového hospodárstva. Alternatívou využitia plochy vzhľadom na kontamináciu pôdy a jej ozdravenie je pestovanie palivového dreva rýchlorastúcich drevín. Lokalitu je možné rozčleniť na sekcie a etapy z dôvodu nevyhnutnosti vypracovania podrobnej dokumentácie.

Lokalita č.P1´ - výhľad

Nadväzuje na lokalitu P1 smerom k ceste I/51 zahŕňa územie s kontaminovanou pôdou v blízkosti skládky lúženca o výmere 16,39 ha. Realizácia výstavby v tejto lokalite je výhľadová.

Lokalita č.P2 - výhľad

sa nachádza pri ceste II/507 smer Galanta v dotyku s areálom poľnohospodárskych skladov s ohľadom na ochranné pásmo cesty I/51 smer Nitra v nezastavanom území. Výmera lokality je : 7,25 ha.

Vzhľadom na komunikačne výhodnú polohu je tu možné umiestnenie skladových a výrobných prevádzok z centra obce, ľahký priemysel.

Uvedené prevádzky budú umiestňované tak, aby plnili funkciu hmotovej bariérovej izolácie od hluku šíriaceho sa z cesty I/51 smerom k obytným zónam. Hlukovou bariérou môže byť aj umelo vytvorený ozelenený zemný val.

Priemyselné prevádzky budú od obytných zón oddelené pásom vysokej izolačnej zelene.

Pre uvedenú lokalitu je potrebné vypracovanie podrobnejšej dokumentácie.

Lokalita č.P3

sa nachádza pri ceste III/5134 smer Váhovce a ceste I/51 smer Nitra. Územie o rozlohe 1,38 ha nie je zastavané. V okrajovej časti je zariadenie ČPH a zo západnej časti je ohraničená ochranným pásmom produktovodu a VTL plynovodu.

V lokalite je možné miestnenie prevádzok ľahkého priemyslu a skladového hospodárstva. Do pásma hygienickej ochrany ČOV nie je prípustné umiestňovať podnikateľské aktivity potravinárskeho charakteru a stavby občianskej vybavenosti. Pre uvedenú lokalitu vzhľadom na umiestnenie v jednom z nástupov do obce je potrebné vypracovať podrobnejšiu dokumentáciu, ktorá zohľadní uvedenú skutočnosť.

Lokalita č.P4 - výhľad

jedná sa o rezervnú lokalitu, ktorá vznikne po likvidácii skládky lúženca (termín je do roku 2012) - vzhľadom na silnú kontamináciu je možné umiestnenie prevádzok, ktoré budú v danom prostredí pôsobiť dlhodobo revitalizačne a budú sa riadiť vyššie uvedenými všeobecnými regulatívami pre priemyselné plochy. Plocha lokality je 17,23 ha.Po obvode skládky je nutné umiestnenie pásu vysokej izolačnej zelene.

Rekreačné územie

Rekreačnú zónu tvoria tri nosné lokality:

Lokalita č. R1

- nachádza sa v súčasnom zastavanom území pri hrádzi Váhu a sú na nej umiestnené futbalové ihriská, cvičisko kynologického zväzu s celkovou výmerou 7,01 ha.. Zariadenie je potrebné posilniť príslušnou občianskou vybavenosťou s vyšším štandardom oproti súčasnosti (umiestnenie služieb nevýrobného charakteru súvisiacich s rekreáciou a oddychom) pre všetky vekové kategórie obyvateľstva. K areálu budú pričlenené aj výrobné plochy terajšej firmy SAVOČ a betonárky.

Nepřípustnou funkciou je funkcia bývania, záhradkárská kolónia, funkcia výrobná a skladová. Na exist.objekt byt. domu sa vzťahujú regulatívy uvedené v kap.A.2.18.1. V nadväznosti na cyklistickú trasu vedenú po korune funkčnej hrádze Váhu je dôležité preriešenie celej uvedenej lokality v podrobnejšej dokumentácii.

Lokalita č. R2

- je bývalé troskové pole vrátane stále prevádzkovej skládky Cukrovaru Sered' o rozlohe 24,65 ha. Časť územia bola "sanovaná" čistou zeminou, čo evokuje možnosť umiestnenia stavebných aktivít. Vzhľadom na odborné posúdenia geológov a ekológov na pretrvávajúcu existenciu vrstiev sedimentov popolčeka rokmi dopravovaného na skládku formou hydroroztoku a dodržanie nutného povinného monitoringu navrhujeme z dôvodu ochrany okolitého rozvíjajúceho sa obytného územia rekreačnú funkciu podriadiť systematickému odbornému revitalizačnému procesu bez akejkoľvek výstavby a vedenia inžinierskych sietí.

Doporučenou funkciou je budovanie športovísk pre všetky vekové kategórie obyvateľov bez zásahu do podložia s preferovaním zatrávnených alternatív povrchových úprav bez rušivých vplyvov na dotykovú obytnú zónu.

V území je potrebné uvažovať s fytoremediáciou kontaminovanej pôdy a jej následným systematickým ozelenením. Pri využívaní územia je potrebné dodržať kontinuálny bezbariérový prechod rekreačnej a oddychovej zóny k zóne bývania, ako aj postupné preklenutie rozdielu vzhľadom devastovaného územia a okolitej krajiny. V prípade využívania územia za účelom revitalizácie formou pestovania vysokej zelene palivového dreva doporučujeme zachovať odstup od obytnej zóny formou zatrávnených plôch.

Pred umiestnením akejkoľvek aktivity v danom území vzhľadom na vážnosť existujúcej ekologickej záťaže je nutné preriešenie celej uvedenej lokality v podrobnejšej dokumentácii s vyznačením väzieb a dopadov na okolité územie ako aj odborné posúdenie vplyvov na životné prostredie.

Lokalita č. R3

- nachádza sa vo východnej časti katastra medzi starou a novou hrádzou Váhu, zahŕňa zdevastované územie staveniska pod mostom cez Váh smer Nitra, Dolnostredské ramená, pobrežie Váhu o celkovej rozlohe cca 35,8 ha.

Navrhovanou funkciou sú rekreácia a oddych s možnosťou umiestnenie služieb nevýrobného charakteru (stravovanie, rekreačné ubytovanie s príslušenstvom).

Nepripustné využitie sú trvalé bývanie, výroba a sklady, neusmernený pohyb a parkovanie áut mimo určených plôch, skládka odpadu.

Následkom vybudovania dotykového VD Kráľová došlo k úhynu pozostatkov lužných lesov v tomto území. Na základe návrhov opatrení RÚSES- u je potrebné systematické ozelenenie územia výberom vhodných druhov drevín charakteristických pre daný typ lužného porastu. Využitie územia je podriadené ochrane biokoridoru nadregionálneho významu rieky Váh.

Komplexne možno konštatovať, že celé rekreačné územie je situované pozdĺž toku Váhu, čo má aj svoje historické korene. Budovaním VD Sereď - Hlohovec budú násilne vytvorené nové väzby, v rámci ktorých navrhujeme, aby boli rekreačné zóny obce aktívne zapojené do rekreačného potenciálu územia dotknutého výstavbou a prevádzkou VD nielen formou administratívneho, technického a skladového zabezpečenia, aby v tomto zmysle bola pozmenená príslušná časť projektovej dokumentácie vzťahujúcej sa na dotknuté územie obce Dolná Streda.

V lokalitách R1 a R2 nie je možné umiestnenie zariadení staveniska súvisiacich s výstavbou VD Sereď - Hlohovec.

Podmienkou prípadnej zmeny funkčného využitia je vypracovanie, prerokovanie a chválenie dokumentácie nižšieho stupňa celej zóny. Plochy prvkov ekologického významu a plochy s monitoringom ekologickej záťaže aj s minimálnou možnosťou ohrozenia stavu ŽP nie je v žiadnom prípade možné použiť pre výstavbu v akejkoľvek forme.

A.2.18.3. Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia

A.2.18.3.1. Návrh dopravy

Úroveň regionálna :

- Nadradenú sieť cestných komunikácií je možno považovať za dobudovanú. Bude ju i naďalej tvoriť predovšetkým rýchlostná cesta R1 v súčasnej trase I/51, ktorá vo veľmi výhodnej polohe vo vzťahu k obci prepája tento priestor na regionálne i nadregionálne dopravné trasy osobnej automobilovej, hromadnej i nákladnej dopravy.
- Vhodnejšie napojenie je potrebné vybudovať v krížení s cestou III/5084 a to deltovitou križovatkou, ktorá umožní podstatnou mierou zmierniť podiel tranzitnej cestnej dopravy cez obec Dolná Streda zo smeru Váhovce a vodná nádrž Kráľová a umožní lepšiu dostupnosť a vysokú atraktivitu pre turistickú automobilovú osobnú dopravu z R1-I/51 do priestoru rekreácie pozdĺž Váhu do oblasti rybárskeho areálu a predpokladaných turistických aktivít

Sieť miestnych komunikácií

- Hlavnú osnovu miestnej komunikačnej siete budú tvoriť cestný prieťah II/507 a nadväzná cesta III/5084, v zmysle STN 73 61 10 vo funkčnej triede B2, šírkovom usporiadaní ako dvojpruhové obojsmerné dopravné upokojené komunikácie v kategórii MZ 12,5/50, resp. MZ 9/50. Je však nutné rekonštruovať obe komunikácie tak, aby vyhovovali požiadavkám sídlotvornosti, bezpečnosti a životného prostredia;
- na hlavnú osnovu nadväzujú spojovacie miestne obslužné komunikácie vo funkčnej triede C1 v kategórii MO 9/40 spojujúce priemyselnú zónu, plánovaný prístav a Niklová ulica. Spojovacie komunikácie do novonavrhovaných obytných zón sú navrhnuté vo funkčnej triede C1 a kategórii MO 8/40 tak, aby v nich boli rešpektované zásady upokojenia dopravy a bezpečnosti cestnej premávky;
- ostatné miestne komunikácie sú navrhnuté ako prístupové obojsmerné vo funkčnej triede C2 a kategórii MO 8/30 a jednosmerné v kategórii MO 5/30, resp. v úsekoch s parkovaním v šírkach hlavného dopravného priestoru ako MO 7/30;
- miestne komunikácie v novonavrhovaných obytných zónach sa navrhujú ako nemotoristické komunikácie vo funkčnej triede D1 s upokojenou dopravou a možnosťou dopravnej obsluhy a prístupom cieľových ciest rezidentov na vyhradené parkovacie a odstavné státa;
- miestne komunikácie v priemyselnom areály v južnej časti obce, Niklová ul. a obslužná komunikácia k SAVOČ a VaK sú navrhnuté ako doplňujúce MK funkčnej triedy C2 so šírkami jazdného pruhu $a = 3,00$ m v kategórii MO 9/40

Križovatky

Jestvujúce i novonavrhované križovatky sú navrhované v bezbariérových úpravách, ako prvky upokojovania cestnej dopravy na hlavnej i doplňujúcej sieti miestnych komunikácií:

-hlavná križovatka v krížení Májkovej ul. a Kostolného námestia je navrhnutá ako malá okružná križovatka s polomeri vyhovujúcimi prejazdu vozidiel skupiny 3 s minimálnym priemerom okruhu v rozsahu 25,0 –30,0 m. Zvláštny dôraz je kladený na polohovanie priechodov pre peších a cyklistov ako aj polohu a umiestnenie zastávok SAD v jej okolí;

-všetky ďalšie križovatky na ceste II/507 a II/5084 sú využité ako upokojovacie prvky s vloženými stredovými ostrovčekmi pre uľahčenie prechodu peších a

cyklistov a zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky.

Parkovanie a odstavovanie vozidiel:

Parkovanie a odstavovanie vozidiel rezidentov Dolnej Stredy sa navrhuje výlučne v objektoch, resp. príslušných vlastných pozemkoch v zmysle požiadaviek Stavebného zákona a nadväzných predpisov a to v jestvujúcich, resp. novonavrnutých objektoch. Je vylúčené parkovanie a odstavovanie osobných alebo nákladných vozidiel na chodníkoch resp. mimo vyznačených miest. Vyššie využitie disponibilných plôch je možné dosiahnuť lepšou organizáciou statickej dopravy a zameniteľnosťou státí. Okrem súčasných parkovacích a odstavných státí sú navrhnuté nové parkovacie plochy v nasledovných priestorov:

- v oblasti pri štadióne s prístupom zo Športovej ulice cca 45 státí;
- záchytné parkovisko za ČOV v dotyku na Rybársky areál a rekreačnú zónu pozdĺž Váhu - cca 50 státí;
- v súlade s regulatívami platnými pre rekreačné územie umiestnenie parkoviska pre cca 100 státí podľa podrobnejšej dokumentácie zóny.

Nemotoristické komunikácie

Centrálny priestor obce – Kostolné námestie s prepojením na Obecný úrad cez navrhovanú úpravu križovatky na II/507 je navrhnutý ako pešia zóna vo funkčnej triede D1 s dopravnou obsluhou k jestvujúcim aktivitám (bývanie, reštaurácia, kostol).

Cyklistické komunikácie vo funkčnej triede D2 sú navrhnuté ako dvojpruhové obojsmerné cyklistické komunikácie nasledovne:

- Považská cyklistická magistrála v trase novej hrádze pozdĺž Váhu s možnosťou využitia pre krátkodobú a dlhodobú rekreáciu a rozvoj malého turistického ruchu v kategórii CK 3/40;
- doplňujúca cyklistická trasa v nadväznosti na cyklistickú magistrálu po starej hrádzi Váhu v tesnom dotyku s obcou v kategórii CK 3/30;
- v priestore intravilánu obce sa predpokladá integrované využitie miestnych obslužných a upokojených komunikácií spoločne s miestnou dopravou.

Pešie komunikácie

-Pozdĺž hlavných komunikácií sú navrhnuté chodníky v jestvujúcej polohe, resp. u novonavrhovaných či rekonštruovaných úsekov v minimálnej šírke 1,5 m obojstranne, resp. kde to šírkové pomery neumožňujú jednostranne.

-Na prístupových miestnych komunikáciách je možné uvažovať so spoločným vedením chodcov a obslužnej dopravy obdobným spôsobom ako súčasná úprava Školskej ul. s jasným vymedzením priestoru pre peších.

Na upokojených komunikáciách sú peší a ostatná doprava vedení v spoločnom priestore s prioritou chodcov.

Pri návrhu konštrukcií chodníkov, komunikácií a spevnených plôch je nutné uprednostniť riešenia umožňujúce prirodzené vsakovanie dažďovej vody (zatravnňovacie panely, zhutnené podložie bez betónovania a pod.)

Hromadná doprava

Vedenie liniek SAD je v trasách ciest II/507 a III/5084, na ktorých sú umiestnené zastávky SAD s izochronami dostupnosti 500 m v nasledovných lokalitách:

- v priestore južného priemyselného areálu

- v centre obci v dotyku s navrhovanou pešou zónou na Kostolnom námestí;
- na Sereďskej ceste v mieste križovatky s novonavrhovanou obslužnou MK za cintorínom;
- na Váhovskej ceste v súčasnej polohe.

Takto rozmiestnené zastávky SAD pokrývajú izochronami dostupnosti celé územie obce Dolná Streda.

Železničné vlečky

Napojenie obce na železnicu je navrhnuté v jestvujúcej trase železničných vlečiek s ich možným ďalším rozšírením do rozvojovej časti priemyselnej zóny v juhozápadnej časti obce

Analýza negatívnych dopadov cestnej dopravy na funkciu bývania v existujúcich a navrhovaných územiach

V súvislosti s postupným nárastom intenzity cestnej dopravy na cestnej sieti v katastri obce Dolná Streda možno predpokladať aj zvyšovanie dopadov cestnej dopravy na okolie cestných komunikácií, a to predovšetkým:

- hlučnosti
- vibrácií a
- exhalátov

z vozidiel na príľahlej cestnej sieti, na ktoré vplýva najmä:

- rýchlosť vozidiel,
- skladba dopravného prúdu, najmä podiel nákladných vozidiel,
- priestorové vedenie trasy cestnej komunikácie,
- povrch vozovky cestnej komunikácie
- vzdialenosť hodnoteného bodu a
- vlastnosti okolitého prostredia.

Najvýraznejšie z uvedených negatívnych dopadov z cestnej dopravy sa prejavuje najmä hlučnosť, ktorá preniká do značných vzdialeností a zhoršuje pohodu bývania v zastavanom území. V tabuľke č.3 sú uvedené základné vstupné údaje pre stanovenie hluku z cestnej dopravy, ako aj predpokladaná hlučnosť stanovená pre východzie (r.2000) i výhľadové obdobie (r.2015).

HLUČNOSŤ Z CESTNEJ DORAVY VO VYBRANÝCH PROFILOCH

Profil	Rýchlosť vozidiel [km.h ⁻¹]	Podiel nákladných vozidiel [%]	Vzdialenosť hodnoteného bodu [m]	Hlučnosť L _{eq} v [dB(A)] r. 2000/2015
II/507	60	11	7,5	73,1/74,8
III/5084	50	23	7,5	66,2/66,6
R1 – I/51	110	26	7,5	80,1/83,6
			200,0 500,0	57,4/64,7 51,2/63,1

Hlučnosť je stanovená vo všetkých vybraných profiloch v základnej vzdialenosti 7,5 m od krajného jazdného pruhu hodnotenej komunikácie a zvlášť pre rýchlostnú

komunikáciu R1 v trase cesty I/51 vedenú v dotyku zastavaného územia obce Dolná Streda sú stanovené aj hodnoty pre vzdialenosť 200 m resp. 500 m. Zo stanovených údajov hlučnosti pre súčasné obdobie i pre výhľadové obdobie vyplýva, že prekračujú v základnej vzdialenosti povolenú hodnotu pre obytné oblasti (60 dB_(A)). Vo výhľadovom období sa predpokladá prekročenie hlučnosti z cestnej dopravy aj z rýchlostnej komunikácie R1-I/51.

Pre dosiahnutie útlmu a zníženie negatívnych účinkov je potrebné uskutočniť nasledovné opatrenia:

- preveriť meraním in situ súčasný stav hlučnosti, vibrácií a exhalátov v kritických miestach existujúcej a navrhovanej obytnej zástavby,
- na cestných prietáhoch II/507 a III/5084 realizovať opatrenia na upokojenie dopravy s cieľom redukovať nadmernú rýchlosť tranzitujúcich vozidiel, ktorá je hlavným faktorom zvyšovania hlučnosti, vibrácií a exhalátov, ale aj nehodovosti a vytvárania bariérových účinkov cestnej dopravy v sídelnej štruktúre obce,
- objekty nových funkcií výroby situovať do priemyselného areálu pozdĺž rýchlostnej komunikácie R1- I/51 tak, aby svojim usporiadaním pôsobili ako protihluková bariéra, resp. v ostatných miestach zriadiť protihlukové steny a násypy, ktoré bude potrebné vhodným spôsobom doplniť kombinovanou zeleňou s dostatočnou hĺbkou. Pre komplexnejšie posúdenie a realizáciu navrhovaných opatrení je potrebné vypracovať preverovacie štúdie dopadov cestnej dopravy na existujúce i novonavrhované obytné územia.

Návrh upokojenia cestných prietáhov II/507 a III/5084

Na základe rozboru súčasného stavu vedenia cestného prietahu II/507 cez obec Dolná Streda, možno konštatovať, že:

- cesta II /507 má premenlivú šírku vozovky 7,5 až (10,40 -14,00?) m
- jej parametre zodpovedajú extravilánovým návrhovým prvkom priestorového vedenia trasy,
- na ceste je vysoká intenzita cestnej premávky, ktorá ďalej narastá,
- cestný prietah je osnovou komunikačnej siete sídla,
- je využívaný v pozdĺžnom aj priečnom smere chodcami, cyklistami a obslužnou dopravou,
- je vysoký podiel tranzitných vozidiel,
- so značným podielom nákladnej dopravy a
- vysokými jazdnými rýchlosťami vozidiel, ktoré v prevažnej miere prekračujú povolenú rýchlosť,
- sú prekračované povolené hodnoty hlučnosti z cestnej dopravy,
- je výskyt zvýšenej prašnosti vzhľadom na blízkosť skládke hutníckeho odpadu,
- sú vytvorené potenciálne nehodové lokality, predovšetkým v okolí školy, na hlavnej i vedľajších križovatkách a nevhodne vyznačených, resp. nevyznačených priechodoch.

Obdobná situácia je aj na ceste III/5084 , avšak s podstatne nižšou intenzitou (viď tab. č.1)

Z uvedeného rozboru vyplýva, že cestný prietah je nevhodne riešený, vyvoláva bariérové účinky v sídelnej štruktúre obce a spôsobuje značný rozsah negatívnych účinkov predovšetkým v bezprostrednom okolí cesty II/507.

Na základe výsledkov analýzy súčasného stavu priestorového vedenia trasy

cestného priesahu obcou a jeho dopadov na bezprostredné i širšie okolie, boli navrhnuté dve alternatívy možného uplatnenia prvkov upokojenia cestnej dopravy na tomto cestnom priesahu.

Alternatíva A

V tomto riešení sú uplatnené bežné prvky dopravného upokojenia, ktoré sa už dávnejšie uplatnili pri ukludňovaní cestných priesahov v zahraničí a postupne sa, ale nesystémovo uplatňujú aj u nás. Jedná sa predovšetkým o:

- Vstupné brány umiestnené na vstupe do obce od rýchlostnej cesty R1 v trase I/51 (od Galanty) a zo Serede,
- vložené ostrovčeky v medzikrižovatkových úsekoch v pravidelných odstupoch, ktoré zabezpečujú redukciu rýchlosti vozidiel po celej trase a bezpečný prechod cyklistov a chodcov v priečnom smere
- hlavná križovatka – Kostolné námestie . Obecný úrad na Májkovej ulici (II/507) je tvorená malou okružnou križovatkou, ktorá je dominantou v strede obce, nielen z hľadiska kompozičného a estetického, ale predovšetkým z hľadiska vytvorenia bezpečnejších podmienok a pre cestnú motorovú i nemotorovú dopravu.
- umiestnenie zastávok SAD je akceptované ako v súčasnom období,
- parkovanie vozidiel priamo na cestnom priesahu je vylúčené a musí byť zabezpečené v príľahlých objektoch,
- riešenie je doplnené kompozičnou, estetickou a hygienickou vysokou a nízkou zeleňou najmä v miestach ukludňovacích prvkov.

Alternatíva B

V tejto alternatíve sú využité nové prvky pozdĺžnych plynulých stredných deliacich pásov, ktoré sú vydláždené a umožňujú bezproblémové odbočovanie do príľahlých objektov a pozemkov, ako aj bezpečný priečny pohyb vozidiel, chodcov a cyklistov cez riešený cestný priesah II/507. Sú to nasledovné prvky :

- vstupné brány umiestnené na vstupe cesty na oboch stranách do obce (ako v A),
- vložené ostrovčeky v medzikrižovatkových úsekoch sú súčasťou pozdĺžnych plynulých stredných deliacich pásov a zvýrazňujú miesta bezpečných priečných priechodov pre peších a cyklistov,
- hlavná križovatka – Kostolné námestie . Obecný úrad na Májkovej ulici (II/507) je rovnako ako v predchádzajúcom riešení alternatívy A tvorená malou okružnou križovatkou,
- umiestnenie zastávok SAD je akceptované ako v súčasnom období,
- parkovanie vozidiel priamo na cestnom priesahu je vylúčené a musí byť zabezpečené v príľahlých objektoch,
- riešenie je doplnené kompozičnou, estetickou a hygienickou vysokou a nízkou zeleňou najmä v miestach upokojujúcich prvkov.

A.2.18.3.2. Verejné technické vybavenie

Návrh zásobovania vodou

Obec Dolná Streda má vybudovaný kompletný verejný vodovod, ktorý je napojený na skupinový vodovod Jelka – Galanta – Nitra. Z hlavného potrubia DN 300 sú napojené všetky ulice v obci potrubiami Dn 200, 150, 100 ktoré sú v prevažnej miere zokruhované. V súčasnosti je na vodovod pripojených cca 92 % objektov v obci. Kapacitné aj tlakové pomery vo vodovodnej sieti sú postačujúce aj výhľadové rozšírenie obce a nové lokality zástavby.

Lokalita : Haviarske pole : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 90 rodinných domov (RD).Navrhovaný vodovod sa v lokalite vybuduje v celkovej dĺžke 1 530,0 m a napojí sa na jestvujúci vodovod vedený po ul.Cintorínska DN 100 a Seredská DN 200.Navrhovaný vodovod bude zokruhovaný a prevedie sa z rúr PVC tlakových hrdlových DN 100.

Lokalita : Nová ulica : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 120 RD.Navrhovaný vodovod sa v tejto lokalite vybuduje v celkovej dĺžke 930,0 m a napojí sa na jestvujúci vodovod vedený v ul.Váhovská (DN 200) a v ul.Nová (DN 100).Navrhovaný vodovod bude zokruhovaný a prevedie sa z rúr PVC tlakových hrdlových DN 100.

Lokalita : Slnecná ul. : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 15 RD.Navrhovaný vodovod sa v tejto lokalite vybuduje v celkovej dĺžke 160,0 m a napojí sa na jestvujúci vodovod vedený v ul.Slnecná (DN 100).Navrhovaný vodovod bude predĺžením jestvujúceho potrubia a prevedie sa z rúr PVC tlakových hrdlových DN 100.

Lokalita : Pri Kostolnom námestí : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 35 RD.Navrhovaný vodovod sa v tejto lokalite vybuduje v celkovej dĺžke 560,0 m a napojí sa na jestvujúci vodovod vedený v ul.J.Majku (DN 200) a v ul.Športová (DN 100).Navrhovaný vodovod bude zokruhovaný a prevedie sa z rúr PVC tlakových hrdlových DN 100.

Lokalita :Pod Starou hrádzou : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 10 RD.Navrhovaný vodovod sa v tejto lokalite vybuduje v celkovej dĺžke 360,0 m a napojí sa na jestvujúci vodovod DN 100.Navrhovaný vodovod bude vetvový a prevedie sa z rúr PVC tlakových hrdlových DN 100.

V navrhovaných lokalitách sa vybuduje vodovod v celkovej dĺžke 3.540,0 m. Vodovod sa prevedie z rúr PVC tlakových hrdlových DN 100 a potrubie bude vedené v trasách predpokladaných ciest alebo chodníkov. Lokality navrhovaného rozvoja priemyslu a rekreácie budú vodou zásobované z verejného vodovodu vlastnými prípojkami a vlastným rozvodom vody,čo bude riešené ako súčasť riešenia jednotlivých lokalít

Celková potreba vody v navrhovaných lokalitách výstavby RD:

$Q_p = 1,77 \text{ l/s}$

$Q_m = 3,00 \text{ l/s}$

$Q_h = 4,26 \text{ l/s}$

$Q_r = 46.614 \text{ m}^3/\text{rok}$

Podľa vyjadrenia ZS vodár.spoločnosti a.s. z bilančného hľadiska bude možné bez problémov nároky na zvýšený odber vody pre rozvoj obce zabezpečiť až po rozšírení vodárenského zdroja Gabčíkovo vodárenskej sústavy Gabčíkovo-Jelka-Galanta-Nitra a po rozšírení kapacít vodojemov Vinohrady nad Váhom skupinového vodovodu Sered'. Rozšírenie zabezpečuje ZsVS a.s. formou žiadostí o ich spolufinancovanie z fondov EÚ.

V zastavanom území obce v rozvojovej lokalite Haviarske pole sa nachádza zdroj pitnej vody realizovaný studňou do hĺbky 120 m na oplotenom pozemku. Ochranné pásmo zdroja zahŕňa pozemok po oplotenie v dotknutom území budú dodržané

podmienky stanovené pri vyhlásení ochranných pásiem vodného zdroja s prihliadnutím na vyhlášku MŽP SR č.29/2005. Predmetný zdroj pitnej vody slúži výhradne pre zásobovanie Cukrovaru Sered'.

Návrh odkanalizovania územia

V obci je vybudovaná gravitačná splašková kanalizácia, ktorá odvádza splaškové odpadové vody do jestvujúcej ČOV v katastri obce. V katastri obce je odľahčovací stanica, ktorá v prípade prívalových vôd odčerpáva zo zbernej stoky odpadové vody do recipientu (Váh). Počet prípojok kanalizačnej siete v r.2001 bol 368, septik (žumpa) pre 35 bytov. Navrhovaná kanalizácia bude odvádzať len splaškové vody z predpokladanej zástavby, dažďové vody zo spevnených plôch a striech domov budú odvádzané na terén.

Lokalita : Haviarske pole : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 90 rodinných domov. Navrhovaná kanalizácia sa vybuduje ako gravitačná DN 300 v celkovej dĺžke 1.270,0 m a napojí sa na jestvujúcu gravitačnú kanalizáciu DN 300 vedenú po Cintorínskej ul.

Lokalita : Nová ulica : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 120 rodinných domov. Navrhovaná kanalizácia sa vybuduje ako gravitačná DN 300 v celkovej dĺžke 900,0 m a napojí sa na jestvujúcu gravitačnú kanalizáciu DN 1500 vedenú po Váhovskej ul.

Lokalita : Slnecná ulica : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 15 rodinných domov. Navrhovaná kanalizácia sa vybuduje ako gravitačná DN 300 v celkovej dĺžke 150,0 m a napojí sa na jestvujúcu gravitačnú kanalizáciu DN 300 vedenú po Slnecnej ul. a bude tvoriť predĺženie tejto jestvujúcej kanalizácie.

Lokalita : Pri Kostolnom námestí : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 35 rodinných domov. Navrhovaná kanalizácia sa vybuduje ako gravitačná DN 300 v celkovej dĺžke 480,0 m. Navrhovaná kanalizácia bude vedená po Športovej ulici a v trase navrhovanej cesty a napojí sa na jestvujúcu gravitačnú kanalizáciu DN 300 vedenú po Športovej ul.

Lokalita : Pod starou hrádzou : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 10 rodinných domov. Navrhovaná kanalizácia sa vybuduje ako gravitačná DN 300 v celkovej dĺžke 400,0 m a napojí sa na jestvujúcu gravitačnú kanalizáciu DN 300 vedenú po Športovej ul.

V navrhovaných lokalitách sa vybuduje kanalizácia v celkovej dĺžke 3.200,0 m. Kanalizácia sa prevedie z rúr PVC kanalizačných hrdlových DN 300 a potrubie bude vedené v trasách predpokladaných a jestvujúcich ciest. Lokality navrhovaného rozvoja priemyslu a rekreácie budú odkanalizované vlastnou kanalizáciou do jestvujúcej verejnej kanalizácie. Kanalizácia z týchto lokalít bude riešená v rámci riešenia predmetných lokalít.

Celkové množstvo splaškových vôd v navrhovaných lokalitách výstavby RD :

Qspl.priem. = 1,77 l/s

Qspl.max. = 6,30 l/s

Qspl.r. = 46.614 m³/rok

Pre ochranu kvality vodného toku Váhu je nevyhnutné ukončenie vypúšťania kanalizácie z bývalého areálu NHS (nový správca vodného hospodárstva je od r. 1994 Cukrovar Sereď). Rozhodnutím ObÚ ŽP Galanta č.1152/94 z 21.9.1994 má sereďský cukrovar povolené vypúšťať odpadové vody z kanalizácie a prečerpávacej stanice NHS do toku Váh s tým, že vypracuje štúdiu obsahujúcu alternatívnu ČOV, alebo využije voľné kapacity ČOV cukrovaru. Návrh ÚP - O predpokladá ukončenie vypúšťania odpadových vôd do Váhu do konca roku 2005. V prípade potreby intenzifikácie ČOV z dôvodu realizácie rozvojových území na bývanie je nutné finančné zainteresovanie všetkých podnikateľských subjektov v obci, ktorí využívajú verejnú kanalizáciu ako aj mesta Sereď.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je v súčasnosti zásobovaná elektrickou energiou z dvoch vedení vysokého napätia č.1026 a č.1050. Z vedení vysokého napätia je pripojených do obce celkom 11 transformačných staníc s 13 transformátormi.

Kataster obce okrem toho križuje vedenie VVN 110 kV .

Celkový inštalovaný výkon v transformačných staniciach je 3740kVA.

Navrhované zmeny vyplývajúce z ÚP

Energetická bilancia - obytné územia

Rozvoj obce Dolná Streda, v náväznosti na zmenu územného plánu je zameraný na obytné zóny a podnikateľské aktivity.

Obytné zóny sú rozčlenené na lokality:

•Lokalita č.1 -Haviarské pole

Lokalita je určená na výstavbu rodinných domov a nachádza sa v severozápad. časti katastrálneho územia obce Dolná Streda. Kapacita územia umožňuje výstavbu 90 rodinných domov.

Súčasný príkon pre lokalitu č.1, ak $\beta_{90} = 0,30$ potom bude:

$$P_{b,90} = 990\text{kW} \times 0,30 = 297\text{kW}$$

Pre lokalitu č.1 je potrebné uvažovať s novou transformačnou stanicou.

•Lokalita č.2 -pri Novej ulici

Lokalita sa nachádza v juhozápadnej časti katastrálneho územia obce Dolná Streda. Kapacita územia umožňuje výstavbu 120 rodinných domov.

Súčasný príkon pre lokalitu č.2, ak $\beta_{120} = 0,28$ potom bude:

$$P_{b,120} = 1320\text{kW} \times 0,28 = 369,6\text{kW}$$

Pre lokalitu č.2 je potrebné uvažovať s novou transformačnou stanicou.

•Lokalita č.3 -v zastavanom území pri Kostolnom námestí

Lokalita sa nachádza v zastavanom území, v centre obce Dolná Streda. Kapacita územia umožňuje výstavbu 30 rodinných domov.

Súčasný príkon pre lokalitu č.2, ak $\beta_{30} = 0,35$ potom bude:

$$P_{b,30} = 330\text{kW} \times 0,28 = 115,5\text{kW}$$

Pre lokalitu č.3 je potrebné uvažovať s rekonštrukciou existujúcej transformačnej stanice a súčasne s novými sekundárnymi káblovými rozvodmi.

•**Lokalita č.4 -v zastavanom území pri Cintorínskej ulici**

Lokalita sa nachádza v zastavanom území. Kapacita územia umožňuje výstavbu 15 rodinných domov.

Súčasný príkon pre lokalitu č.2, ak $\beta_{15} = 0,41$ potom bude:

$$P_{b,15} = 165\text{kW} \times 0,41 = 67,65\text{kW}$$

Pre lokalitu č.4 je potrebné uvažovať s rekonštrukciou existujúcej transformačnej stanice a súčasne s novými sekundárnymi káblovými rozvodmi.

•**Lokalita č.5 -v zastavanom území pod starou hrádzou**

Lokalita sa nachádza v zastavanom území. Kapacita územia umožňuje výstavbu 15 rodinných domov.

Súčasný príkon pre lokalitu č.2, ak $\beta_{15} = 0,41$ potom bude:

$$P_{b,15} = 165\text{kW} \times 0,41 = 67,65\text{kW}$$

Pre lokalitu č.5 je potrebné uvažovať s rekonštrukciou existujúcej transformačnej stanice a súčasne s novými sekundárnymi káblovými rozvodmi.

Energetická bilancia - občianska vybavenosť, rekreačné územie a výrobné územie

Zmena územného plánu rieši novú občianskú vybavenosť, miesta pre rekreáciu a územia pre výrobu - priemysel. Nakoľko v súčasnosti sú vyčlenené len územia a nie sú známe konkrétne energetické nároky pre jednotlivé komodity odberov, nie je možné stanoviť príslušné nároky na elektrickú energiu. Tieto budú riešené podľa požiadaviek jednotlivých odberateľov.

Odporúčania pre zlepšenie existujúceho stavu

Po konzultácii so zástupcami obecného úradu v Dolnej Strede, resp. na základe informácií od obyvateľov obce je zrejmé, že súčasný stav sekundárnych vzdušných rozvodov je nevyhovujúci. Toto konštatovanie vyplýva zo skutočnosti, že v obci sú miesta - koncové body siete, kde dochádza ku kolísaniu napätia smerom dole (pod hodnotu 10%).

Odporúčame kritické miesta zokruhovať. Do budúca existujúce vzdušné rozvody nahrádzať výlučne káblovými rozvodmi uloženými v zemi.

Výhľadovo by bolo vhodné preveriť možnosť alternatívnych zdrojov elektrickej energie. Jedna z možností sa javí využitie veternej energie na vybudovanie veterných elektrární (viď. Veterný park Cerová).

Siete NN sú prevažne vonkajšie, len čiastočne sú káblové. Nové distribučné siete NN ako aj elektrické prípojky NN budovať len káblové v zemi. Napätie v sieti zostáva 3PEN-AC-50Hz-230/400V/TN-C. Súbežne so sieťami NN budovať sieť verejného osvetlenia s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Rozvody pre osvetlenie káblami v zemi. Budovanie elektrických sietí koordinovať navzájom a tiež s výstavbou telekomunikačných sietí, TV káblových rozvodov a ostatnými inžinierskymi sieťami.

Návrh zásobovania plynom

Obec Dolná Streda bola plynofikovaná podľa schváleného Generelu plynofikácie obce vypracovaným Naftoprojektom Poprad.V roku 1995 bola zrealizovaním rozšírenia plynovodu v obci ukončená celková plynofikácia obce.Prívod plynu do obce je jestvujúcim vtl plynovodom DN 300,PN 25,z ktorého je napojený prívod do RS plynu VTL/NTL-2/2-2 x 2500 m³/hod.RS plynu je situovaná na Galantskej ceste pri ĽSH Pórobetón.Z tohto plynovodu je napojená aj RS plynu bývalej NHS.Rozvody plynu v obci sú nízkotlaké (NTL) a prevedené sú z rúr ocelových bezošvých DN 100 až DN 400.

V súčasnosti je plynofikovaných 402 bytov z celkového počtu 436.Spotreba plynu v roku 2000 bola 1385 tis.m³/rok,v roku 2001 1381 tis.m³/rok.

Podľa vyjadrenia SPP Galanta je v jestvujúcej RS plynu pre obec kapacitná rezerva.

Lokalita : Haviarske pole : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 90 rodinných domov.Navrhovaný NTL plynovod sa napojí v dvoch miestach na jestvujúci NTL plynovod DN 100 na Cintorínskej ul. a na plynovod DN 300 na Sereďskej ul.Plynovod sa vybuduje v celkovej dĺžke 1.450 m a bude zokruhovany.

Lokalita : Nová ulica : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 120 rodinných domov.Navrhovaný NTL plynovod sa napojí v dvoch miestach na jestvujúci NTL plynovod DN 100 na Novej ul. a na plynovod DN 200 na Váhovskej ul.Plynovod sa vybuduje v celkovej dĺžke 920 m a bude zokruhovany.

Lokalita : Slničná ulica : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 15 rodinných domov.Navrhovaný NTL plynovod sa napojí na jestvujúci NTL plynovod DN 400 na Slničnej ul. Plynovod sa vybuduje v celkovej dĺžke 130 m .

Lokalita : Pri Kostolnom námestí : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 35 rodinných domov.Navrhovaný NTL plynovod sa napojí na jestvujúci NTL plynovod DN 400 na ul.Jana Majku.Plynovod sa vybuduje v celkovej dĺžke 370 m.

Lokalita :Pod starou hrádzou : v tejto lokalite sa predpokladá výstavba 10 rodinných domov. Navrhovaný NTL plynovod sa napojí na jestvujúci NTL plynovod DN 300 na Sereďskej ul..Plynovod sa vybuduje v celkovej dĺžke 270 m.

Navrhovaný NTL plynovod sa vybuduje z rúr PE(polyetylén) – HD – SDR 17,6 – MRS 80 v celkovej dĺžke 3.140,0 m.Potrubie sa po celej trase uloží do zeme a bude vedené po verejných pozemkoch v trasách navrhovaných ciest a chodníkov.Bude nutné previesť prepočet Generelu plynofikácie obce vzhľadom na uvažované rozšírenie jestvujúcej plynovodnej siete v obci a posúdenie kapacity jestvujúcich rozvodov plynovodu v obci.

V lokalitách navrhovaného rozvoja priemyslu a rekreácie navrhujeme pre tieto lokality vybudovať vlastné RS plynu,ktoré by boli VTL prípojkami napojené na jestvujúci VTL plynovod DN 300,PN 25

Celkový požadovaný nárast potreby plynu v lokalitách výstavby RD:

Vhod = 378,0 m³/hod

Vroč = 948.000 m³/rok

V prípade rozširovania plynofikácie je potrebné si podľa §10 ods.3 písm.c)

zákona č. 70/1998 Z.z. vyžiadať predchádzajúci súhlas na výstavbu energetického zariadenia v súlade s energetickou politikou, ktorý vydáva Úrad pre reguláciu sieťových odvetví.

Návrh zásobovania teplom

Elektrická energia sa po celkovej plynofikácii obce používa pre vykurovanie ojedinele. Vo väčšom rozsahu je využívaná na prípravu TÚV.

Počas repnej kampane používa Cukrovar Sereď čiastočný výkon teplárne bývalej NHS na tuhé palivo. Prevádzkovateľ teplárne je povinný úrychlene riešiť kompletnú plynofikáciu celého zariadenia.

K výrobe tepla a TÚV navrhujeme osádzať rýchloohrievacie kombinované kotle riadené elektronickými regulátormi s odvodom spalín do komína. Vykurovacie systémy navrhujeme nízkoteplotné v tepelnom spáde 70/55 stup.Celzia s využitím kondenzačného účinku kotla.

Netradičné druhy energie

Keďže sa v záujmovom území nenachádza žiadne výrobné zariadenie s prebytkovou alebo odpadovou tepelnou energiou a ani prírodný potenciál takúto energiu neponúka, netradičné druhy energie väčšieho rozsahu sa v obci nevyužívajú. Pri rodinných domoch sa doporučuje využívanie solárnej energie a to hlavne pre prípravu TUV.

Ako alternatívny zdroj tepla treba uvažovať aj obnoviteľné zdroje energie ako napr. drevo, slama, biologický odpad.

Telekomunikačné zariadenia

Pri celkovom hodnotení súčasných zariadení telefónnej sústavy v riešenom území je možné konštatovať, že väčšina súčasných rozvodov je značne zastaralá, morálne i fyzicky dožitá a bude potrebné ich postupne nahradzovať novými zariadeniami vyššej generácie, ktoré sú aj priestorovo menej náročné. Káblové rozvody umiestňovať výhradne v zemi.

A.2.18.4. Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt

Na základe spracovaných prieskumov a rozborov obce (2003) a vyjadrenia Krajského pamiatkového úradu v Trnave, ktorý je podľa §11 ods.1 zákona NR SR č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (Pamiatkový zákon) vecne príslušným správnym orgánom na úseku ochrany pamiatkového fondu v súlade s §30 ods.4 pamiatkového zákona, sa požaduje zachovať a chrániť:

- pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu
  - pod č.14/1 rímskokat.kostol sv.Jakuba z r.1781 barokovo-klasicistný
  - pod č.14/2 rokoková plastika sv.Jána Nepomuckého z 18.storočia
- architektonické pamiatky a solitéry s historickou a kultúrnou hodnotou (bližšie v kapitole A.2.5.) doplnené aj o novodobé objekty miestneho významu
  - kríž pri kostole z roku 1774
  - plastika sv.Trojice z roku 1914
  - hlavný kríž na cintoríne z roku 1778
  - kríž pred domom č.576 z roku 1760
  - božia muka v záhrade domu č.562

plastika sv.Vendelína pred domom č.600
 budova bývalej fary
 pamätník obetiam I. a v parku z roku 1937
 pamätník J.Majku pred OÚ (objaviteľ jaskyne Domica)
 obytné domy so zachovaným slohovým exteriérovým výrazom
 (č.718,709,687,602, 599, 306 302,291,197)
 budova pekárne s plastickou výzdobou hlavnej fasády
 objekt č.313 (dnes Záhradkárske potreby)
 budova bývalého mlyna
 dobové náhrobníky v areáli cintorína

Vo verejnom záujme obce s dôrazom na zachovanie a ochranu kultúrnohistorických hodnôt je nutné dôkladné zhodnotenie stavebných zásahov na uvedených objektoch ako aj zabezpečenie odborného posúdenia dotknutých stavebných aktivít.

V katastri obce Dolná Streda sú evidované podľa §41 pamiatkového zákona archeologické náleziská a situácie z obdobia praveku a včasného stredoveku. Preto v jednotlivých etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi musí byť splnená nasledujúca podmienka v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (úplné znenie 109/1998 Z.z.) a zákona č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu:" Investor alebo stavebník každej stavby vyžadujúcej si zemné práce si od pamiatkového úradu v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiada konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (líniové stavby, budovania komunikácií, bytová výstavba, atď.) z dôvodu, že stavebnou činnosťou resp.zemnými prácami môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezísk ako aj k porušeniu dosiaľ neevidovaných pamiatok".

Predkladaná dokumentácia musí byť vypracovaná v takom rozsahu, z ktorého budú jasne čitateľné nielen situačné, ale aj hmotovo-priestorové súvislosti s okolitou zástavbou pri zachovaní vyššie spomenutých zásad. Podľa rozsahu stavebných prác investor predloží rozvinuté uličné pohľady, resp.hmotovo - priestorové axonometrické zobrazenie objektu vo vzťahu k okoliu pre následné odborné architektonické posúdenie v súlade so zámermi pamiatkovej ochrany.

Podmienkou pre vydanie stavebného povolenia bude v oprávnených prípadoch požiadavka na zabezpečenie archeologického výskumu. Stavebník v dostatočnom predstihu pri každej stavebnej činnosti písomne oznámi Archeologickému ústavu SAV v Nitre začiatok zemných prác, postup stavebných prác bude s Archeologickým ústavom SAV v Nitre koordinovať tak, aby sa dalo stanoviť, či sa v mieste výstavby nachádza archeologické nálezisko. V oprávnených prípadoch stavebník finančne zabezpečí realizáciu záchranného archeologického výskumu. Stavebník si zabezpečí oprávnenú osobu na vykonanie výskumu, ktorou je podľa §36 odst. 2 zákona č.49/2002 „Archeologický ústav SAV v Nitre, iná právnická osoba, ktorá vlastní oprávnenie vydané Ministerstvom kultúry SR.“

Podľa § 37 odst.3 citovaného zákona „O nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje Pamiatkový úrad..V prípade záchranného archeologického výskumu PÚ vydá rozhodnutie po predchádzajúcom vyjadrení archeologického ústavu (§7 – Arch. Ústav SAV)“.

V intraviláne obce je nutné zachovávať charakter zástavby a najmä charakter historického pôdorysu (uličná čiara) v okolí parku na Kostolnom námestí a pozdĺž hlavnej ulice obce.

Aj na Kostolnom námestí je dôležité zachovávať optimálnu výškovú hladinu objektov(prízemné objekty s využitým podkrovím, v prípade rekonštrukcií

poschodových rodinných domov s plochou strechou osadiť šikmú strechu sedlovú s valbou resp.štvť - polvalbou nad 1.NP nie nad 2.NP,do uličnej fasády neumiestňovať čistý štít a prvky mestskej architektúry vrátane dekoračných znakov nesúvisiacich s miestnou architektúrou, nevhodná je manzardová strecha), mierku priestoru a tvaroslovný detail zohľadňujúci kontinuitu tvaroslovného vývoja.Nepripustné je osadenie manzardového typu krovu.

Strešná krytina keramická alebo betónová vo farebnej škále červených a hnedých odtieňov, fasádna omietka v jemných pastelových farbách, drevo, prírodný kameň a nebariérové uličné oplatenie - preukázanie použitia týchto prvkov pri rekonštrukciách resp.novostavbách v podrobnejšej dokumentácii.

Akékoľvek rekonštrukčné, stavebné a udržiavacie práce na objektoch na Kostolnom námestí musia byť s dôrazom na historickú hodnotu Kostolného námestia ako celku odborne posúdené pri uplatnení princípu nadradenosti verejných záujmov obce pred individualistickými záujmami jednotlivca.

A.2.18.5. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

Základným dokumentom, ktorého výstupy je potrebné rešpektovať a dodržiavať je RÚSES v častiach, ktoré súvisia s katastrálnym územím Dolnej Stredy ako aj Enviromentálny akčný program Trnavsko - Galantskej ohrozenej oblasti.

Návrh územného plánu vychádza z poznatkov o zložitej ekologickej situácii na území obce ako následok tvrdých devastačných procesov prevádzky bývalej NHS, v súčasnosti pokračujúcich procesov skládkovania odpadov Cukrovaru v Seredi ako i existujúcej skládky lúženca a zdevastovanom prostredí po výstavbe mosta cez Váh (smer Nitra) a VD Kráľová.Životné prostredie v Dolnej Strede bolo negatívne postihnuté vo všetkých svojich zložkách, pričom vplyv na zdravotný stav obyvateľstva sa výrazne prejavuje dnes hlavne u ľudí v poproduktívnom veku (bližšie v kapitole o demografickom vývoji obyvateľstva).

Obec bola desaťročia skládkom odpadov NHS a Cukrovaru Sered' (pretrvávajúce skládky) čoho dôsledkom je trvalé poškodenie spodných vôd, znečistenie Váhu, a neustále sprašovanie mikročastočiek lúženca zo skládky do ovzdušia i pôdy, kontaminovaná pôda, zničené porasty lužného lesa v nive Váhu. Po výstavbe mosta cez Váh a VD Kráľová boli vibráciami zničené povrchy cestných komunikácií a narušená statika rodinných domov. Narastajúci hluk šíriaci sa z rýchlostnej komunikácie I/51 prekračuje limitné hodnoty a negatívne vplyva na zdravotný stav obyvateľstva.

Ekostabilizačné opatrenia na poľnohospodárskej pôde v zóne poľnohospodárskej krajiny

- nerozširovať pôdne celky a veľkohonovú poľnohospodársku výrobu znížiť na minimum
- plochy stabilizovať sieťou vegetačných úprav - ochrannou zeleňou pozdĺž ciest a komunikácií v šírke 3 - 10 m, čo znamená minimálny záber poľnohospodárskej pôdy a podstatné zníženie znehodnocovania pôdy
- návrh vetrolamových pásov a stromoradií po oboch stranách poľných ciest a to väčšinou kolmo na smer prevládajúcich vetrov, prípadne zatravnovanie medziriadkov trvalých kultúr

- pre tvorbu biokoridorov v poľnohospodárskej krajine je potrebné zakladať plochy a línie stromovej a krovinej vegetácie ako nepravidelné tvary
- využiť druhy stromov a krov, ktoré zodpovedajú stanovištným podmienkam a potenciálnej prirodzenej vegetácie
- v území s charakteristickými abiokomplexami nivnými a depresnými vhodnými na krmoviny, vlhkomilné a trvalé trávnaté porasty obmedziť až vylúčiť používanie agrochemikálií. Vysoké dávky hnojenia spôsobujú znečistenie povrchových a podzemných vôd a v rôznych formách sa dostávajú do potravinového reťazca.
- nevhodná je likvidácia sadov a pasienkov a ich prevod na ornú pôdu
- osobitná ochrana prináleží poľnohospodárskej pôde najvyššej bonity
- ochrana PPF je právne zabezpečená zákonom SNR č.307/1992 Zb.
- pri ochrane PPF má veľké opodstatnenie tzv.ekologické hospodárenie na pôde, ktoré vyžaduje uplatnenie racionálnej sústavy hnojenia poľnohospodárskych plodín. Zohľadňuje sa efektívnosť hnojenia. Navrhujú sa rôzne programy na vylúčenie intenzívneho využívania pôdy pomocou agrochemikálií a návrat k využívaniu prirodzenej úrodnosti pôdy a k uzavretým výrobným cyklom naturálneho hospodárenia na nej.
- výživa a ochrana plodín a pôdy, pokiaľ sa ešte aplikuje, by sa mala prevádzkať podľa rozborov pôd a škodlivých činiteľov. Najviac fungicídov a insekticídov sa používa na ošetrovanie proti chorobám a škodcom. Pri chemickej ochrane je potrebná včasná účinnosť zásahu za predpokladu, že nebudú ohrozené včelstvá, vodné a rybné hospodárstvo.
- špeciálnou štúdiou navrhnuť možnosti alternatívneho hospodárenia na pôde (hospodárenie ekologické, organické, udržiavacie...) so zvláštnym zameraním na kontaminovanú pôdu

Ekostabilizačné opatrenia v zóne alúvia Váhu

- je nutné posilniť hlavnú rastlinnú formáciu vážskej nivy (mäkký luh) dosadbou pôvodných druhov drevín popri bývalých ramenách , terenných hranách , štrkoviskách, čo by pozitívne ovplyvnilo ekologickú stabilitu územia, zlepšilo vodohospodársky režim, znížilo sa nebezpečenstvo kontaminácie vody, zamedzilo by sa devastácii územia antropickým dopadom a zvýšila sa biodiverzita územia
- okolo vlastného toku rieky je potrebné založiť plochy lesných porastov zo stanovištne zodpovedajúcich drevín, ktoré budú plniť ekostabilizačno-produkčnú funkciu v krajine
- v súvislosti s výstavbou VD Kráľová a zmenou hydrogeologických pomerov v alúviu Váhu treba uvažovať s prevodom mäkkého lužného lesa na brestovo-jaseňový tvrdý lužný les
- územie s charakteristickými abiokomplexami nivnými, abiokomplexami v pásme agradácie a v medzihrádzovom priestore je vhodné na trvalé trávne porasty, nie ako orná pôda
- vylúčenie používania agrochemikálií
- v celej inundácii je nevyhnutné zakázať neusmerný pohyb a parkovanie osobných áut a budovanie skládok TKO

V prípade uvažovanej realizácie VD Sereď-Hlohovec, ktoré sa vzťahuje aj na katastrálne územie Dolnej Stredy sa predpokladá vypracovanie bioprojektu územiadotknutého výstavbou. Navrhnuté ekostabilizačné opatrenia budú smerné aj pre obec Dolnú Stredu a budú zahrnuté aj v podrobnejšej dokumentácii

vypracovanej pre rekreačno-oddychovú zónu obce. Pre využitie územia dotknutého výstavbou VD Sered'- Hlohovec sú záväzné regulatívy platné ako pre rekreačnú zónu obce.

V súvislosti s výstavbou VD je možné uvažovať za predpokladu únosnej regulácie s ťažbou štrkopieskov, pričom by vznikali menšie vodné plochy, kolmé steny a odkryvy, čím sa môže zvýšiť druhová diverzita. Pri rekultivačnom vysádzaní vegetácie okolo vyťažených jám je nutné použiť pôvodné dreviny. Základným predpokladom revitalizácie znečisteného toku Váhu optimalizácie vodného režimu a zlepšenia kvality vody je postupné vylúčenie faktorov prispievajúcich k znečisteniu v časti toku, pretekajúcim územím Dolnej Stredy (priame vyústenie kanalizácie celého areálu bývalej NHS, živelé skládky aj stavebnej sute a odpadov, pohyb rybárov a stanujúcich rekreatantov s parkovaním áut priamo v dotyku k Váhu...)

Ekostabilizačné opatrenia v zóne zastavanej krajiny

- navrhujeme v plnej miere doplniť verejnú zeleň pozdĺž všetkých komunikácií v sídle vysoou zeleňou - aleje a koncepcne upraviť parkovú zeleň na Kostolnom námestí a v centre obce
- rekonštrukciu a úpravy si vyžadujú aj zeleň na cintoríne a ostatných verejných priestranstvách
- vylúčením bariérových oplotení v uličnej fasáde rodinných domov sa umožní prechod zelene predzáhradok do verejnej zelene
- zariadenia statickej dopravy v obci riešiť zatravnovacími konštrukciami s prirodzeným vsakovaním s doplnením vysokou zeleňou
- v rozvojových územiach komunikácie pre peších a podľa možnosti aj rekonštrukcie pôvodných riešiteľ dlaždením bez použitia betónového podlažia
- je potrebné rozvíjať a zakladať vysoké i nízke formy zelene v rámci plôch výrobnéj zóny s funkciou ochrany a bariéry voči hluku
- pri realizácii výstavby dôsledne uplatňovať
  - zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a tvorbe krajiny
  - zákon č.272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v znení zákona č.514/2001Z.z.
  - všetky právne predpisy z oblasti život.prostredia (ochrana ovzdušia, vody, pôdy, hluk, odpady, radón. rizika a iné) platné v čase realizácie jednotlivých stavieb
- v okolí existujúcej skládky lúženca vysadiť izolačný pás vysokej zelene

A.2.18.6. Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch je vymedzená nová hranica zastavaného územia obce (hranica medzi súvisle zastavaným územím obce, alebo územím určeným na zastavanie a ostatným územím obce), ktorá kopíruje pôvodnú hranicu a navyše zahŕňa plochy rozvojových zámerov.

A.2.18.7. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

Podľa cestného zákona č.135/61 Zb.z. v jeho úplnom znení zákonom č. 193/97 Zb.z. doplnení zákonmi 58/97 Zb.z. a č.160/97 Zb.z. § 11 je ochranné pásmo platné pre časť mimo zastavaného územia, respektíve mimo územia určeného na zastavenie:

- pre cestu I.triedy je 50 m od osi príslušného jazdného pásu

- pre cestu II.triedy je 25 m od osi vozovky
- pre cestu III.triedy je 20 m od osi vozovky
- komunikácie mestské zberné MZ-B1 - 18 m od osi vozovky
- komunikácie mestské I.all.triedy MZ-B2 - 15 m od osi vozovky
- železnice 60 m od osi krajnej koľaje obojstranne (najmenej však 30 m od hranice obvodu dráhy, pre stavby v ochrannom pásme dodržiavať ustanovenia zákona č. 164/1996 Z.z.)

Podľa vyhl. FMTIR č.83/76 v znení vyhl. č.376/95 Z.z. §41 a vyhl.č.297/94 Z.z. bude potrebné zabezpečiť potrebné vzdialenosti nasledovne:

- obslužné komunikácie - 6,0 m od okraja komunikácie
- ukludnené komunikácie - 3,0 m od okraja komunikácie

Šírka stavebnej čiary vyplývať z vyhl.č.297/94 Z.z. MV SR a nemala by klesnúť pre:

- obslužné komunikácie pod 18 m
- ukludnené komunikácie pod 11 m

Hygienické ochranné pásma platia vo vnútri zastavaného územia a pre dopravu vyplývajú z vyhl. 14/77 Zb.z. podľa ustanovenia prípustných hygienických štandardov pre určený druh zástavby z hluku dopravy. Prípustný hygienický štandard pre obytné územie - existujúca zástavba je v dennej dobe 55dB pozdĺž trasy cesty II/507 a III/5084.

Podľa výpočtov môžeme konštatovať, že obytná zástavba pozdĺž ciest II/507 a III/5084 v prietahu obcou je v súčasnosti v oblasti zvýšenej hladiny hluku v dennej dobe, čomu prispieva aj skutočnosť, že cesta III/5084 (Váhovská) je zrealizovaná nad úrovňou okolitého terénu a chodníka. Útlm hodnoty na normovú hladinu 60 dB(A) pri odrazivom teréne je 20m a pri pohltivom teréne je cca 10m.

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia a to:

- pre elektroenergetické vzdušné vedenia vyplývajú ochranné a bezpečnostné pásma zo zákona č.455/1991 Zb., § 19 a to:

- trasy 110kV vedenia - 15 m na obidve strany - kolmo na vedenia od krajného vodiča
- trasy 22kV vedenia - 10 m na obidve strany - kolmo na vedenia od krajného vodiča
- vedenia zavesenými káblami do 1 kV - 2m od kraj.vodiča na každú stranu
- zemné káblové vedenie 1 m od krajného vodiča na každú stranu
- trafostanice - 10m

- VTL plynovod:

- ochranné pásmo - 4m od osi plynovodu na obidve strany
- bezpečnostné pásmo - 10m od osi plynovodu na obidve strany

- STL plynovod:

- ochranné pásmo - 1m od osi plynovodu na obidve strany
- bezpečnostné pásmo - 10m od osi plynovodu na obidve strany

- regulačná stanica plynu:
  - ochranné pásmo - 8m
  - bezpečnostné pásmo - 10m
- ochranné pásmo líniových častí produktovodu (prevádzkovateľ Slovnaft a.s.) - 300m na každú stranu od osi produktovodu
- ochranné pásmo vodovodných a kanalizačných potrubí
- ochranné pásmo podzemných rozvodov závlahovej vody - 5 m na každú stranu
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete - v zmysle Zákona o telekomunikáciách č.195/2000 Z.z. a priestorovej normy úpravy vedení technického vybavenia
- vodné toky - ochranné pásmo slúžiace pre výkon správy toku v súlade s ustanoveniami zákona č.184/2002 Z.z. o vodách a požiadaviek správcu tokov (10 m pre veľké vodné toky a 5 m pre malé vodné toky a kanále)

Z hľadiska **hygienických ochranných pásiem** je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- pásmo hygienickej ochrany ČOV 250 m od stredu oploteného areálu ČOV
- ochranné pásmo vodného zdroja miestneho významu vymedzené oplotením (na Haviarskom poli)
- pásmo hygienickej ochrany cintorína - 50 m od oplotenia (platí pre plochy bez verejného vodovodu)

Pri využívaní územia je potrebné dodržiavať normatívne regulatívy vyplývajúce z príslušných právnych predpisov:

- územné rezervy pre investičné rozvojové zámery schválené "Návrhom ÚPN VÚC Trnavského kraja" ako verejnoprospešné stavby v rozsahu ich ochranných pásiem
- územné rezervy pre prvky ekologickej stability, vyplývajúce z nadradenej dokumentácie (R-ÚSES, ÚPN VÚC)- fyzické dotvorenie je potrebné realizovať v súlade so zákonom č.330/1991 Z.z. o pozemkových úpravách
- územné rezervy pre prvky MÚSES (špecifikované následne po jeho spracovaní) - v súlade so zákonom č.330/1991 Z.z. vypracovať presné vymedzenie prvkov s cieľom vyznačenia ich plôch
- ochranu poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu v zmysle zákona č. 307/1992 Zb. o ochrane PPF v znení zákona č.83/2000 Z.z., zák. č. 14/1994 Zb. o lesoch, vyhlášky FMTIR č.12/1978 Zb
- ochranu historických a kultúrno-spoločenských pamiatok, archeologických nálezísk v zmysle zákona č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu
- ochranu krajinej štruktúry v zmysle zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny

- ochranu ovzdušia v zmysle zákona č.478/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
- ochranu zdravia ľudí v zmysle zákona č.272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v znení zákona č.514/2001 Z.z.
- dodržiavať nasledovné právne predpisy a predpisy platné v čase realizácie jednotlivých stavieb:
  - zákon č.184/2002 Z.z. Vodný zákon
  - zákon č.70/1998 Z.z. o energetike a STN 33 3300
  - zákon č.193/1997 Z.z. cestný zákon (úplné znenie zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách a vykon. vyhl. č. 34/1984 Zb.), zákon č.315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách, STN 736 110 a STN 736 101
  - zákon č.42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v úplnom znení zákona č.261/1998 Z.z. a vyhlášku č.297/1994 Z.z. o stavebno-technických požiadavkách CO v znení vyhlášky č.349/1998 Z.z. a vyhl.č.202/2002 Z.z.
  - zákon č.314/2001 Z.z. o požiarnej ochrane a vyhláška č.288/2000 Z.z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na požiarnu bezpečnosť pri výstavbe a užívaní stavieb
  - zákon č.223/2001 Z.z. o odpadoch a vyhlášku č.284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov

Ochranné pásmo diaľkového kábla telekomunikácii je v šírke 3 m, t.j. o 1,5 m na obe strany kábla. Hĺbka a výška ochranného pásma sa vymedzuje na 3 m od úrovne terénu.

Ostatné káble uložené v zemi majú šírku OP 2 m, hĺbka a výška 3 m od terénu. Taktiež je potrebné dodržiavať príslušné ustanovenia vyhl.č. 110/1964 Zb.-novelizácie, úpravy MS a MD 57/ 1978 a Smernice č.120/1978.

Ochrana prírody a krajiny

V záujmovom území sa nenachádza žiadne zo zákona ustanovené chránené územie.

A.2.18.8. Plochy pre verejnoprospešné stavby

V zmysle zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 237/2000 Z.z. a vyhlášky č.55/2001 Z.z. sú vymedzené verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

V prípade riešeného územia sú ako verejnoprospešné stavby klasifikované nasledovné stavby:

1. dopravné stavby

- prístupové komunikácie pre obsluhu navrhovaných rozvojových plôch (kombinované koridory pre komunikácie a technickú infraštruktúru)
- plochy pre rozšírenie existujúcich komunikácií, vybudovanie peších a cyklistických trás
- plochy potenciálnych dopravných prepojení

2. energetické a vodohospodárske zariadenia

- transformačné stanice
- regulačné stanice

3. koridory pre líniové stavby sietí technickej infraštruktúry

4. plochy pre výsadbu zelene a prvkov RÚSES (výkres ochrany prírody a tvorby krajiny)

Umiestnenie verejnoprospešných stavieb v grafickej časti je len orientačné, presné vymedzenie plôch pre ich lokalizáciu bude predmetom riešenia ďalších stupňov PD. Ako verejnoprospešné budú existujúce (kvôli rekonštrukciám) aj navrhované stavby.

Verejnoprospešné stavby miestneho významu:

A. **Úsek sociálnej a nekomerčnej vybavenosti:**

- polyfunkčný objekt pre potreby Obecného úradu (viacúčelová sála, učebne ZŠ 1.stupňa, opatrovateľská služba,...)
- budovanie sociálnych bytov
- dobudovanie existujúceho športovo-rekreačného areálu

B. **Úsek životného prostredia:**

- po dobudovaní VD Sereď v katastri Dolnej Stredy sanovať nadregionálny biokoridor Váhu
- vybudovanie líniovej výsadby krovinovej a vysokej zelene na území intenzívne využívanej poľnohospodárskej pôdy
- rekultivácia znečistených území (skládky lúžienca a priľahlých plôch, areál býv. NHS, odkalisko) spôsobom uvedeným v predchádzajúcich kapitolách
- vybudovanie izolačnej protihlukovej zelene v zmysle nariadenia vlády SR č. 40/2002 Zb.z. (ochrana zdravia pred hlukom a vibráciami)
- dobudovanie zelene kompozične a esteticky dotvárajúcej vzhľad obce, výsadba izolačnej zelene okolo existujúcej skládky lúžienca

C. **Úsek dopravy:**

- realizácia dopravného značenia podľa schválenej PD
- riešenie dopravných závad
- vybudovanie spevnenej komunikácie „Pod hrádzou“
- v súvislosti s vybudovaním Vážskej cykloturistickej trasy po hrádzi Váhu realizovať jej prepojenia na obec
- dobudovanie chodníkov
- rekonštrukcia poškodených povrchov komunikácií
- vybudovanie komunikačných kostier v rozvojových územiach

D. **Úsek energetiky:**

- prekládka elektrickej siete VN v rozvojových územiach
- modernizácia časti telekomunikačnej siete
- vybudovanie energetického zásobovania v rozvojových územiach

E. **Úsek vodného hospodárstva:**

- dobudovanie vodovodnej siete (zokruhovanie)
- vybudovanie kanalizácie v ulici „Pod hrádzou“
- vyriešiť funkčné využitie artézskej studne s jej následným architektonickým napojením na územie Kostolného námestia
- vybudovanie sietí v rozvojových územiach

-intenzifikácia ČOV po rozvoji mesta Sered' v rámci existujúceho areálu

A.2.18.9. Vymedzenie častí územia, ktoré je potrebné riešiť v dokumentácii nižšieho stupňa

Časti územia , pre ktoré je potrebné vypracovať ÚPD nižšieho stupňa sú charakterizované v príslušných kapitolách Závaznej časti ÚPN-O Dolná Streda.